İŞKUR

2015

KIRIKKALE

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KIRIKKALE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

YAZARLAR

Avni ZENGİN

İsa GÖK

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Kırıkkale İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Ali KOLAT

Kırıkkale Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası araştırmaları aracılığıyla işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir. Bu noktadan hareketle 2015 yılı Mart-Nisan aylarında, Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 132 bin 24 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. İlimizde bu kapsamda 437 işyeri tespit edilmiş ve 359 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2015 yılı "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü talebine ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporların da kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Nazım ULU

Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLOLAR LİSTESİ v
GRAFİKLER LİSTESİ viii
KISALTMALAR ix
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 4
BİRİNCİ BÖLÜM 5
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 5
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 6
İŞKUR GÖSTERGELERİ 8
Kayıtlı İşsiz Verileri 17
Açık İş Verileri 19
İşe Yerleştirme Verileri 23
Mesleki Eğitim Faaliyetleri 27
İşsizlik Ödeneği 28
İKİNCİ BÖLÜM 32
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 32
AMAÇ VE YÖNTEM 32
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 34
Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı 32
Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 34
İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı 36
Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler 39
İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları 40
AÇIK İŞLER 51
Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları 52
Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları 53
Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı Cinsiyet dağılımı 60
Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı 62
Açık İşlerde Aranan Beceriler 69
Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi 72
Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 76

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER……..78
Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı……79
Teminde Güçlük Çekilen Meslekler……82
Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri……83
Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Dağılımı……88
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ……96
Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları……97
Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek……99
Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler……..100
Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi……101
SONUÇ……103
KAYNAKÇA……..111
Ek 1-2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu……..116
Ek 2-Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları……119
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü……122
Ek 4- Ek Tablolar……133

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Tablo 3: İŞKUR'a Başvuruların Cinsiyet ve Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı (2015*)

Tablo 4: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Tablo 5: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı Dağılımı (2015*)

Tablo 6: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Dağılımı (2015)

Tablo 7: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Tablo 8: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Tablo 9: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Tablo 10: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Tablo 11: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Tablo 12: Kırıkkale'de Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 13: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 14: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Tablo 15: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Tablo 16: Kısmi Çalışma Yapan İşyerlerinde Toplam Çalışan Sayısı Dağılımı

Tablo 17: Meslek Grupları Bazında Kısmi Zamanlı Çalışma (Part-Time) Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ve Dağılımı

Tablo 18: Kısmi Zaman Çalışma Yapan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

Tablo 19: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Sektörler

Tablo 20: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Tablo 21: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

Tablo 22: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Tablo 23: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

Tablo 24: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Tablo 25: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Tablo 26: Sektörlere ve Yıllara Göre Açık İş Dağılımları

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

Tablo 28: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 29: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Tablo 30: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 31: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Tablo 32: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 33: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Tablo 35: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Tablo 36: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Tablo 37: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 38: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo 39: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo 40: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo 41: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo 42: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Tablo 43: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Tablo 44: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Tablo 46: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Tablo 47: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 48: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 49: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 50: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 51: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Tablo 52: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Tablo 53: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Tablo 54: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Tablo 55: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Dağılımı

Tablo 56: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 57: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 58: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 59: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 60: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

Tablo 61: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Tablo 62: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Tablo 63: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Tablo 64: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Tablo 65: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Tablo 66: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Tablo 67: 2 ile 9 Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

ŞEKİL LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

Grafik 5: Yıllar İtibari ile İşe Yerleştirme

Grafik 6: İşe Yerleştirmelerin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı (2015*)

Grafik 7: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

Grafik 8: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Grafik 9: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

Grafik 11: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

Grafik 12: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerleri

Grafik 14: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

Grafik 15: Açık İşi Olan İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Grafik 16: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Oranı

Grafik 17: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

Grafik 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Grafik 19: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Grafik 20: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

Grafik 21: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Grafik 22: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Grafik 23: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Grafik 24: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

Grafik 25: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

Grafik 26: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücüne Katılma Oranı, İşsizlik Oranı ve İstihdam Oranı; işgücü piyasası açısından oldukça önem arz eden verilerdir. Genel olarak; İşsizlik Oranının yüksek, İşgücüne Katılma ve İstihdam Oranlarının ise düşük seyretmesi işgücü piyasasının sıkıntılarının başında gelmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun İl düzeyinde genel işgücü göstergeleri verilerine göre, işgücüne katılma oranı 2008 yılından itibaren 2011 yılına kadar artış göstermiş olup; 2012 yılında 1,1 puanlık düşüş yaşamıştır. 2013 yılında ise yüzde 44,7 oranı ile 2008-2013 yılları arasında en yüksek seviyeyi görmüştür. İşsizlik Oranlarına bakıldığında; işsizlik oranının en yüksek olduğu yıl, yüzde 19,3 oranı ile 2009, bunu sırasıyla; yüzde 12,0 oranı ile 2010, yüzde 11,1 oranı ile 2008 ve yüzde 8,9 oranı ile 2013 yılı izlemektedir.

Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımları incelendiğinde; 2015 yılı için de en fazla kayıtlı olunan mesleklerin; Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) gibi vasıf gerektirmeyen meslekler olduğu göze çarpmaktadır.

Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünün görevlerinin işveren ile iş arayan arasında arz-talep durumunu sağlamaktır. Bu kapsamda işverenlerden 2014 yılında 5 bin 983, 2015 yılı ilk 6 ayında ise 6 bin 325 açık iş alınmıştır.

Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce yapılan işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımları incelendiğinde; en fazla işe yerleştirme yapılan mesleklerin başında Beden İşçisi (Genel),Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Satış Danışmanı ile Güvenlik Görevlisi(Silahsız)meslekleri olduğu görülmektedir. Burada, yine vasıf gerektirmeyen mesleklerde en fazla işe yerleştirmenin yapıldığı göze çarpmaktadır.

2015 yılı Ocak-Haziran döneminde Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce 323 adet kurs/program açılmış ve bu programlardan toplam bin 668 kişi faydalanmıştır. Aynı dönemde toplam 606 kişi işsizlik ödeneğine hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine hak kazanan kişilerin meslekleri incelendiğinde; Beden İşçisi (Genel), Satış Danışmanı, Beden İşçisi (Temizlik), Şoför-Yük Taşıma ile Beden İşçisi (İnşaat) mesleklerine sahip kişilerin işsizlik maaşı hak kazandıkları görülmektedir.

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Kırıkkale ilinde işgücü piyasasının talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2015 yılı 16 Mart-30 Nisan tarihleri arasında Kırıkkale İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir.

Kırıkkale ilinde gerçekleştirilen bu talep araştırması ile; Kırıkkale'deki işgücünün yapısı, sektörler bazında çalışanların mesleklere ve cinsiyete göre dağılımları, ihtiyaç duyulan işgücü için talep edilen eğitim ve beceri durumları, temininde güçlük çekilen meslekler ve teminde güçlük çekme nedenleri, 2016 yılı ortasında işgücü piyasasında istihdam değişim beklentilerine ilişkin bilgiler derlenmiştir.

Alan çalışması Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen Kırıkkale'deki özel sektörde faal olan 2-9 ile 10+ istihdamlı işyerlerinde gerçekleştirilmiştir. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılan araştırmada Kırıkkale'de tam sayım yöntemi uygulanmıştır. Yani Kırıkkale ilindeki 2-9 ve 10+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. Toplamda 437 işyerine gidilmiş ve 359 işyeri ile yüz yüze görüşülmüştür.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında Kırıkkale İlinde en fazla işyeri yüzde 26,7 oranı ile Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunmaktadır. Bu sektörü sırasıyla; yüzde 19,8 ile İnşaat sektörü, yüzde 13,9 ile İmalat sektörü ve yüzde 8,9 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü takip etmektedir. İlk dört sırada yer alan sektörlerdeki işyeri sayısı toplam işyeri sayısının yüzde 69,3'ünü oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında Kırıkkale ilinde bulunan işyerlerinin yüzde 66,1'i İŞKUR hizmetlerinden faydalandıklarını beyan etmişlerdir. Kırıkkale'deki işyerlerinin yüzde 5,3'ünü İhracat yapan firmalar, yüzde 12,8'ini kısmi çalışma yapan işyerleri ve yüzde 27'sini ise vardiyalı çalışma yapan işyerleri oluşturmaktadır.

Kırıkkale ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla faydalanan işyerleri 5-9 yıl arasında faaliyet gösteren işyerleridir. Daha sonra ise 10-14 yıl arasında faaliyet gösteren işyerleri İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Kırıkkale'de faaliyet gösterdiği yıla göre en fazla 5-9 ve 10-14 yıl arası faaliyet gösteren işyerlerinde olmasına karşın, sayısal olarak en fazla İŞKUR'dan hizmet alan işyeri 5-9 yıl arası faaliyet gösteren işyerleri olmuştur.

Kırıkkale ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR hizmetlerinden oransal olarak en fazla mevzuat danışmalığı hizmeti almışlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla 5-9 yaş arasına sahip firmalar faydalanmışlardır. İŞKUR'un diğer hizmetlerinden faydalanma oranlarına göre sıralama yapıldığında yaş grupları arasında farklılık görülmemektedir. Tüm yaş gruplarındaki firmalar kendi içerisinde aldıkları hizmetler sıralandığında birinci sırada mevzuat danışmanlığı, ikinci sırada eleman talebi, üçüncü sırada ise işveren danışmanlığı programı hizmeti yer almaktadır.

Araştırma kapsamında ulaşılan işyerlerinde mevcut istihdam sayısı 5 bin 906 olarak beyan edilmiştir. Mevcut istihdamın sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en çok çalışanın 2 bin 80 kişi ile imalat sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sayı toplam çalışanların yüzde 30,1'lik bir kısmına tekabül etmektedir. Çalışan sayıları açısından imalat sektörünü ise toplam çalışanların yüzde 21,2'lik oran ile toptan ve perakende ticaret, yüzde 9,5'lik oran ile inşaat ve yüzde 7,9'luk oran ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir.

Araştırma kapsamında Kırıkkale ili genelinde çalışanların yüzde 79,9'unun erkek, yüzde 20,1'inin ise kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından yüksek olduğu tek sektör; yüzde 60,2'lik kadın çalışan oranıyla insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Erkeklerin en çok çalıştıkları meslekler Ahşap Mobilya İmalatçısı, Temizlik Görevlisi, Mobilya Döşeme İşçisi, Şoför (Yolcu Taşıma) ile Şoför-Yük Taşıma şeklindedir. Kadın çalışanlar için ise sıralama değişiklik göstermekte olup ilk sırada Temizlik Görevlisi mesleği yer almaktadır. Genel sıralamada ise Temizlik Görevlisi, Ahşap Mobilya İmalatçısı, Mobilya Döşeme İşçisi, Büro Memuru (Genel) ve Satış Danışmanı gibi meslekler gelmektedir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında referans dönem içerisinde yapılan görüşmelerde işverenlerce 142 adet açık iş olduğu bildirilmiştir. Sektörlere göre açık iş oranı verilerine göre 2015 yılında Kırıkkale İli geneli için geçerli açık iş oranı yüzde 2'dir. Kırıkkale ili için açık iş verme oranı yüzde 14,8 olarak hesaplanmıştır. Bir başka deyişle araştırma kapsamında yüz yüze görüşme yapılan işverenden 53 tanesi açık iş bildiriminde bulunmuştur.

Kırıkkale ilinde işverenlerin açık işlerini karşılamak için kullanmakta oldukları arama kanalları arasında İŞKUR aracılığı yüzde 88,7 oranıyla ön plana çıkmaktadır. Kırıkkale'de 2014 yılında açık iş arama kanalı olarak İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı yüzde 71,2 iken bu sene 17,5 puan artarak yüzde 88,7'ye çıkmıştır. Bu da İŞKUR'un kendini günden güne geliştirerek işveren için önemli bir pozisyona ilerlediğinin göstergesidir. Bu arama kanalını takiben yüzde 62'lik oranı ile geleneksel bir arama kanalı olan ve işverenlerin hali hazırda aktif olarak kullanmaya devam ettikleri akraba-eş dost kanalı yer almaktadır. Gazete ilan vb. kanallar yüzde 28,2 oranında, internet sosyal medya ise yüzde 12 oranında tercihler arasında bulunmaktadır. Kırıkkale ilinde özel istihdam bürolarının yaygın olmaması tabloya da yansımış olup yüzde 3,5'lik bir oranda bu arama kanalının tercih edildiği belirtilmiştir.

Açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımı açısından yapılan değerlendirme neticesinde açık işlerin yüzde 43,7'lik kısmı için erkek çalışan tercih edildiği yüzde 17,6'lık kısmı için kadın çalışan tercih edildiği ve açık işlerin sadece yüzde 38,7'lik kısmı için cinsiyet tercihinin fark etmez olduğu belirtilmiştir.

Kırıkkale ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk sıradaki meslek değişmemiştir. Açık iş alınan ilk üç mesleği sıralarsak Garson (Servis Elemanı), Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü) ve Gaz Altı Kaynakçısı meslekleridir. Geçen sene üçüncü sırada yer alan Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü) mesleğinde ihtiyaç artarak bu sene ikinci sıraya yerleşmiştir.

Kırıkkale'de 142 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Takım Çalışması gelmektedir. Daha sonra sırası ile İletişim ve İfade Yeteneği, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama Becerisi, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Bilgisayar kullanımı ile Yabancı Dil becerisi gelmektedir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Kırıkkale ilinde açık işlerde istenen eğitim düzeylerini incelediğimizde işverenler tarafından en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi; Lise altı; Genel Lise ve Çıraklık eğitim düzeyleridir. Türkiye genelinde ise istenilen eğitim düzeyleri ise Farketmez, Lise altı ve Genel Lise eğitim düzeyleridir. Kırıkkale ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye geneli ile birbirine benzerlik göstermektedir.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 88,7'sinin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Kırıkkale ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk beceri talebi Bilgisayar kullanımı, Hesap Yapabilme (Analitik Düşünme) , Satış ve Pazarlama Becerisi ile Yabancı Dil olurken, 31-89 gün ve 90+ gündür aranan elemanlarda talep edilen becerilerdeki ilk tercih Proje Tabanlı Çalışmadır.

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 0-4 yaş arası işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 87'sinin 0-30, yüzde 13'ünün ise 31-89 gündür aradığı gözlemlenmiştir. 10-14 yaş arası işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı ve yüzde 100'ünün 30 gün ve daha kısa sürede aramakta olduğu görülmüştür. Açık işlerini karşılamakta zorlanan yaş grubu yüzde 20'lik oranla 90+ gündür eleman arayan 15-19 yaş grubudur.

İşyerlerinin yüzde 35,7'sinin aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Kırıkkale ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyumsuzluk olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmektedirler.

Kırıkkale ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; oransal olarak eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründedir. Bu sektörleri sırası ile Bilgi ve İletişim ile İmalat sektörleri izlemektedir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde bulunan işyerlerinin yüzde 40'ından fazlası eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran oldukça yüksektir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında yüz yüze görüşme yapılan işverenlerden 128'i eleman temininde güçlük çektiklerini bildirmişlerdir. 2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Kırıkkale'de Profesyonel Meslek Mensupları grubunda çalışanların yüzde 7,3'ünde temininde güçlük çekilmektedir. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubunda çalışanların yüzde 6 oranında temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. 2015 İPA' da sırayı yüzde 5,9 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu ile yüzde 5,4 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grupları almaktadır. Burada dikkat çekici olan durum yüzde 4,6'lık oran ile beşinci sırada olan Hizmet ve Satış Elemanları meslekler grubunun 2014 yılı İPA çalışmasında yüzde 10,4'lük oran ile ilk sırada yer almasıdır. Bu durum söz konusu grup çalışanlarının temini konusunda sıkıntı yaşanmadığı ya da işverenlerin teminde güçlük çektikleri işgücünü meslek genellemesi yapamadan doğru ifade ettiği anlamlarına gelmektedir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında Net istihdam değişim oranı yüzde 5,6'dır. Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk meslek Taş ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı olmasına rağmen vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde Diğer Değirmen İşçileri ile ihracat yapılan işyerlerinde ise Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü mesleği ön plana çıkmıştır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde yine farklılık göstererek Beton Transmikser Operatörü mesleği en fazla istihdam artışı beklenen meslek olmuştur.

Benzer şekilde net istihdam azalışı olan tüm meslekleri işyerleri özelliklerine göre sıralandığında vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde hiçbir meslekte istihdam azalışı olmamaktadır. İhracat yapan işyerlerinde Reçmeci/Reçme Makinesi Operatöründe, son olarak part-time çalışanı olan işyerlerinde ise sırasıyla; hırdavat malzemeleri satış elemanı, fen bilgisi öğretmeni-ilköğretim, temizlik görevlisi ile depo sorumlusu meslekleri azalışı beklenen mesleklerdir.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

GİRİŞ

Kırıkkale ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kırıkkale ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Kırıkkale işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR71** olarak sınıflandırılan iller Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir ve Kırşehir'dir.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Kırıkkale ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
2008	34,7	11,1	30,9
2009	40,0	19,3	32,3
2010	42,4	12,0	37,3
2011	42,8	10,2	38,4
2012	41,7	8,9	38,0
2013	44,7	8,0	41,1

Kaynak: TÜİK

Tablo 1'de Kırıkkale iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, işsizlik oranı ve istihdam oranı başlıkları altında oransal değerler ile Kırıkkale ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat öneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

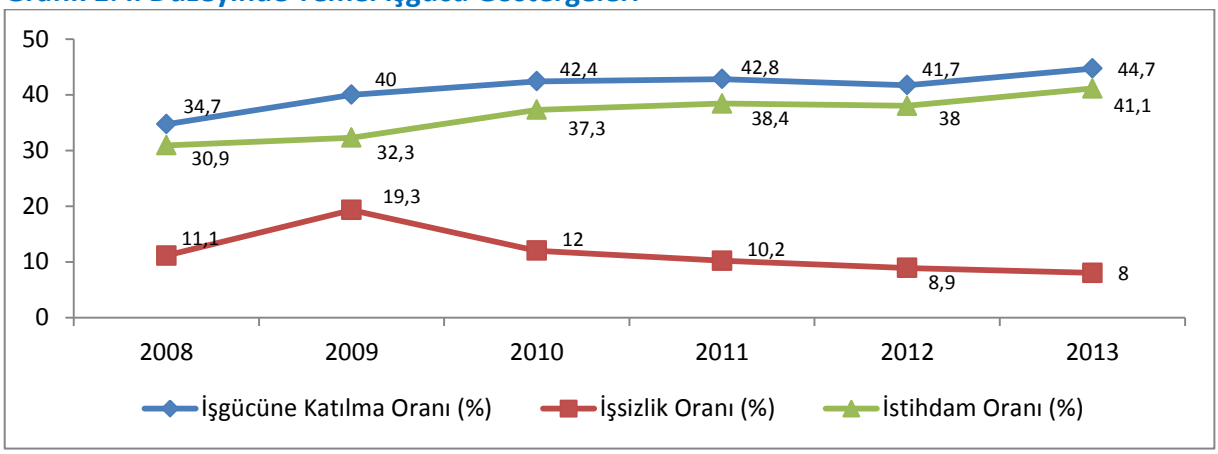

Kaynak: TÜİK

Tablo-1 ve Grafik-1'de görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 yılından itibaren 2011 yılına kadar artış göstermiş olup; 2012 yılında 1,1 puanlık düşüş yaşamıştır. 2013 yılında ise yüzde 44,7 oranı ile 2008-2013 yılları arasında en yüksek seviyeyi görmüştür. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun arttığını göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden istihdam oranı ise 2008-2013 yılları arasında sürekli olarak artış eğilimi göstermektedir. Bu eğri yorumlanacak olursa istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişmesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım göstermesi söz konusu olmuştur.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise işsizlik oranı, 2009 yılında bir önceki yıla göre artış gösterse de genel eğilim işsizlik oranının azalışı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise Kırıkkale ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı, bu durumla birlikte istihdam alanlarının da arttığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Kırıkkale ile işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır. Bu göstergeler Kırıkkale ili işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

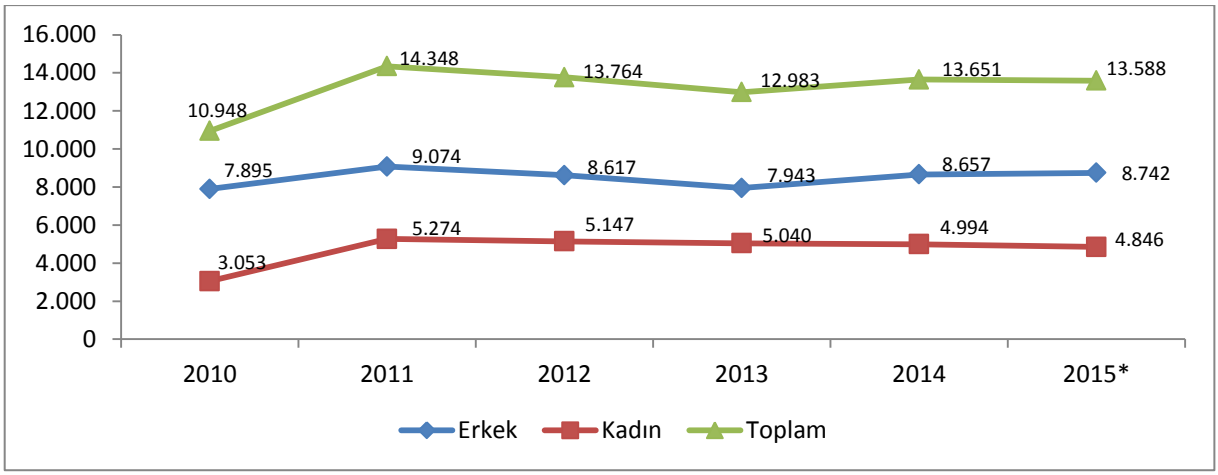

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

Grafik-2'de yıllar itibariyle Kırıkkale ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

2010 yılında Kırıkkale ilinde 10 bin 948 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı artarak 13 bin 588'e yükselmiştir. Sayılardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında dalgalanma görülmüştür. 2011-2013 yılları arasında bir düşüş yaşanmış, sonraki yıllarda ise artış yine devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında 3 bin 53 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı artarak 4 bin 846 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslek	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	1.979
Satış Danışmanı	732
Beden İşçisi (Temizlik)	634
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	538
Büro Memuru (Genel)	474
Şoför - Yük Taşıma	318
Sekreter	313
Elektrikçi (Genel)	287
Garson (Servis Elemanı)	276
Bilgisayar İşletmeni	219
Diğer Meslekler	7.818
Toplam	**13.588**

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

Tablo 2'de İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 13 bin 588'dir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk meslek Beden İşçisi (Genel) iken devamında Satış Danışmanı, Beden İşçisi (Temizlik), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Büro Memuru (Genel) , Şoför (Yük Taşıma), Sekreter, Elektrikçi (Genel), Garson(Servis Elemanı) ve Bilgisayar İşletmeni mesleklerinin sıralandığı görülmektedir. Tabloda yer alan nitelik gerektirmeyen mesleklerin daha çok sezonluk işlerde icra edildiği ve en çok bu sektörde iş arayan ve işveren bulunduğundan kayıtlı işsizler nitelik gerektirmeyen meslekler yönünde ağırlık kazanmıştır.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

Tablo 3: İŞKUR'a Başvuruların Cinsiyet ve Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı (2015*)

	Okuma-Yazma Bilmeyenler	Okur-Yazar Olanlar	İlköğretim	Ortaöğretim	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans
Erkek	39	56	1461	1153	166	169	3
Kadın	26	23	939	747	138	113	3
Toplam	**65**	**79**	**2400**	**1900**	**304**	**282**	**6**

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

Tablo 3'te İŞKUR'a 2015 yılı ilk 6 ayında toplam 5 bin 36 kişi başvurmuştur. Başvuranların öğrenim durumlarına bakıldığında en fazla başvuruyu ilköğretim ve ortaöğretim mezunu olan kişiler yapmıştır. İlk 6 aylık dönemde kurum tarafından alınan açık işlerde talep edilen öğrenim durumları ile İŞKUR'a başvuranların öğrenim durumları paralellik göstermektedir.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

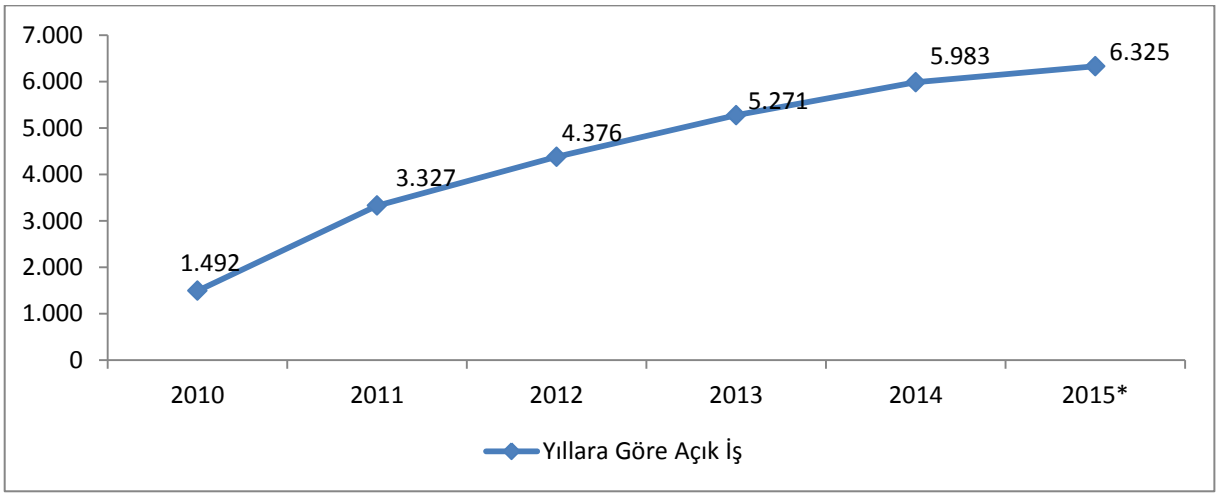

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 492 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2014 yılında toplam 5 bin 983 kişiye ulaşmıştır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 6 bin 325 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacaktır. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Tablo 4: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslek	Açık İş
Beden İşçisi (Genel)	2.349
Satış Danışmanı	879
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	667
Beden İşçisi (Temizlik)	218
Garson (Servis Elemanı)	163
Parkomat Görevlisi	112
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	112
Şoför (Yük Taşıma)	111
Büro Memuru	88
Kasiyer	66
Diğer Meslekler	1.560
Toplam	**6.325**

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

Tablo 4'te görüleceği üzere 2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı kayıtlı işsizler de olduğu gibi Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı almış; bu meslekleri sırasıyla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (Temizlik), Garson (Servis Elemanı), Parkomat Görevlisi, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve Şoför (Yük Taşıma) izlemiştir.

Tablo 5: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı Dağılımı (2015*)

Sektör	Açık İş Sayısı	Dağılım
Bilgi ve iletişim	1136	17,96%
İnşaat	983	15,54%
İmalat	820	12,96%
Diğer hizmet faaliyetleri	709	11,21%
Toptan ve perakende ticaret	702	11,10%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	578	9,14%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	382	6,04%
Ulaştırma ve depolama	242	3,83%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	232	3,67%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	173	2,74%
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	105	1,66%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	64	1,01%
Eğitim	55	0,87%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	50	0,79%
Madencilik ve taş ocakçılığı	45	0,71%
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	36	0,57%
Finans ve sigorta faaliyetleri	11	0,17%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	0,03%
Genel Toplam	**6325**	**100,00%**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

Tablo 5'te görüleceği üzere 2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile sektörlere göre açık işlerde birinci ve ikinci sırayı Bilgi ve İletişim ve İnşaat sektörleri oluşturmaktadır. En az açık iş alınan sektör ise % 0,03 oranıyla Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörüdür. Kırıkkale'de yer alan işyerleri ile kurum tarafından alınan açık işlerin sayısı sektörler bazında birbirleri ile ilişkilidir.

Tablo 6: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Dağılımı (2015*)

Meslek Grubu	Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2797	44,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	1473	23,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	902	14,3%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	562	8,9%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	336	5,3%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	128	2,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	109	1,7%
Yöneticiler	12	0,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	6	0,1%
Genel Toplam	**6325**	**100,0%**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

Tablo 6'da 2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile meslek gruplarına göre açık işlerde ilk sırayı Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu oluşturmaktadır. En az açık iş alınan grup ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubudur. Kırıkkale'de yer alan işyerleri ile kurum tarafından alınan açık işlerin sayısı meslek grubu bazında birbirleri ile ilişkilidir.

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

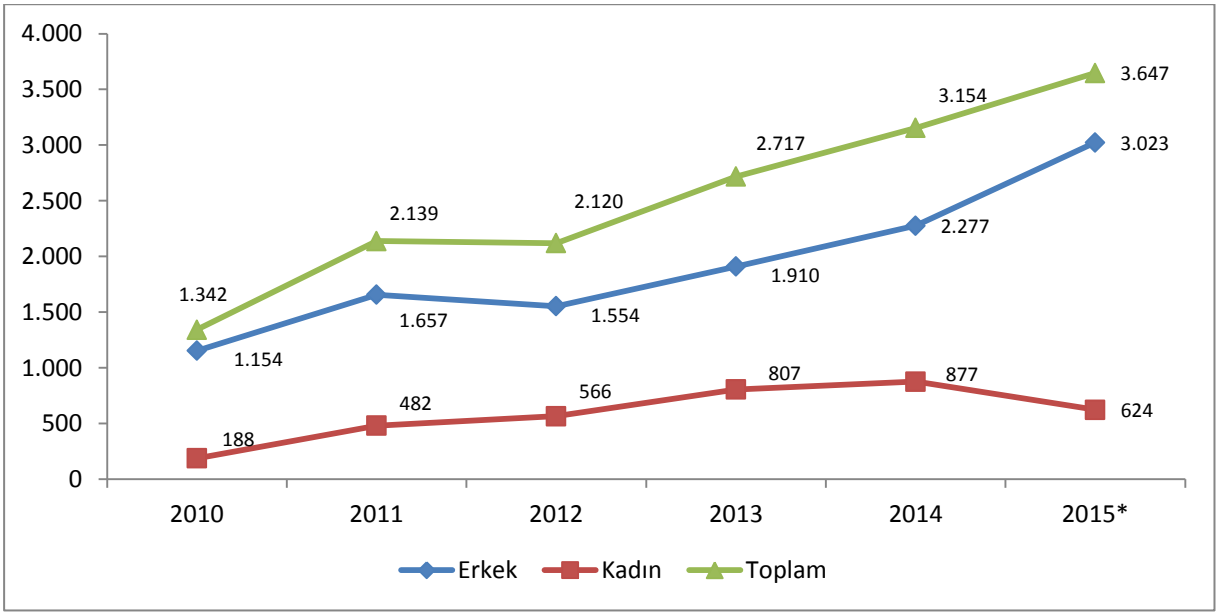

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında bin 342 olan işe yerleştirme sayısı artarak 2013 yılında 2 bin 717'ye çıkmıştır. 2014 yılında ise 3 bin 154'e arttığı görülmektedir. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı 3 bin 647 olarak gerçekleşmiş olup 2014 yılı işe yerleştirme sayısını aşmıştır.

İşe yerleştirme sayılarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 5: Yıllar İtibari ile İşe Yerleştirme

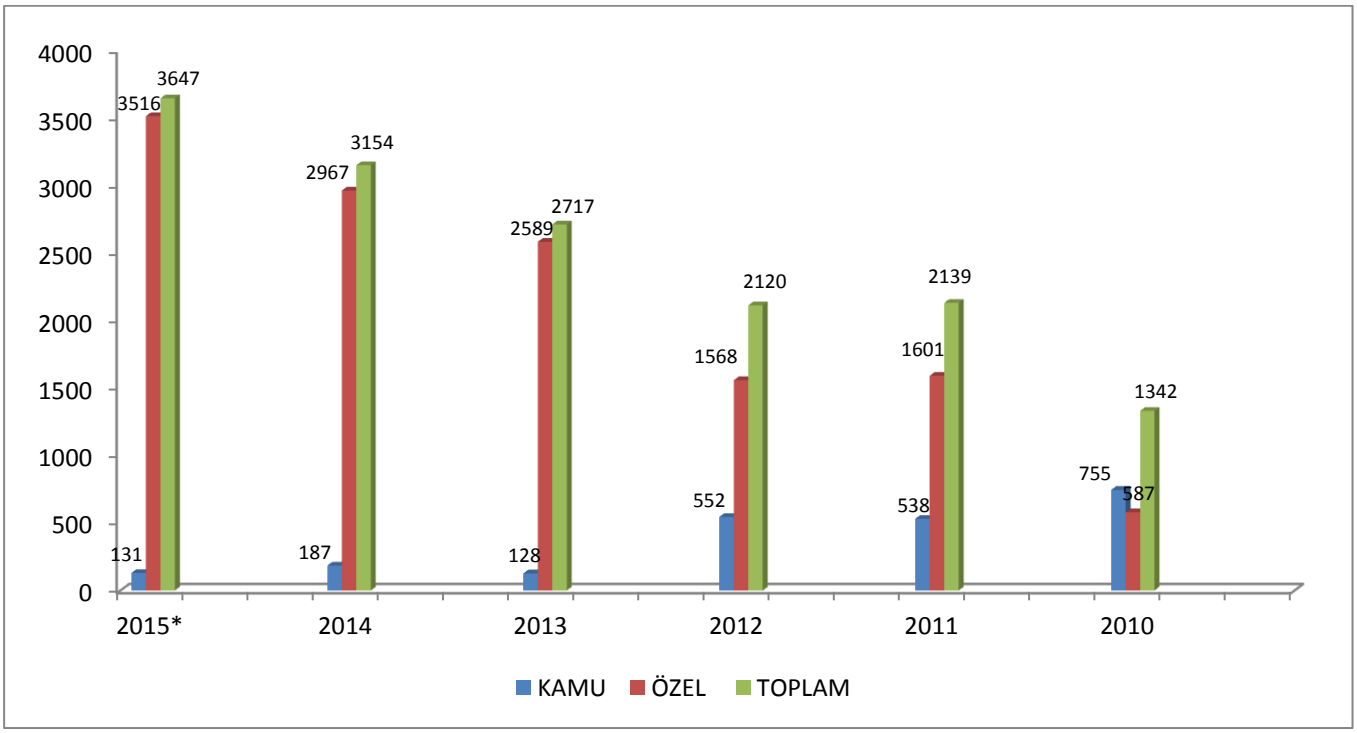

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

Grafik 5'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında özel sektörde 587 olan işe yerleştirme sayısı artarak 2013 yılında 2 bin 589'a çıkmıştır. 2014 yılında ise 2 bin 967'ye arttığı görülmektedir. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı 3 bin 516 olarak gerçekleşmiş olup 2014 yılı işe yerleştirme sayısını aşmıştır.

Kırıkkale ilinde kamu personeli alımlarının en fazla olduğu yıl 2010 yılıdır. Kırıkkale'de faaliyet gösteren Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu kamu personeli alımlarında önemli bir role sahiptir.

Grafik 6: İşe Yerleştirmelerin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı (2015*)

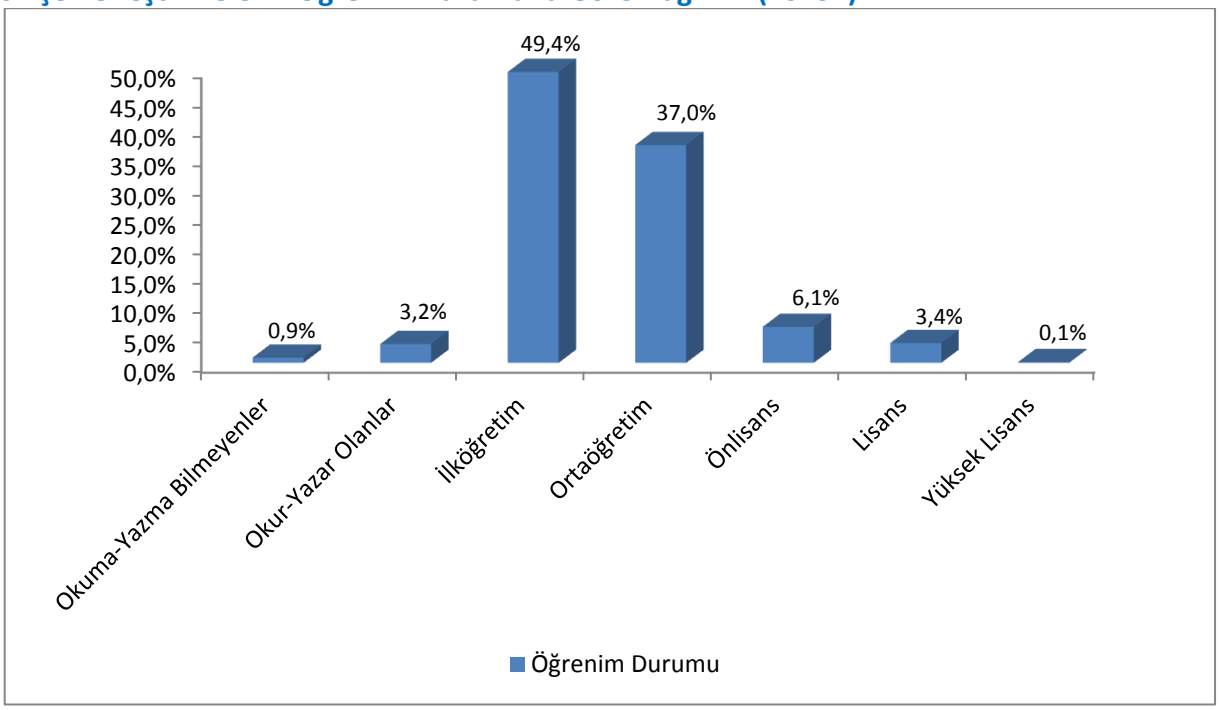

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

Grafik 6'da görüleceği üzere 2015 yılının ilk 6 aylık döneminde işe yerleştirmelerin en fazla olduğu öğrenim durumunu %49,4' lük oranla ilköğretim mezunları oluşturmaktadır. İlköğretim mezunlarını sırasıyla ortaöğretim ve önlisans mezunları oluşturmaktadır.

Tablo 7: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslek	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	2119
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	227
Satış Danışmanı	150
Güvenlik Görevlisi(Silahsız)	126
Büro Memuru (Genel)	84
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	79
Parkomat Görevlisi	77
Çocuk Bakıcısı / Çocuk Bakım Elemanı	74
Garson (Servis Elemanı)	69
Beden İşçisi (Temizlik)	66
Diğer Meslekler	576
Toplam	**3.647**

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

Tablo 7'de kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Kırıkkale İŞKUR tarafından 2015 yılının ilk 6 ayında toplam 3 bin 647 kişi işe yerleştirilmiştir. En fazla işe yerleştirme yapılan meslekler sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Satış Danışmanı ve Güvenlik Görevlisi (Silahsız) meslekleridir. İşe yerleştirme yapılan meslekler ile kurum tarafından alınan açık işler birbiri arasında benzerlik göstermektedir.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

Tablo 8: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Kursiyer Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015*	58	1.099	261	464	4	105	323	1.668	68	1.566
2014	66	1.431	260	406	4	103	330	1.940	80	919
2013	41	975	180	439	6	157	227	1.571	53	459
2012	79	1.742	52	140	6	160	137	2.042	57	503
2011	73	1.630	51	180	9	225	133	2.035	31	371
2010	86	1.387	6	23	1	25	93	1.435	18	336

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 8'de görüleceği üzere 2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 323 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam bin 668 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda bin 566 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 261 İEP düzenlenmiş olup 464 kişi bu programlardan faydalanmıştır. Mesleki eğitim kurslarında ise 58 adet kurs düzenlenmiş olup bin 99 kişi bu kurslardan faydalanmıştır

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 9: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuran Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	1181	606
2014	2180	1.353
2013	1521	894
2012	1260	812
2011	996	702
2010	1322	1.006

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 9'da görüldüğü üzere Kırıkkale ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 606 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneği hak eden sayısının en fazla olduğu yıl 1353 kişi ile 2014 yılıdır. İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizliği ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 10: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	104
Satış Danışmanı	26
Beden İşçisi (Temizlik)	17
Şoför-Yük Taşıma	16
Beden İşçisi (İnşaat)	15
Garson (Servis Elemanı)	12
Aşçı	11
Muhasebeci	10
Aşçı Yardımcısı	9
Diğer Meslekler	386
Genel Toplam	**606**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 10 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [2] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Kırıkkale ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Kırıkkale ilinde 359 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 5 bin 518 çalışan tespit edilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Tablo 11: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

SEKTÖRLER	10+
Toptan ve perakende ticaret	26,7%
İnşaat	19,8%
İmalat	13,9%
Ulaştırma ve depolama	8,9%
Eğitim	8,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3,1%
Bilgi ve iletişim	1,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	1,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,6%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,3%
Genel Toplam	100,0%

Kaynak: İPA 2015

Kırıkkale ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 359 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörün hepsinde işyeri bulunmaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 11'de gösterilmiştir.

Kırıkkale ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. İşyerlerinin yüzde 26,7'si Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile İnşaat (yüzde 19,8) ile İmalat (yüzde 13,9) sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör, işyerlerinin yüzde 60,4'ünü oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu üç sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Ancak Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Kırıkkale ilinin Türkiye geneli ile farklılaştığı görülmektedir. İşyeri sayıları bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sırada iken Kırıkkale'de üçüncü sıradadır.

Kırıkkale ilinde en az işyeri Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerindedir. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

İmalat sektöründeki farklılık dışında Türkiye genelindeki işyerlerinin dağılımı ile Kırıkkale ilinin sektörel dağılımı benzer durumdadır.

Kırıkkale ilinde 10+ araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 6 bin 906 kişi çalışmaktadır. Kırıkkale'de kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. Çalışanların yüzde 79,9'u erkek, yüzde 20,1'i ise kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır.

Kırıkkale ilinde en fazla çalışanın bulunduğu İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde çalışanlar içerisinde kadın oranı, Türkiye genelinde bu sektörlerde çalışan kadın oranlarının gerisindedir. Eğitim ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde çalışanların toplam çalışanlar içerisindeki oranı yüzde 10'un üzerindedir. Kırıkkale 'de ise bu iki sektörün toplam çalışanlar içerisindeki payı yüzde 12'nin biraz üzerindedir ve Eğitim sektöründe erkek çalışan sayısı kadın çalışan sayısından daha fazladır.

Türkiye genelinde Eğitim ile Sağlık sektörlerinde çalışan kadın sayısı çalışan erkek sayısından daha fazla iken Kırıkkale'de İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü hariç tüm sektörlerde çalışan kadın sayısı erkek sayısından daha azdır.

Kırıkkale'de araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneli ile yakındır. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir.

Tablo 12: Kırıkkale'de Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

SEKTÖRLER	10+			
	Erkek	Kadın	Toplam	Oran
İmalat	1.709	371	2.080	30,10%
Toptan ve perakende ticaret	1.237	229	1.466	21,20%
İnşaat	608	52	659	9,50%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	439	107	546	7,90%
Eğitim	293	226	519	7,50%
Ulaştırma ve depolama	415	53	468	6,80%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	146	221	367	5,30%
Diğer hizmet faaliyetleri	268	4	272	3,90%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	166	49	215	3,10%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	87	31	118	1,70%
Bilgi ve iletişim	42	39	81	1,20%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	37	1	38	0,60%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	37	0	37	0,50%
Gayrimenkul faaliyetleri	21	0	21	0,30%
Finans ve sigorta faaliyetleri	6	4	10	0,10%
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	0	6	0,10%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3	1	4	0,03%
Genel Toplam	**5.518**	**1.388**	**6.906**	**100,00%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 12'de görüleceği üzere Kırıkkale'de en fazla çalışan İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 60,7'si bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 60,8'i bu sektörlerdedir. Erkeklerde en fazla çalışılan ilk üç sektörün sıralaması genel toplam ile aynı iken kadınların en fazla çalıştıkları sektörler sırası ile İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Eğitim sektörleridir.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Grafik 7: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

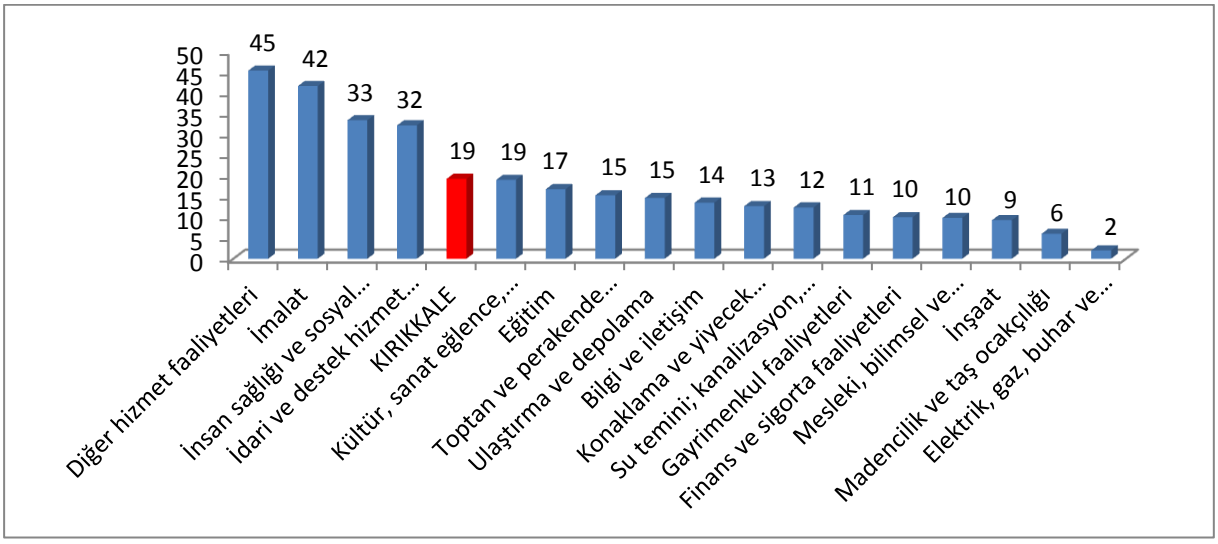

Kaynak: İPA 2015

Grafik 7'de sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir. Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir.

Kırıkkale ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 19'dur. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Kırıkkale'deki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Kırıkkale'de ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. İmalat sektöründe Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 50 kişi iken Kırıkkale'de bu sayı 42'dir. Kırıkkale'de ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler Diğer Hizmet Faaliyetleri, İmalat ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Kırıkkale'de ilk sırada yer alan Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı en az olan sektörlerden biridir.

Grafik 8: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

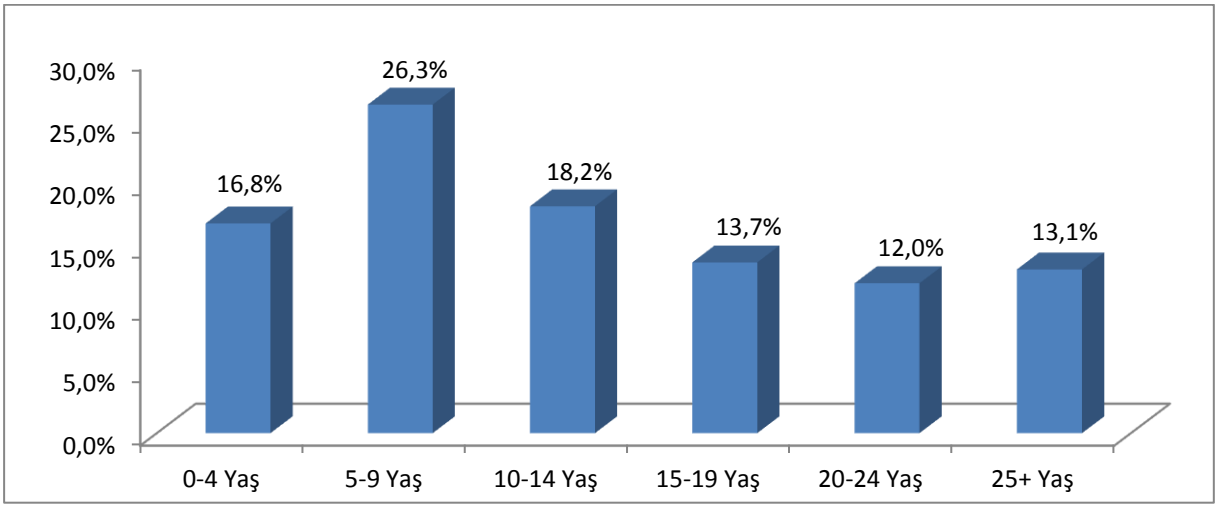

Kaynak: İPA 2015

Grafik 8'de görüleceği üzere Kırıkkale ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık yarısı 5-14 yıl süredir faaliyet gösteren işyerleridir. Daha sonra ise daha 5 yılını doldurmamış yeni işyerleri gelmektedir. İşyerlerinin yüzde 61,3'ü bu gruplara aittir.

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 27 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 13'tür. Türkiye geneli işyerlerinin yaş grupları ile Kırıkkale ilindeki işyerlerinin yaş grupları benzerlik göstermektedir.

Tablo 13: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	10+		
	Erkek	Kadın	Toplam
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.582	131	1.713
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.084	110	1.194
Hizmet Ve Satış Elemanları	829	338	1.168
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	732	210	943
Profesyonel Meslek Mensupları	464	321	785
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	290	187	478
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	393	75	468
Yöneticiler	105	15	120
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	37	0	37
Genel Toplam	**5.518**	**1.388**	**6.905**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 13'te Kırıkkale'de çalışanların yüzde 17,3'ünün Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalıştığı gösterilmiştir. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunun oranı Türkiye genelinde yüzde 18,3'tür. Kırıkkale ilinde hizmet ve satış elemanları meslek grubundaki işlerde çalışma oranı Türkiye genelinden fazladır. Kırıkkale'de erkeklerin yüzde 15'i, kadınların ise yüzde 24,3'ü hizmet ve satış elemanları meslek grubundaki işlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 12,5 kadınlar için ise yüzde 13,4'tür. Erkeklerin niteliksiz işlerde çalışma oranı kadınlara göre daha yüksektir. Diğer yandan genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu incelediğinde Kırıkkale'de kadınların yüzde 23,1'inin, erkeklerin ise yüzde 8,4'ünün bu meslek grubunda çalıştığını görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da erkeklerin yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda kadınlara göre daha yoğun çalıştığı tespit edilmiştir.

Çalışanların meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubudur. Çalışanların yüzde 24,8'i bu meslek grubundadır. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 16,9'dur. Hem işyeri hem de çalışanların en fazla imalat sektöründe olması bu meslek grubunu ön plana çıkarmıştır. Türkiye genelinde bu meslek grubu ikinci sıradadır.

Grafik 9: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

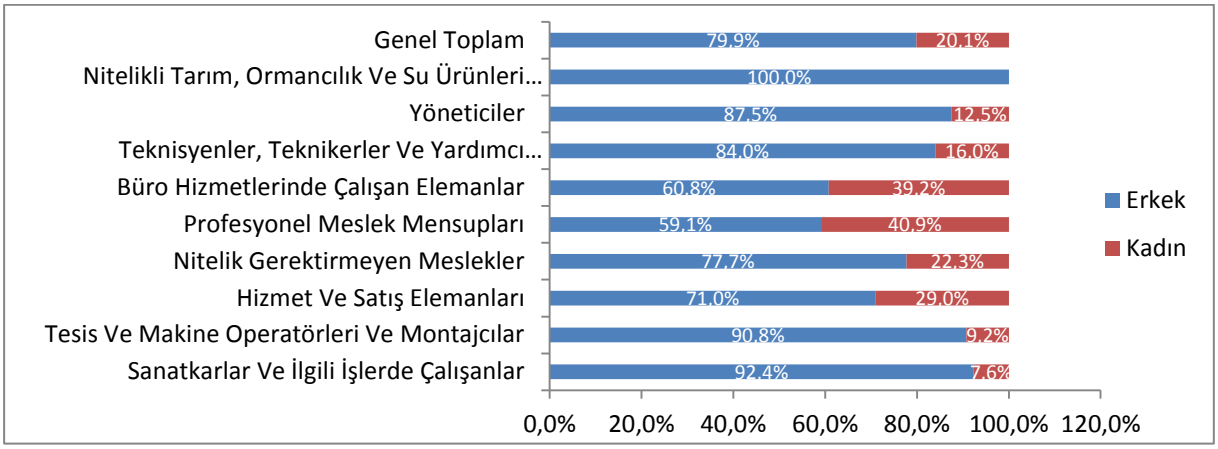

Kaynak: İPA 2015

Grafik 9'da Kırıkkale'de erkekler en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise Hizmet ve Satış Elemanları ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda çalıştığı gösterilmiştir.

Kırıkkale ilinde tüm meslek gruplarında çalışan kadın sayısı tüm meslek gruplarında çalışan erkek sayısından daha azdır. Türkiye genelinde de bu durum aynıdır. Kırıkkale ilinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışan kadın oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Kırıkkale'de kadınlar özellikle İmalat sektöründe makine veya mesleki beceri gerektiren mesleklerden ziyade büro işlerinde çalışmaktadır. Kadınların Profesyonel Meslek Mensuplarında çalışma oranının il genelinde çalışma oranından yüksek olması dikkat çekici bir noktadır.

Tablo 14: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
Erkek	**Kadın**	**Toplam**
Ahşap Mobilya İmalatçısı	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Sekreter	Ahşap Mobilya İmalatçısı
Mobilya Döşeme İşçisi	El ve Makine Dikişçisi (Genel)	Mobilya Döşeme İşçisi
Şoför (Yolcu Taşıma)	Makineci (Dikiş)	Büro Memuru (Genel)
Şoför-Yük Taşıma	Aşçı	Satış Danışmanı
Satış Danışmanı	Büro Memuru (Genel)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Büro Memuru (Genel)	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	Şoför-Yük Taşıma
Garson (Servis Elemanı)	Kasiyer	Garson (Servis Elemanı)
Gaz Altı Kaynakçısı	Satış Danışmanı	Muhasebeci
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	Makineci (Dikiş)

Kaynak: İPA 2015

Tablo 14'te Kırıkkale ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Temizlik Görevlisi mesleği görülmektedir. En fazla çalışılan ilk on meslek dikkate alındığında kadınların erkeklere göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren işlerde çalıştığı görülmektedir.

Tablo 15: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranı	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Dağılımı
Toptan ve perakende ticaret	72,9%	29,5%
İmalat	90,0%	19,0%
İnşaat	40,0%	12,0%
Eğitim	67,7%	8,8%
Ulaştırma ve depolama	59,4%	8,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	64,7%	4,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	4,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	58,8%	4,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	75,0%	3,8%
Bilgi ve iletişim	100,0%	2,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	1,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	0,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	33,3%	0,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	0,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	50,0%	0,4%
Genel Toplam	**66,1%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 15'te görüleceği üzere çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Kırıkkale ilinde yüzde 66,1'dir. Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Kırıkkale'deki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden her üç işyerinden ikisine hizmet sunma imkanı bulmuştur. Türkiye geneline göre alanında daha geniş kitlelere hizmet sunmuştur.

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörleridir. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Bilgi ve İletişim, Finans ve sigorta faaliyetleri ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinden hepsi İŞKUR hizmetlerinden yararlanmıştır. Eğitim sektörü il ortalamasının biraz üzerinde olup daha fazla etkinliğin sağlanması gereken bir sektör olarak dikkat çekmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Kırıkkale ilindeki işyerleri için Türkiye genelinden yüksek olsa da sektörel olarak hizmet planlaması ile oranı düşük olan sektörlerdeki oranlar daha da arttırılmalıdır.

Tablo 16: Kısmi Çalışma Yapan İşyerlerinde Toplam Çalışan Sayısı Dağılımı

Sektör	Oran	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam Çalışan
İmalat	10,0%	22	124	146
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	33,3%	0	22	22
İnşaat	1,4%	0	7	7
Toptan ve perakende ticaret	6,3%	2	60	62
Ulaştırma ve depolama	6,3%	22	24	46
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,9%	6	5	11
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8,3%	1	13	14
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11,8%	21	65	86
Eğitim	64,5%	132	198	330
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	54,5%	108	76	184
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50,0%	0	34	34
Genel Toplam	**12,8%**	**314**	**628**	**942**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 16'ya göre Kırıkkale ilinde işyerlerinin yüzde 12,8'i part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Kırıkkale'de part-time çalışanı olan işyeri oranı daha yüksektir.

Kırıkkale'de araştırma kapsamına giren 17 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 11 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı Eğitim sektöründedir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründeki her üç işyerinden birinin part-time çalışanı bulunmaktadır. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe part-time çalışanı olan işyeri oranı yüzde 5,9'dur. Türkiye genelinde en yüksek orana Sağlık sektörü sahiptir. En düşük oran ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründedir.

Kırıkkale ilinde çalışanların yüzde 13,6'sı part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir. Türkiye genelinde Kırıkkale geneline göre part-time çalışma daha yaygındır.

Kırıkkale'de part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 33,3'u kadındır. Part-time çalışma yapılan yerlerde kadın istihdamının part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Kırıkkale'de part-time çalışmanın kadın istihdamı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aynı durum Türkiye genelinde de söz konusudur. Part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdamda olanların yüzde 39'u kadındır.

Tablo 17: Meslek Grupları Bazında Kısmi Zamanlı Çalışma (Part-Time) Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ve Dağılımı

Meslek Grubu				
	Erkek	Kadın	Toplam	Dağılım
Profesyonel Meslek Mensupları	178	149	327	34,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	193	7	200	21,2%
Hizmet Ve Satış Elemanları	115	61	176	18,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	52	34	86	9,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	45	18	63	6,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	21	39	60	6,4%
Yöneticiler	14	2	16	1,7%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	10	4	14	1,5%
Genel Toplam	**628**	**314**	**942**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 17'de Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler gösterilmiştir. Part-time çalışanı en fazla olan meslek grubu Profesyonel Meslek Mensuplarının oluşturduğu meslek grubudur. Part-time çalışanı en az çalışanı olan meslek grubu ise Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanların oluşturduğu meslek grubudur.

Tablo 18: Kısmi Zaman Çalışma Yapan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
Temizlik Görevlisi	Şoför (Yolcu Taşıma)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Çocuk Bakıcısı / Çocuk Bakım Elemanı	Direksiyon Eğitmeni	Direksiyon Eğitmeni
Sekreter	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	Temizlik Görevlisi
Hemodiyaliz Hemşiresi	Futbolcu	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Okul Öncesi Öğretmeni	Beton Transmikser Operatörü	Futbolcu
Hasta Danışmanı	Temizlik Görevlisi	Beton Transmikser Operatörü
İngilizce Öğretmeni	Beton Santral Operatörü	Büro Memuru (Genel)
Acil Tıp Teknisyeni	Geri Dönüşüm İşçisi	Çocuk Bakıcısı / Çocuk Bakım Elemanı
Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Türkçe Öğretmeni-Ortaöğretim
Aşçı	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim	Beton Santral Operatörü

Kaynak: İPA 2015

Tablo 18'de Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Şoför (Yolcu Taşıma), Direksiyon Eğitmeni ve Temizlik Görevlisi gösterilmiştir.

Kırıkkale ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 27'si vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Kırıkkale ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üstündedir.

Tablo 19: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Sektörler

Sektör	İşyeri Oranı	Çalışan Sayısı		
		Kadın	Erkek	Toplam
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	4	6	10
Diğer hizmet faaliyetleri	33,3%	2	251	253
Toptan ve perakende ticaret	27,1%	100	511	611
İmalat	26,0%	98	1.174	1.272
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	23,5%	8	35	43
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17,6%	32	163	195
Ulaştırma ve depolama	12,5%	15	102	117
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	9,1%	49	42	91
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8,3%	10	14	24
Eğitim	3,2%	0	19	19
İnşaat	2,9%	8	18	26
Genel Toplam	**27,0%**	**326**	**2.335**	**2.661**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 19'da görüleceği üzere Kırıkkale iline sektörel bazda baktığımızda vardiyalı çalışma Finans ve Sigorta faaliyetleri sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin tamamında uygulanmaktadır. Kırıkkale ilinde oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektörler; Diğer hizmet faaliyetleri ile Toptan ve perakende ticaret sektörü iken, Türkiye genelinde ise sektörel olarak yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur. Diğer hizmet faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde on üçüncü sırada yer alırken, Toptan ve perakende ticaret sektörü ise onuncu sırada yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve iletişim, Gayrimenkul faaliyetleri ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde Kırıkkale ilinde vardiyalı çalışma yapılmamaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Kırıkkale ilinde sektörel bazda oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma sektörde erkeklerin oranı yüzde 90'lar civarında iken, Türkiye'de bu oran daha düşüktür.

Kırıkkale ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 12,3'ü kadındır. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 23,5'i vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır. Bu durum göz önüne alınarak Kırıkkale ilinde vardiyalı çalışmanın kadın istihdamını olumsuz yönde etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 20'de gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 20: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Temizlik Görevlisi	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Ahşap Mobilya İmalatçısı
Ayakkabı, Deri ve Yan Ürünleri Satış Elemanı	Mobilya Döşeme İşçisi	Temizlik Görevlisi
Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi	Mobilya Döşeme İşçisi
Kasiyer	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Büro Memuru (Genel)	Süpürgeci (Temizlikçi) - Cadde, Sokak	Süpürgeci (Temizlikçi) - Cadde, Sokak
Muhasebeci	Gazbeton Ayıklama/Paketleme İşçisi	Gazbeton Ayıklama/Paketleme İşçisi
Hasta Danışmanı	Kuruyemiş İmal İşçisi	Garson (Servis Elemanı)
Satış Danışmanı	Garson (Servis Elemanı)	Kuruyemiş İmal İşçisi
Yastıkçı (Hasır)	Gaz Altı Kaynakçısı	Yatak/Baza Dikiş Makinesi Operatörü
Ön Muhasebeci	Yatak/Baza Dikiş Makinesi Operatörü	Satış Danışmanı

Kaynak: İPA 2015

Kırıkkale ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Temizlik Görevlisi, Ayakkabı, Deri ve Yan Ürünleri Satış Elemanı ile Makineci (Dikiş) almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralandığı Tablo 20'de gösterilmiştir. Kırıkkale ilinde erkeklerde Ahşap Mobilya İmalatçısı, Mobilya Döşeme İşçisi ile Temizlik Görevlisi iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

Tablo 21: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

Sektör	İşyeri Oranı	Çalışan Sayısı		
		Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	30,0%	312	1261	1573
İnşaat	1,4%	0	21	21
Toptan ve perakende ticaret	2,1%	2	29	31
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5,9%	5	27	32
Genel Toplam	**5,3%**	**319**	**1.338**	**1.657**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 21'de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 5,3'ü ihracat yaptığı görülmektedir. İlde 4 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 24'ü ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. Kırıkkale'deki işyerlerinin yüzde 5,3'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranı Türkiye genelinde Kırıkkale'ye göre daha yüksektir.

İhracat yapan işyeri oranı en yüksek ilk sektör karşılaştırıldığında Türkiye ve Kırıkkale ilinde benzerlik olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye'de ihracat yapan firma sıralamasında ilk üç sırayı İmalat, Madencilik ve Taş ocakçılığı ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri alırken, Kırıkkale ili için bakıldığında, en fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 30 ile İmalat sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 5,9 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 2,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü yer almaktadır. Kırıkkale ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların büyük çoğunluğu erkeklerden oluşmaktadır.

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Kasiyer, Aşçı gibi meslekler öne çıkmaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu tür mesleklerde de çalışanların olabileceği dikkatten kaçmamalıdır.

Tablo 22: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Ahşap Mobilya İmalatçısı
Makineci (Dikiş)	Mobilya Döşeme İşçisi	Mobilya Döşeme İşçisi
Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Gaz Altı Kaynakçısı	Gaz Altı Kaynakçısı
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Gazbeton Ayıklama/Paketleme İşçisi	Makineci (Dikiş)
Konfeksiyon Ürünlerini Katlama/Paketleme İşçisi	Yatak/Baza Dikiş Makinesi Operatörü	Gazbeton Ayıklama/Paketleme İşçisi
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Sevkiyat Görevlisi	El ve Makine Dikişçisi (Genel)
Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	Tutkal Sürme Makinesi Ayarcı-Operatörü	Yatak/Baza Dikiş Makinesi Operatörü
Yastıkçı (Hasır)	Makineci (Dikiş)	Sevkiyat Görevlisi
Sandalye Monte İşçisi (Ağaç)	CNC Torna Tezgahı Operatörü	Tutkal Sürme Makinesi Ayarcı-Operatörü

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'ye göre ihracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç meslekte El ve Makine Dikişçisi (Genel), Makineci (Dikiş) ile Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu) meslekleri yer alırken, erkeklerde ise Ahşap Mobilya İmalatçısı, Mobilya Döşeme İşçisi ve Gaz Altı Kaynakçısı işçisi olarak sıralanmaktadır. Bir önceki tablodaki en çok ihracat yapılan sektör ve çalışanların cinsiyete göre dağılımı ile bu tabloyu birleştirildiğinde sıralamanın uyumlu olduğu görülmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Kırıkkale'deki işyerlerinin yüzde 52'si, Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 10'da sunulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

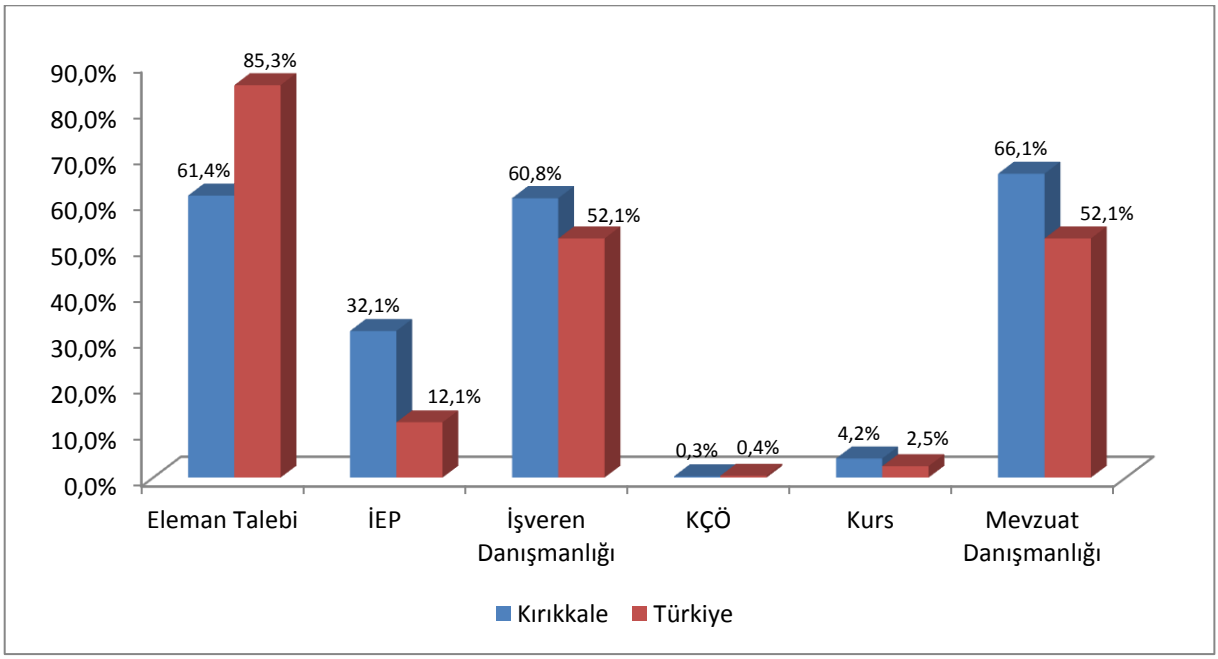

Kaynak: İPA 2015

Grafik 10'da görüleceği üzere Kırıkkale ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 66,1 ile en fazla mevzuat danışmanlığı bulunmuşlardır. Bunu sırasıyla yüzde 61,4 ile eleman talebi, yüzde 60,8 ile işveren danışmanlığı, yüzde 32,1 ile işbaşı eğitim programları, yüzde 4,2 ile kurs hizmetleri ve yüzde 0,3 ile kısa çalışma ödeneği takip etmiştir. Çalışanların mesleki eğitimine yönelik hizmet talepleri olmamıştır. Türkiye genelinde ise benzer bir sıralama ile eleman talebi, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programı olarak sıralanmıştır. Kırıkkale ilinde işbaşı eğitim programları, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı ve kurs hizmetleri Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken; eleman talebi Türkiye genelinin oldukça altında kalınmıştır.

Grafik 11: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

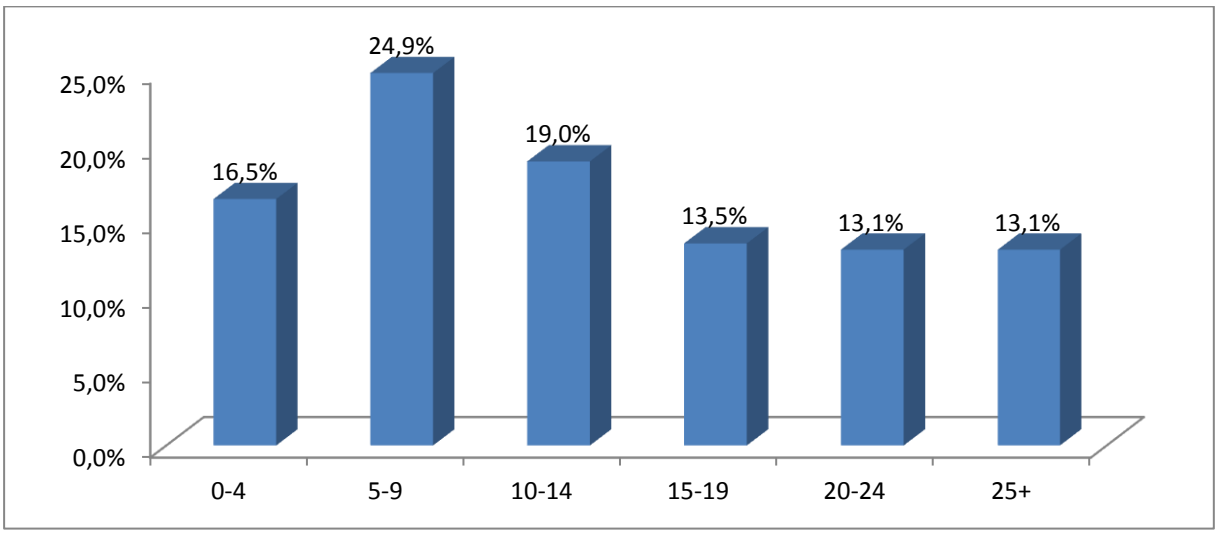

Kaynak: İPA 2015

Grafik 11'de Kırıkkale ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yıl arası faaliyet gösteren işyerleri faydalandığı verilmiştir. Daha sonra ise 10-14 yıl arası faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Diğer yıl gruplarının oranı ise birbirine yakındır.

Tablo 23: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

Faydalanılan İŞKUR Hizmeti	0-4 Yaş	5-9 Yaş	10-14 Yaş	15-19 Yaş	20-24 Yaş	25+
Eleman Talebi	38	56	39	31	29	27
İEP	14	34	29	15	12	11
İşveren Danışmanlığı	36	57	41	30	27	27
KÇÖ	0	0	1	0	0	0
Kurs	3	1	6	1	1	3
Mevzuat Danışmanlığı	39	59	45	32	31	31
Genel Toplam	**39**	**59**	**45**	**32**	**31**	**31**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 23'e bakacak olursak Kırıkkale ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR'dan oransal olarak en fazla mevzuat danışmalığı hizmeti almışlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla 5-9 yaş arasına sahip firmalar faydalanmışlardır. İŞKUR'un diğer hizmetlerinden faydalanma oranlarına göre sıralama yapıldığında yaş grupları arasında farklılık görülmemektedir. 5-9 yıl arası faaliyet gösteren firmalar kendi içerisinde aldıkları hizmetler sıralandığında birinci sırada mevzuat danışmanlığı, ikinci sırada işveren danışmanlığı ve üçüncü sırada ise eleman talebi hizmeti yer almaktadır.

Grafik 12: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

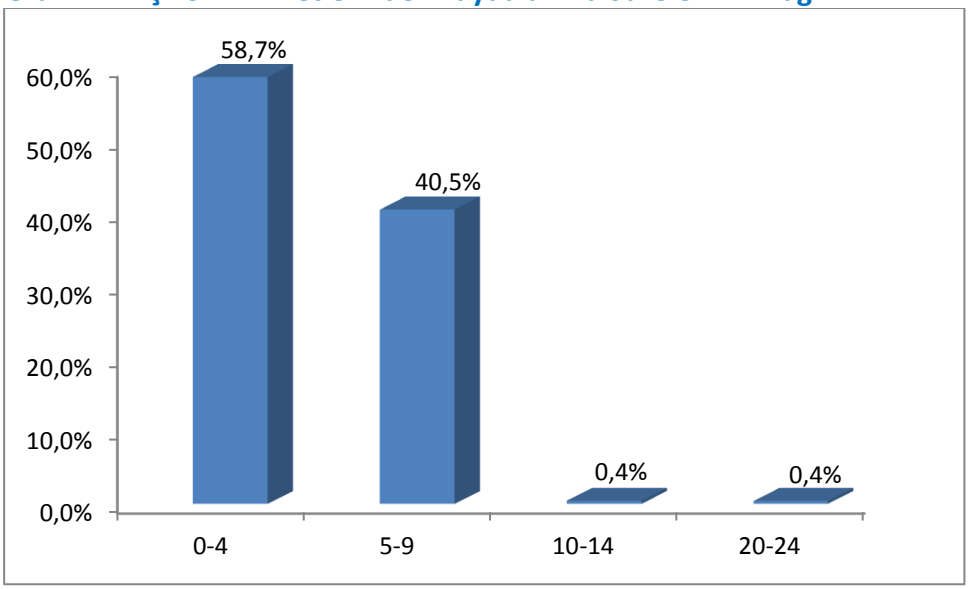

Kaynak: İPA 2015

Grafik 12'de Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur. Kırıkkale ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 58,7'sinin 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 10-24 yıl arasıdır. 25 yıl ve üzerinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri tespit edilememiştir. Kırıkkale ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektör	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	KÇÖ	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
İmalat	18,1%	9,3%	18,1%	0,4%	2,9%	19,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,4%	0,0%	0,4%	0,0%	0,0%	0,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,4%	0,0%	0,4%	0,0%	0,0%	0,4%
İnşaat	10,7%	3,0%	10,7%	0,0%	0,4%	12,0%
Toptan ve perakende ticaret	28,2%	14,7%	26,5%	0,0%	2,5%	29,5%
Ulaştırma ve depolama	7,2%	3,8%	7,2%	0,0%	0,4%	8,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,6%	1,3%	3,8%	0,0%	0,0%	4,6%
Bilgi ve iletişim	2,5%	1,3%	2,5%	0,0%	0,0%	2,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,4%	0,4%	0,4%	0,0%	0,0%	0,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,4%	0,4%	0,4%	0,0%	0,0%	0,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,5%	1,7%	3,8%	0,0%	0,0%	3,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4,2%	3,8%	3,4%	0,0%	0,0%	4,2%
Eğitim	7,2%	5,1%	8,4%	0,0%	0,0%	8,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4,6%	3,4%	4,6%	0,0%	0,0%	4,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	1,3%	0,4%	1,3%	0,0%	0,0%	1,3%
Genel Toplam	**92,8%**	**48,5%**	**92,0%**	**0,4%**	**6,3%**	**100,0%**

Kaynak: 2015 İPA

Tablo 24'te sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere yer verilmiştir.

Kırıkkale ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti "mevzuat danışmanlığı" olmuştur. "İşveren danışmanlığı" hizmetinde Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörleri ön planda olmuştur. Kısa çalışma ödeneği hizmeti en az faydalanılan hizmet türü olmuştur. Bu hizmetten yararlanan tek sektör İmalat sektörü olmuştur. İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bütün işyerlerinin işveren ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

Kırıkkale ilinde part-time çalışanı olan, vardiyalı çalışma yapılan ve ihracat yapan işyerleri İŞKUR hizmetlerinden çalışanlara yönelik eğitim hizmetinden faydalanmamıştır. Kırıkkale ilinde part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin en fazla yararlandıkları hizmet "mevzuat danışmanlığıdır". Kırıkkale'de mevzuat danışmanlığı hizmetinin ardından eleman talebi, işveren danışmanlığı, işbaşı eğitim programı, kurs ve kısa çalışma ödeneği hizmetleri yer alırken; Türkiye genelinde ise Kırıkkale' den farklı olarak birinci sırada eleman talebi, ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada mevzuat danışmanlığı sonrasında sırasıyla işbaşı eğitim programı, kurs, çalışanlara yönelik eğitim ve kısa çalışma ödeneği yer almaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 15 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerleri

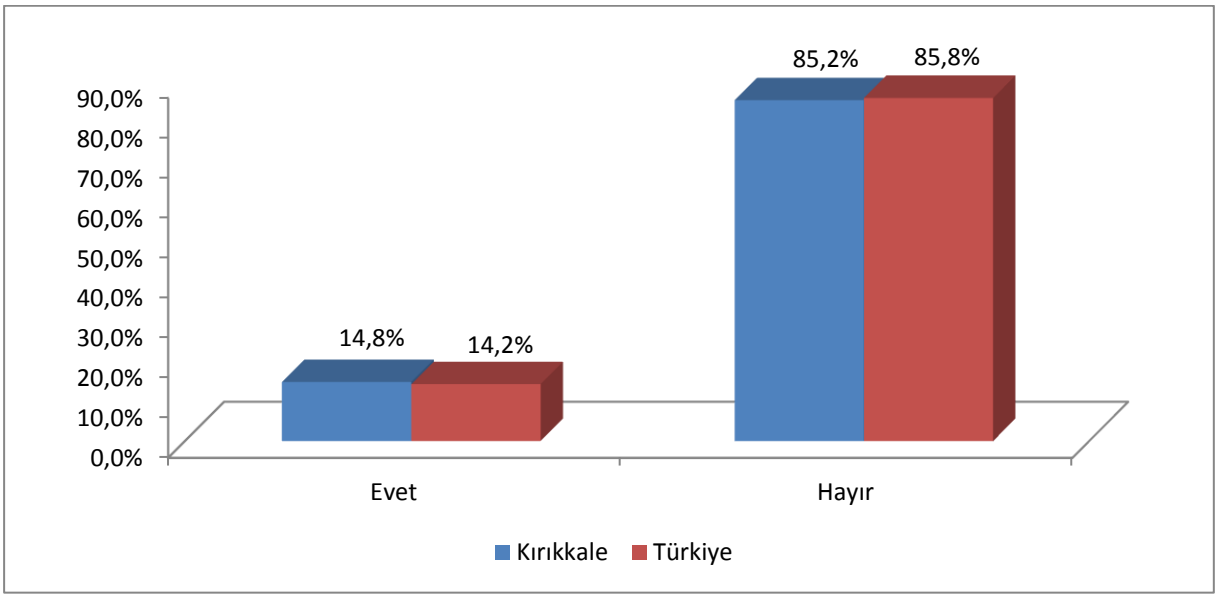

Kaynak: İPA 2015

Grafik 13'te Kırıkkale ilindeki işyerlerinin yüzde 14,8'i açık işi olduğunu belirtilmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Kırıkkale'de açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden yüksektir. Ancak 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Kırıkkale ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Bu yıl çalışmanın yapıldığı dönemin de (Mart-Nisan) etkisiyle oran düşük çıkmıştır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Sektör	Kırıkkale			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
İmalat	55	38,7%	2,6%	44,6%	2,0%
İnşaat	4	2,9%	0,6%	7,8%	1,4%
Toptan ve perakende ticaret	42	29,6%	2,8%	17,1%	1,8%
Ulaştırma ve depolama	9	6,3%	1,9%	3,7%	1,4%
Bilgi ve iletişim	2	1,4%	2,4%	1,0%	1,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	1,4%	16,7%	0,8%	0,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	2	1,4%	8,7%	0,6%	1,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	0,7%	0,8%	3,4%	2,1%
Eğitim	8	5,6%	1,5%	1,1%	0,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	17	12,0%	4,4%	2,0%	0,7%
Genel Toplam	**142**	**100,0%**	**2,0%**	**100,0%**	**1,7%**

Kaynak: İPA 2015

Kırıkkale ilinde 53 işyerinde toplam 142 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 25'te gösterilmiştir.

Kırıkkale ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 38,7 ile İmalat sektöründe yer aldığı Tablo 25'te verilmiştir. İkinci olarak yüzde 29,6 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ile üçüncü olarak yüzde 12,0 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü gelmektedir. Bu sektörleri Ulaştırma ve depolama, Eğitim, İnşaat, Bilgi ve iletişim, Finans ve sigorta faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri sektörleri izlemiştir. İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri işyerlerinin yüzde 43,7'sini oluştururken açık işlerin yüzde 80,3'ünde üzerinde paya sahip olmuşlardır. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Madencilik ve taş ocakçılığı, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörel bazda açık iş sayısı Kırıkkale ili ile benzer bir durum arz etmekte ve ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır.

Kırıkkale ilinde açık iş oranı yüzde 2,0 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık 0,3 puan üzerindedir. Kırıkkale'de sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 16,7 ile Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründedir. Bu sektörü yüzde 8,7 ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörü ve yüzde 4,4 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Bu üç sektörün dışında İnşaat, Ulaştırma ve depolama, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Eğitim sektörlerinin açık iş oranı il geneli açık iş oranının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise farklı bir sıralama göze çarpmaktadır. İlk sırada yüzde 2,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, ikinci sırada yüzde 2,1 ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler, üçüncü sırada ise yüzde 2 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. İmalat sektöründe ise açık iş oranı yüzde 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur.

Grafik 14: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

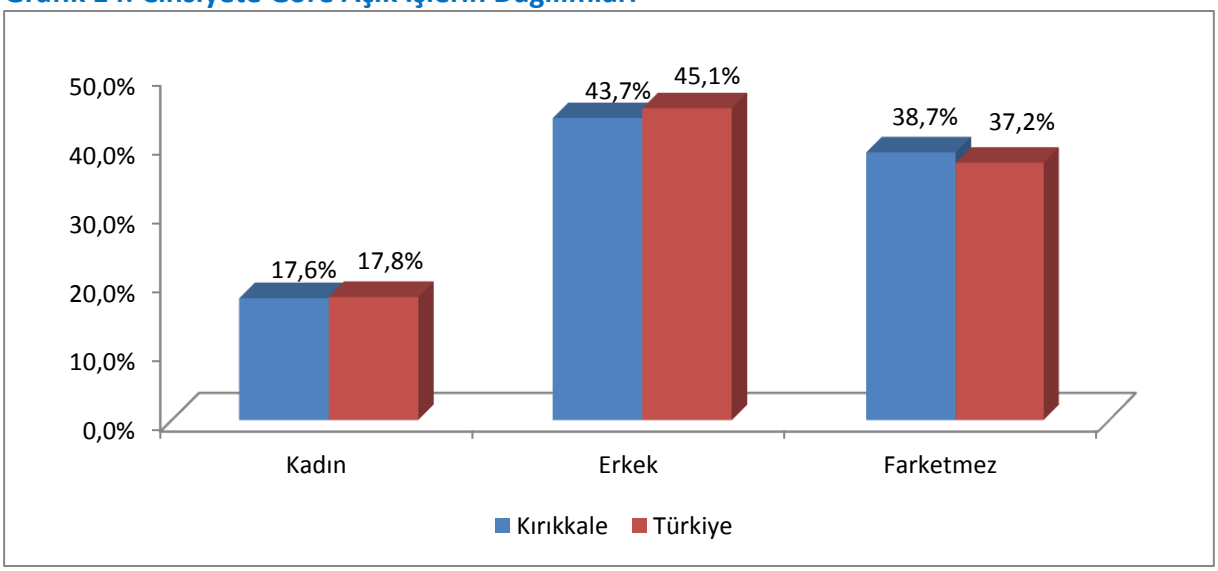

Kaynak: İPA 2015

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 14'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 14'te cinsiyete göre açık işlerin dağılımlarını incelediğimizde Kırıkkale'de toplam açık işlerin yüzde 17,6'sı için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneli ile yakınlık gösterse de düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 43,7 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin altındadır. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği Kırıkkale'de yüzde 38,7 iken, Türkiye genelinde ise yüzde 37,2'dir. Kırıkkale ilindeki açık işlerin yüzde 43,7'si için erkekler talep edilirken, Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 45,1'dir. Kırıkkale'de de, Türkiye genelinde de açık işlerde cinsiyet farklılaşması görülmektedir.

Tablo 26: Sektörlere ve Yıllara Göre Açık İş Dağılımları

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	Açık iş	Açık iş dağılımı	Açık iş oranı	Açık iş	Açık iş dağılımı	Açık iş oranı
İmalat	80	35,9%	3,6%	55	38,7%	2,6%
Toptan ve perakende ticaret	71	31,8%	3,9%	42	29,6%	2,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	2,7%	1,5%	17	12,0%	4,4%
Ulaştırma ve depolama	3	1,3%	0,7%	9	6,3%	1,9%
Eğitim	2	0,9%	0,3%	8	5,6%	1,5%
İnşaat	15	6,7%	1,8%	4	2,9%	0,6%
Bilgi ve iletişim	3	1,3%	2,9%	2	1,4%	2,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	16	7,2%	12,6%	2	1,4%	16,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	-	-	-	2	1,4%	8,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3	1,3%	1,5%	1	0,7%	0,8%
Genel Toplam	**223**	**100,0%**	**2,8%**	**142**	**100,0%**	**2,0%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 26'da sektörlere ve yıllara göre açık iş dağılımları verilmiş olup; Kırıkkale ilinin 2015 yılında referans döneminde toplam 142 açık iş alınırken açık iş oranı yüzde 2'dir. Bir önceki yılın işgücü piyasası araştırmasında ise toplam 223 açık iş alınmışken açık iş oranı da yüzde 2,8 olarak hesaplanmıştır. 2014 yılında açık iş oranının 2015 yılına göre yüksek çıkmasının nedeni referans dönemlerinden kaynaklanmaktadır. 2014 yılında işgücü piyasası araştırması Mayıs-Haziran döneminde yapılırken, 2015 yılı işgücü piyasası araştırması ise Mart-Nisan döneminde yapılmıştır.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

Sektör	10+
	Açık İş Verme Oranı
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	50,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	36,4%
İmalat	28,0%
Eğitim	19,4%
Toptan ve perakende ticaret	18,8%
Ulaştırma ve depolama	12,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8,3%
İnşaat	2,9%
Genel Toplam	**14,8%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 27'de görüleceği üzere Kırıkkale ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 14,8 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Kırıkkale'de sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 100 ile Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründeyken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Kırıkkale'de ikinci sırada yüzde 50 ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörü yer alırken, üçüncü sırada ise yüzde 36,4 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Kırıkkale ilinde sektörel bazda; Madencilik ve taş ocakçılığı Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor faaliyetleri ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde açık iş talebi bulunmamaktadır.

Grafik 15: Açık İşi Olan İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

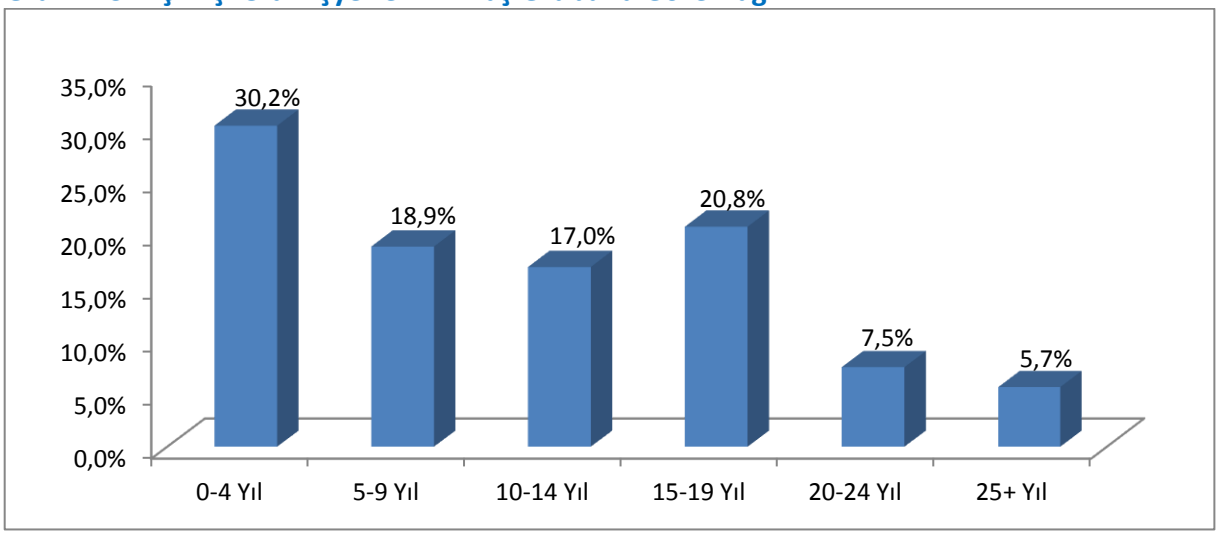

Kaynak: İPA 2015

Grafik 15'te açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 0-4 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 15-19 yaş arası grubuna sahip işyerleri, 5-9 yaş arası işyerleri ile 10-14 yaş arası işyerleri gelmektedir. Diğer yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakındır.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Kırıkkale ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 28: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Fark etmez
İmalat	3,6%	49,1%	47,3%
İnşaat	50,0%	50,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	11,9%	59,5%	28,6%
Ulaştırma ve depolama	11,1%	66,7%	22,2%
Bilgi ve iletişim	50,0%	0,0%	50,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	100,0%	0,0%
Eğitim	37,5%	0,0%	62,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	64,7%	5,9%	29,4%
Genel Toplam	**17,6%**	**43,7%**	**38,7%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 28'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; yalnızca iki sektörde çalıştırılmak istenen elemanın cinsiyetinin fark etmeyeceği görülmektedir. Finans ve sigorta faaliyetleri ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerindeki açık işlerde cinsiyet fark etmemektedir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe erkek eleman talebi az olmakla birlikte Bilgi ve İletişim ile Eğitim sektörlerinde de erkek eleman talebi hiç olmamaktadır. İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve Depolama ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik faaliyetler sektörlerinde yoğun bir şekilde erkek eleman talep edilmiştir. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir. İnşaat sektöründe ise kadın ve erkek eleman talebi eşittir.

Kırıkkale'de açık işlerin meslek gruplarına göre Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar oranı Türkiye geneline göre 4,3 puan yüksektir. Kırıkkale'deki açık işler Türkiye geneline göre daha fazla mesleki beceri ve nitelik gerektiren meslek gruplarından oluşmaktadır.

Tablo 29: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	Kırıkkale			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	38	26,7%	3,1%	22,4%	2,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	37	26,1%	3,1%	16,7%	2,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	25	17,6%	3,1%	7,8%	1,3%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	22	15,5%	1,3%	21,5%	2,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	11	7,7%	1,2%	14,9%	1,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5	3,5%	1,0%	7,5%	1,1%
Teknisyen, Tekniker. ve Yrd. Profes. Mes. Mensup.	4	2,8%	0,8%	8,1%	1,5%
Genel Toplam	**142**	**100%**	**2,0%**	**100,0%**	**1,7%**

Kaynak: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılım Tablo 29'da ele alındığında; en yoğun talep tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubundadır. Kırıkkale ilinde imalat sanayisinde büyük payı olması ile bu meslek grubunda açık iş talepleri yoğun bir şekilde alınmıştır. Kırıkkale ilinde son dönemlerde kafe, restoran, lokanta ve mağaza vb. türünde birçok işyeri açılmıştır. Dolayısıyla söz konusu piyasada açık iş talepleri de oluşmuştur. Bu sebeple hizmet ve satış elemanları talebinde artış olmuştur. Böylece ikinci sırada hizmet ve satış elemanları grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise profesyonel meslek mensupları meslek grubu yer almaktadır. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımında Kırıkkale ile benzerlik göstermektedir. Birinci sırada tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Grafik 16: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Oranı

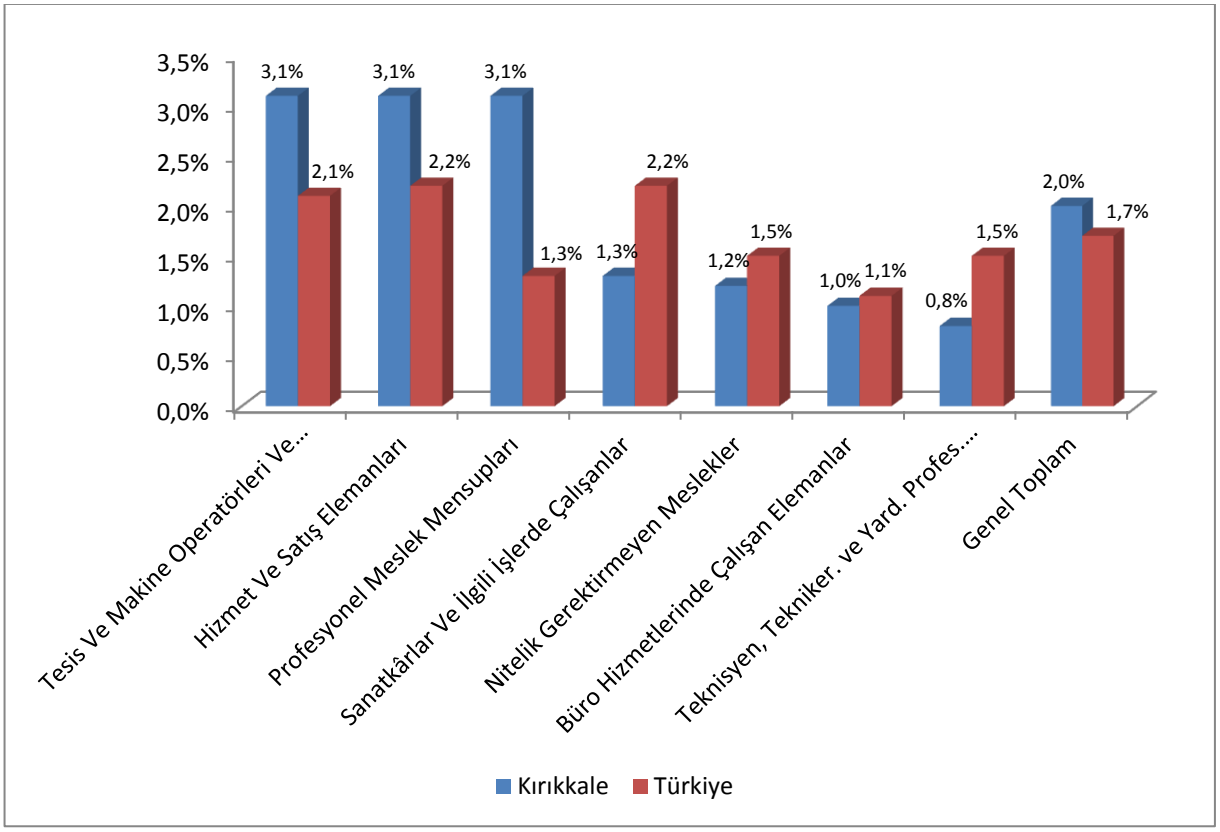

Kaynak: İPA 2015

Grafik 16'yı incelersek açık iş oranı sıralamasında açık iş dağılımı ile aynı durum söz konusudur. Kırıkkale'de açık iş dağılımında birinci sırada yer alan tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu, açık iş oranında da ilk sırada yer almaktadır. Türkiye'de ise açık iş dağılımındaki ilk üç meslek grubu kendi aralarında yer değiştirerek sırasıyla hizmet ve satış elemanları, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olarak sıralanmıştır.

Tablo 30: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Kırıkkale			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Farketmez
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	5,3%	34,2%	60,5%	17,0%	46,5%	36,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	16,2%	45,9%	37,8%	21,3%	27,5%	51,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	48,0%	12,0%	40,0%	17,6%	19,3%	63,2%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4,6%	90,9%	4,5%	11,0%	73,9%	15,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	27,3%	45,5%	27,3%	23,7%	41,7%	34,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	20,0%	20,0%	60,0%	25,5%	25,0%	49,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	75,0%	25,0%	12,6%	51,1%	36,3%
Genel Toplam	**17,6%**	**43,7%**	**38,7%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

Kaynak: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Kırıkkale ilinin açık işlerinde erkeklerin ön planda ve Türkiye ortalamasına yakındır. Nitelik gerektirmeyen işlerde ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır. Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırıldıklarını bu veriler de desteklemektedir.

Tablo 30'da görüleceği üzere açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubudur. Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, profesyonel meslek mensupları, hizmet ve satış elemanları ve yönetici meslek gruplarıdır. Profesyonel meslek mensuplarında ise kadın talep oranı erkeklerden fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Bu sektörde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Türkiye genelinde Kırıkkale'den farklı olarak Hizmet ve Satış Elemanları, Profesyonel Meslek Mensupları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarında talep edilen elemanlarda fark etmez seçeneğini belirtme oranı yüksektir. Bu durum işgücü piyasasında fiziksel aktiviteye dayalı icra edilmeyen mesleklerde kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 31: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

	2015		2014	
	Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
1	Garson (Servis Elemanı)	8,4%	Garson (Servis Elemanı)	12,5%
2	Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü)	7,0%	Makineci (Dikiş)	9,0%
3	Gaz Altı Kaynakçısı	7,0%	Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü)	9,0%
4	Satış Danışmanı	6,3%	Satış Danışmanı	6,7%
5	Beden İşçisi (Genel)	3,5%	Beden İşçisi (Genel)	5,9%
6	Yem Dolum ve Paketleme Makinesi Operatörü	3,5%	Gaz Altı Kaynakçısı	5,0%
7	Kasiyer	3,5%	Komi (Garson Yardımcısı)	4,5%
8	Diğer Değirmen İşçileri (Hububat, Baklagil ve İlgili Ürünler)	2,8%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	4,0%
9	Temizlik Görevlisi	2,8%	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	3,1%
10	Doğal Gaz Tesisatçısı	2,1%	Kasiyer	2,7%
11	Muhasebeci	2,1%	Petrokimya Üretim Elemanı	2,2%
12	Yoğun Bakım Hemşiresi	2,1%	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	2,2%
13	Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	2,1%	Mobilya Döşeme İşçisi	2,2%
14	Makineci (Dikiş)	2,1%	Isı Yalıtımcısı	1,9%
15	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	2,1%	Muhasebeci	1,8%
16	Büro Memuru (Genel)	2,1%	Ön Muhasebeci	1,8%
17	Ebe	2,1%	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	1,8%
18	Tır-Çekici Şoförü	1,4%	Pazarlama Yetkilisi (Banka)	1,8%
19	Aşçı	1,4%	Depo Görevlisi (Gıda)	1,8%
20	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	1,4%	Su Satış ve Dağıtım Elemanı (Damacana)	1,3%
21	**Diğer Meslekler**	**33,8%**	**Diğer Meslekler**	**18,6%**
Toplam		100%	Toplam	100%

Kaynak: İPA 2015

Tablo 31'de bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir. Kırıkkale ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk sıradaki meslek değişmemiştir. Açık iş alınan ilk üç mesleği sıralarsak Garson (Servis Elemanı), Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü) ve Gaz Altı Kaynakçısı meslekleridir. Geçen sene üçüncü sırada yer alan Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü) mesleği ihtiyacı artarak bu sene ikinci sıraya yerleşmiştir.

Geçen senenin sonuçlarına göre açık işler bakımından ilk yirmi meslek içerisinde yer alan mesleklerden on bir tanesi (Komi (Garson Yardımcısı), CNC Torna Tezgahı Operatörü, Petrokimya Üretim Elemanı, Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap), Mobilya Döşeme İşçisi, Isı Yalıtımcısı, Ön Muhasebeci, Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile), Pazarlama Yetkilisi (Banka), Depo Görevlisi (Gıda), Su Satış ve Dağıtım Elemanı (Damacana)) bu sene ilk yirmi meslek içerisinde yer almamaktadır. Onların yerine bu sene meslekleri açık işlerde Yem Dolum ve Paketleme Makinesi Operatörü, Diğer Değirmen İşçileri (Hububat, Baklagil ve İlgili Ürünler), Temizlik Görevlisi, Doğal Gaz Tesisatçısı, Yoğun Bakım Hemşiresi, Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü, Büro Memuru (Genel), Ebe, Tır-Çekici Şoförü, Aşçı ve Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu) meslekleri ilk yirmi meslek arasında yerini almıştır.

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında ilk üçte Kırıkkale'den farklı olarak birinci sırada Makineci (Dikiş), ikinci sırada Beden İşçisi (Genel) ve üçüncü sırada Garson (Servis Elemanı) yer almaktadır. Türkiye'de açık iş sıralamasında Kırıkkale'den farklı olarak ilk yirmi meslek içerisinde on iki farklı meslek (Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma, Ön Muhasebeci, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı, Servis Komisi, Paketleme İşçisi (El İle), Ortacı/Ayakçı (Tekstil), İnşaat Mühendisi, CNC Torna Tezgâhı Operatörü) ve Elektrikçi (Genel) yer almıştır.

Tablo 32: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Farketmez
Ebe	Gaz Altı Kaynakçısı	Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü)
Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı
Yoğun Bakım Hemşiresi	Beden İşçisi (Genel)	Yem Dolum ve Paketleme Makinesi Operatörü
Garson (Servis Elemanı)	Diğer Değirmen İşçileri (Hububat, Baklagil ve İlgili Ürünler)	Kasiyer
Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi	Doğal Gaz Tesisatçısı	Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü
Güzellik Hizmetleri Elemanı Estetisyen	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Makineci (Dikiş)
Satış Danışmanı	Aşçı Yardımcısı	Büro Memuru (Genel)
Muhasebeci	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	Garson (Servis Elemanı)
Büro Memuru (Genel)	İnşaat Teknolojisi Teknikeri	İngilizce Öğretmeni
Aşçı	Muhasebeci	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)
KBB Hastalıkları Uzmanı	Kuruyemiş İmal İşçisi	Fırıncı Ustası-Unlu Mamüller

Kaynak: İPA 2015

Tablo 32'ye görüleceği üzere Kırıkkale ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Ebe, Temizlik Görevlisi ve Yoğun Bakım Hemşiresi iken, erkeklerde Gaz Altı Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı) ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü), Satış Danışmanı ve Yem Dolum ve Paketleme Makinesi Operatörüdür. Türkiye genelinde tamamen farklı bir tablo oluşmuştur. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 17: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

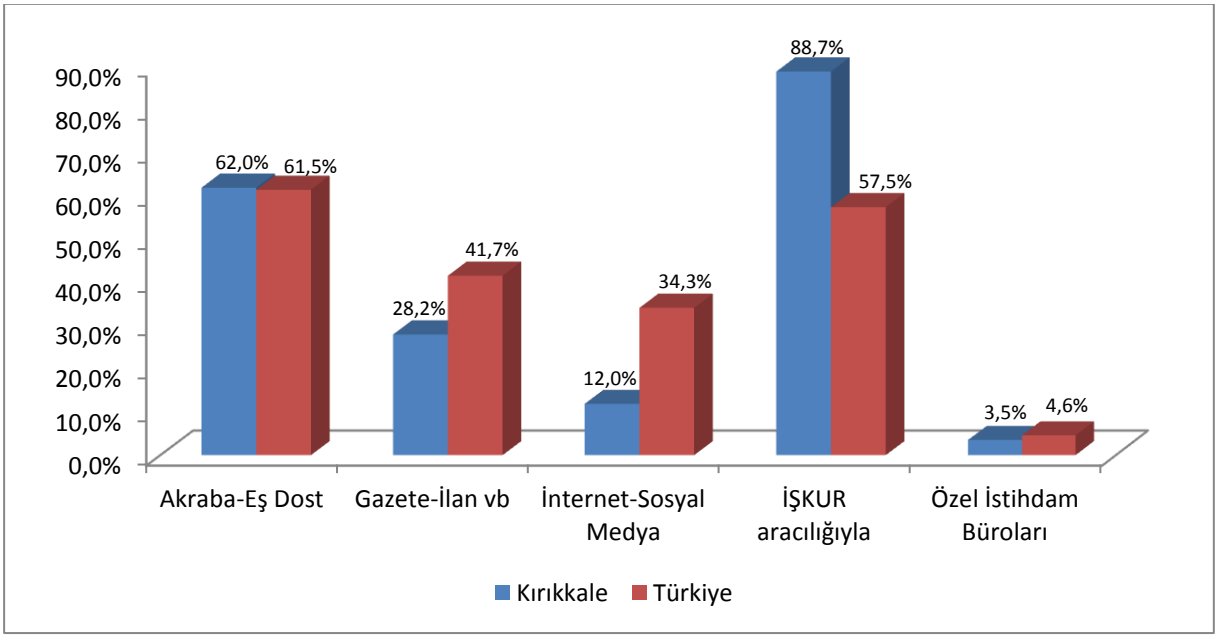

Kaynak: İPA 2015

Grafik 17'de Kırıkkale ilinde açık işlerin aranma kanallarına göre birinci sırada İŞKUR yer alırken bunu sırasıyla Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. Kırıkkale'de 2014 yılında açık iş arama kanalı olarak İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı yüzde 71,2 iken bu yıl 17,5 puan artarak yüzde 88,7'ye çıkmıştır. Bu da İŞKUR'un kendini günden güne geliştirerek işveren için önemli bir pozisyona ilerlediğinin göstergesidir.

Tablo 33: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
İmalat	72,7%	38,2%	12,7%	98,2%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	64,3%	9,5%	2,4%	90,5%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5,9%	52,9%	35,3%	70,6%	23,5%
Ulaştırma ve depolama	66,7%	0,0%	0,0%	88,9%	0,0%
Eğitim	87,5%	37,5%	25,0%	37,5%	12,5%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	50,0%	50,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**62,0%**	**28,2%**	**12,0%**	**88,7%**	**3,5%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 33'te Kırıkkale'de inşaat, gayrimenkul faaliyetleri, finans ve sigorta faaliyetleri, bilgi ve iletişim ve mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründeki firmalar açık işlerinin tamamını İŞKUR aracılığı ile aradığı gösterilmiştir. İmalat ve toptan ve perakende ticaret sektörlerinde de açık işler büyük bir oranda İŞKUR aracılığı ile aranmaktadırlar. Özel İstihdam Bürolarını ise açık iş arama kanalı olarak sadece insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile eğitim sektöründeki firmalar kullanmaktadırlar.

Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	76,3%	39,5%	13,2%	100,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	81,8%	18,2%	0,0%	63,6%	0,0%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	86,4%	22,7%	0,0%	86,4%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	56,8%	5,4%	5,4%	97,3%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	60,0%	40,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	20,0%	56,0%	40,0%	68,0%	20,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**62,0%**	**28,2%**	**12,0%**	**88,7%**	**3,5%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 34'te görüleceği üzere Kırıkkale ilinde tüm meslek grupları Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmaktadır. İŞKUR'u oransal olarak en fazla tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek grubunda olanlar için kullanmaktadırlar. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve nitelik gerektirmeyen meslek grubu için internet-sosyal medya ve özel istihdam büroları arama kanalı olarak kullanılmamaktadır. Özel İstihdam Büroları sadece profesyonel meslek mensupları meslek grubu için arama kanalı olarak kullanılmaktadır. Bu durum göstermektedir ki özel istihdam büroları daha çok nitelik gerektiren meslekler için arama kanalı olarak kullanılmaktadır.

Tablo 35: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

MESLEKLER	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Garson (Servis Elemanı)	91,7%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	80,0%	20,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü)	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Satış Danışmanı	33,4%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	80,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Yem Dolum ve Paketleme Makinesi Operatörü	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Kasiyer	40,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Diğer Değirmen İşçileri (Hububat, Baklagil ve İlgili Ürünler)	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Temizlik Görevlisi	100,0%	50,0%	0,0%	25,0%	0,0%
Doğal Gaz Tesisatçısı	100,0%	33,0%	0,0%	67,0%	0,0%
Genel Toplam	**62,0%**	**28,2%**	**12,0%**	**88,7%**	**3,5%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 35'te en çok açık iş olan mesleklerin arama kanalını incelersek; Garson (Servis Elemanı), Gaz Altı Kaynakçısı, Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü), Satış Danışmanı, Beden İşçisi (Genel), Yem Dolum ve Paketleme Makinesi Operatörü, Kasiyer, Diğer Değirmen İşçileri (Hububat, Baklagil ve İlgili Ürünler) mesleklerinde eleman aranırken İŞKUR'un arama kanalı olarak oranı yüzde 100 olmuştur.

İşgücü piyasasında yer alan mesleklerde arama kanalı olarak Özel İstihdam Büroları yüzde 3,5 oranında tercih edilmektedir.

Tablo 36: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	89,1%	40,8%	30,3%	70,0%	33,3%	100,0%
Gazete-İlan vb.	32,6%	22,2%	39,4%	20,0%	33,3%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	4,3%	44,4%	39,4%	5,0%	33,3%	0,0%
İŞKUR aracılığıyla	87,0%	81,5%	97,0%	85,0%	83,3%	100,0%
Özel İstihdam Büroları	2,2%	14,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**62,0%**	**28,2%**	**12,0%**	**88,7%**	**3,5%**	**30,2%**

Kaynak: İPA 2015

Kırıkkale'de açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 25+ yaştaki firmalar, ikinci sırada 10-14 yaş arası firmalar, üçüncü sırada ise 0-4 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmaların yer aldığı Tablo 36'da gösterilmiştir.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 25+ yaş firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 5-9 yaş arası firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak Özel istihdam Bürolarını tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 5-9 yaş arası firmalardadır.

Tablo 37: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Kırıkkale			Türkiye		
	0-30	31-89	90+	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	89,7%	9,1%	1,1%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb.	100,0%	0,0%	0,0%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	88,2%	11,8%	0,0%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	88,9%	6,4%	4,8%	70,4%	12,3%	17,3%
Özel İstihdam Büroları	60,0%	40,0%	0,0%	56,7%	21,6%	21,7%
Genel Toplam	**88,7%**	**7,1%**	**4,2%**	**67,5%**	**12,5%**	**19,9%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 37'de hem Türkiye genelinde hem de Kırıkkale' de arama kanallarına göre açık işlerin aranma süresine baktığımızda, 0-30 gün arası ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir. Kırıkkale'de açık işlerin 90 ve daha fazla gün aranma süresine baktığımızda Gazete-İlan vb. , İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları arama kanalları başvurulmamaktadır.

Türkiye'de ise açık işlerin yüzde 67,5'i 30 gün ve daha az sürede sonuçlandırılmaktadır. Türkiye'de açık işlerin yüzde 19,9'u 90 gün ve daha uzun sürede, yüzde 12,5'i ise 31 ile 89 gün arasında karşılanmaktadır.

Tablo 38: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kırıkkale			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Farketmez
Akraba-Eş Dost	48,1%	72,6%	56,4%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb.	47,9%	12,9%	36,4%	16,0%	44,0%	40,0%
İnternet-Sosyal Medya	12,0%	1,6%	23,6%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	88,0%	93,6%	83,6%	16,5%	48,1%	35,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	9,1%	13,4%	28,2%	58,4%
Genel Toplam	**17,6%**	**43,7%**	**38,7%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 38'e bakacak olursak açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile hem Kırıkkale'de hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Gazete-İlan vb. arama kanalı ile aranan açık işlerde Kırıkkale'de en fazla kadınlar aranmaktadır. Türkiye'de ise en fazla erkekler aranmaktadır. İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile aranan açık işlerde hem Kırıkkale hem de Türkiye'de cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir. İŞKUR arama kanalı ile Kırıkkale ve Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Özel İstihdam Büroları kullanılarak aranan açık işlerde Kırıkkale'de ve Türkiye'de en fazla cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir.

Kırıkkale'deki açık işlerin vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; en fazla İŞKUR'un tercih edildiği görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en az Gazete-ilan vb. ve Özel İstihdam Büroları vasıtasıyla eleman aramaktadır.

Tablo 39: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	0,0%	66,7%	22,7%	43,2%
Gazete-İlan vb.	100,0%	9,5%	4,5%	9,1%
İnternet-Sosyal Medya	100,0%	0,0%	22,7%	13,6%
İŞKUR aracılığıyla	0,0%	95,2%	72,7%	81,8%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	18,2%	9,1%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 39'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; açık işlerin yüzde 81,8'lik kısmının İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 43,2 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde açık işlerde aranan erkeklerin yüzde 95,2'si İŞKUR aracığıyla aranmaktadır. Kadın eleman aranırken en fazla tercih edilen arama kanalları ise yüzde 100'lük Gazete-İlan vb. ve İnternet-Sosyal Medya'dır. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde; genel toplamda, fark etmez seçeneği işaretleyenlerde ve sadece kadın veya erkek talep edilen açık işlerde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba-Eş Dost'tur.

Kırıkkale'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini arama kanalları; hem Kırıkkale geneli açık işlerin aranma kanalları hem de Türkiye geneli vardiyalı çalışma yapılan ve açık işi olan işyerlerinin aranma kanalları ile farklılaşmaktadır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Kırıkkale ilinde en fazla Gazete-İlan vb. arama kanalının tercih edildiğini görmekteyiz.

Tablo 40: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Farketmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	100,0%	37,5%	44,4%
İŞKUR aracılığıyla	0,0%	12,5%	11,1%
Gazete-İlan vb.	0,0%	62,5%	55,6%
İnternet-Sosyal Medya	100,0%	25,0%	33,3%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	50,0%	44,4%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 40'ta Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 55,6'lık kısmının Gazete-İlan vb. arama kanalıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 44,4 ile Akraba-Eş Dost ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. Part-time çalışanı olan işyerlerinin hiçbiri açık işlerde cinsiyet tercihi olarak erkek eleman tercih etmemektedir. Aynı zamanda kadın eleman arayan part-time işyerleri açık işlerin tamamını Akraba-Eş Dost ve İnternet-Sosyal Medya vasıtasıyla aramaktadır. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerleri açık işleri için ağırlıklı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanırken, diğer arama kanalları birbirine yakın oranda seyretmektedir.

İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; ihracat yapan işyerlerine ait açık işlerin hiçbiri cinsiyet tercihi olarak kadın eleman tercih etmemektedir. Bu işyerlerinde en fazla İnternet-Sosyal medya arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. İkinci sırada ise Akraba-Eş Dost gelmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ile part-time çalışanı olmayan işyerleri Özel İstihdam Bürolarını arama kanalı olarak kullanırken iken İhracat yapan işyerleri kullanmamışlardır.

Tablo 41: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Erkek	Farketmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	88,2%	94,7%	91,7%
İŞKUR aracılığıyla	11,8%	57,9%	36,1%
Gazete-İlan vb.	0,0%	5,3%	2,8%
İnternet-Sosyal Medya	94,1%	100,0%	97,2%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 41'de ihracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 97,2'lik kısmının İnternet-Sosyal Medya arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 91,7 ile Akraba-Eş Dost takip etmektedir. Erkek eleman aranma yolunda ise yüzde 94,1'lik bir oranda İnternet-Sosyal Medya tercih edilmektedir. Cinsiyet bazında fark etmez olarak tercih yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 100'ü yine İnternet-Sosyal Medya arama kanalını tercih etmiştir. Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

Kırıkkale'deki açık işlerin yüzde 88,7'si daha önce İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerlerindedir. İŞKUR Hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımını içeren Tablo 42 değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 42: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan	
	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam	Erkek	Toplam
Akraba-Eş Dost	48,1%	72,1%	56,4%	61,7%	100,00%	100,00%
Gazete-İlan vb.	47,9%	13,1%	36,4%	28,4%	0,00%	0,00%
İnternet-Sosyal Medya	12,0%	1,6%	23,6%	12,1%	0,00%	0,00%
İŞKUR aracılığıyla	88,0%	93,4%	83,6%	88,7%	100,00%	100,00%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	9,1%	3,5%	0,00%	0,00%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100%**	**100,00%**	**100,00%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 42'de İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerlerini karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 88,7 ile İŞKUR ve yüzde 61,7 ile Akraba-Eş Dost'dur. Açık işlerin yüzde 88,7 oranında İŞKUR vasıtasıyla aranması İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden memnun kalındığının bir göstergesidir. Fark etmez seçeneğini tercih edenlerin hizmetlerden yararlanmayanlardaki oranı daha önce hizmetlerden yararlananlardan daha yüksektir. Bu durum açık iş olan mesleğin yapısından kaynaklanabilir. Özellikle sadece kadınların tercih edildiği açık işlere bakıldığında daha önce İŞKUR hizmetinden yararlananların, yararlanmayanlara göre aranma kanalı olarak İŞKUR'u tercih oranının çok fazla arttığını görülmektedir. Burada İŞKUR'un kadın taleplerini karşılamada dikkate değer bir başarısı olduğu görülmektedir.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Kırıkkale'de 142 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Takım Çalışması gelmektedir. Daha sonra sırası ile İletişim ve İfade Yeteneği, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama Becerisi, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) Bilgisayar kullanımı ile Yabancı Dil gelmektedir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; hem kadın hem erkek eleman taleplerinde de öncelikli beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe' dir. Kadınlarda ikinci öncelikli beceri İletişim ve İfade Yeteneği iken erkeklerde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik' tir. Kadınlarda ikinci tercih edilen becerinin İletişim ve İfade Yeteneği olması dikkat çekicidir. Garson, Satış Elemanı vb. mesleklerde kadınlar çok rahat talep edilebilmektedir. Bu mesleklerde en fazla tercih edilen becerilerden biri de İletişim ve İfade Yeteneğidir. Kadınlar ile erkeklerde tercih edilen beceriler farklılaşmaktadır. Kadınlarda İletişim ve İletişim ve İfade Yeteneği ile Takım Çalışması erkeklere göre daha ön sıralarda istenen becerilerdir. Erkeklerde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Proje Tabanlı Çalışma ön sıralarda bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında İmalat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe Takım Çalışması, Ulaştırma ve Depolama sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Eğitim sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, inşaat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Gayrimenkul sektöründe Bilgisayar Kullanımı, İletişim ve İfade Yeteneği ile Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği ile Takım Çalışması, Bilgi ve İletişim sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği ve Mesleki,Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe ise Proje Tabanlı Çalışma, Takım Çalışması ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; Büro Hizmetlerinde çalışan elemanlar Bilgisayar Kullanımı ile İletişim ve İfade Yeteneği, Hizmet ve Satış Elemanları ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe'dir. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceri Takım Çalışmasıdır. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Proje Tabanlı Çalışma becerisidir. Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Takım Çalışmasıdır.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Takım Çalışması olmuştur. Açık iş sayısının en fazla olduğu ilk 15 mesleğin 5'inde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk tercih olarak bildirilmiştir.

En fazla açık iş olan Garson(Servis Elemanı) mesleğinde sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İletişim ve İfade, Satış ve Pazarlama, Takım Çalışması, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik; Gaz Altı Kaynakçısı mesleğinde Yeteneği Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile Sorun Çözme ve İnisiyatif; Kompleci (Yuvarlak Örme Makinesi Operatörlüğü) mesleğinde de ağırlıklı olarak Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışması ve Sorun Çözme ve İnisiyatif becerileri en fazla aranan beceriler olmuştur. Satış Danışmanı en fazla tercih edilen becerinin İletişim ve İfade Yeteneği ile Satış ve Pazarlama Becerisi olması dikkat çekmiştir. Kasiyer mesleğinde ise İletişim ve İfade Yeteneği ile Hesap Yapabilme beceresi ön planda olmuştur. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Kırıkkale genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ikinci sırada "Takım Çalışması" dır. Akraba-Eş Dost, İnternet-Sosyal Medya, İŞKUR aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk üç sıradaki beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışması ile İletişim ve İfade yeteneği olup Türkiye genelinde istenen becerilerle paralel özellik göstermektedir. Gazete-İlan vb.ve Özel İstihdam Büroları arama kanallarında öne çıkan beceri ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisidir.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 88,7'sinin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Kırıkkale ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk beceri talebi Bilgisayar kullanımı, Hesap Yapabilme (Analitik Düşünme) , Satış ve Pazarlama Becerisi ile Yabancı Dil olurken, 31-89 gün ve 90+ gündür aranan elemanlarda talep edilen becerilerdeki ilk tercih Proje Tabanlı Çalışmadır.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Türkiye genelinde açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi iken Kırıkkale'de ise lise altı eğitim düzeyi olmuştur. Kırıkkale'de açık işlerin yüzde 5,6'sı için herhangi bir eğitim durumu istenmemektedir.

Grafik 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

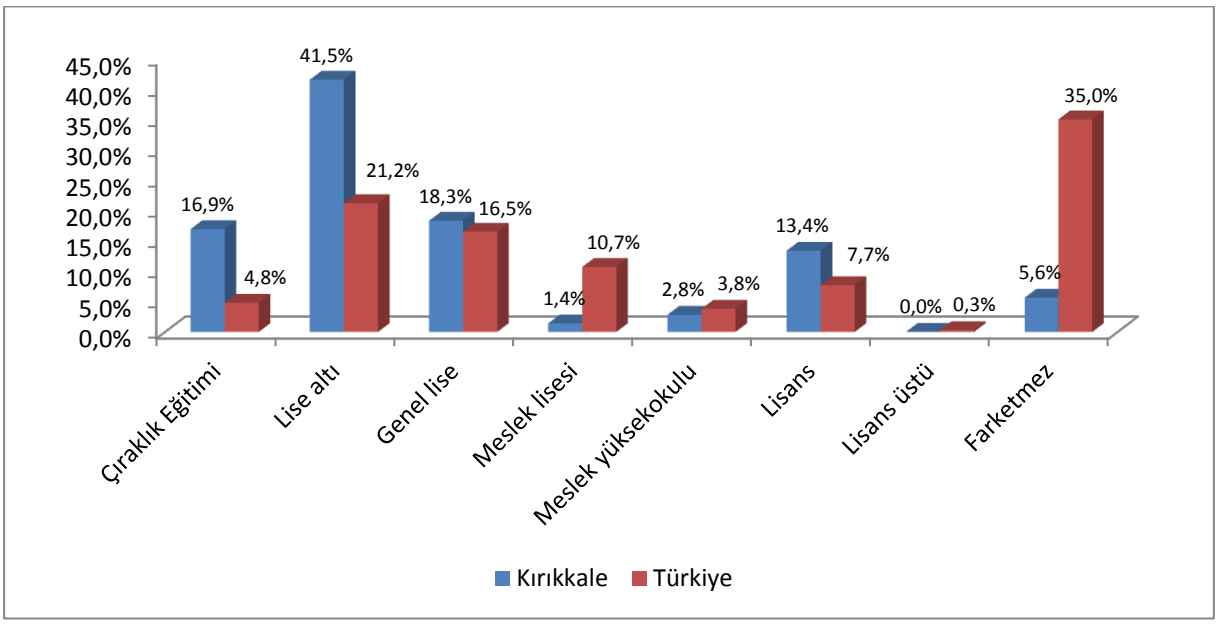

Kaynak: İPA 2015

Grafik 18'de görüleceği üzere Kırıkkale ilinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi; Lise altı; Genel Lise ve Çıraklık eğitimidir. Türkiye genelinde ise Farketmez, Lise altı ve Genel Lise eğitim düzeyidir. Eğitim düzeyleri Türkiye genelinde Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve Meslek Yüksek Okulu şeklinde devam ederken Kırıkkale'de ise Lisans, Farketmez ve Meslek Yüksek Okulu şeklinde gerçekleşmiştir. Kırıkkale ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye geneline göre yüksektir.

Türkiye genelinde en yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 43: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam
Farketmez	8,0%	1,6%	9,1%	5,6%
Çıraklık Eğitimi	16,1%	30,7%	1,8%	16,9%
Lise altı	12,0%	56,4%	38,2%	41,5%
Genel lise	12,0%	4,8%	36,4%	18,3%
Meslek lisesi	8,0%	0,0%	0,0%	1,4%
Meslek yüksekokulu	4,0%	4,8%	0,0%	2,8%
Lisans	40,0%	1,6%	14,5%	13,4%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 43'te Kırıkkale'de eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti erkeklerde iken, eğitim düzeyi de lise altıdır. Bu talep tüm taleplerin yüzde 56,4'ünü temsil etmektedir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 40,0 ile lisans, bunu takiben yüzde 16,1 ile çıraklık eğitimi olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi çıraklık eğitimi yüzde 30,7 ve bunu takiben yüzde 4,8 ile genel lise ve meslek yüksek okulu eğitimli talep edilmektedir. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir. Sadece kadın eleman talep edilen açık işlerde yüzde 20 oranında lise altı ve fark etmez seçeneği talep edilirken, bu oran erkeklerde yüzde 58'dir.

Tablo 44: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Fark etmez
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	0,0%	5,9%	11,8%	0,0%	76,5%	5,9%
Toptan ve Perakende Ticaret	4,8%	47,6%	40,5%	0,0%	2,4%	2,4%	2,4%
İmalat	5,9%	36,6%	6,6%	1,2%	0,0%	0,6%	49,2%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma Ve Depolama	11,1%	55,6%	22,2%	0,0%	11,1%	0,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	37,5%	12,5%	0,0%	12,5%	37,5%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**16,9%**	**41,5%**	**18,3%**	**1,4%**	**2,8%**	**13,4%**	**5,6%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 44'te sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde İmalat sektöründe en çok tercih edilen eğitim düzeyi farketmez iken, toptan ve perakende ticaret ile ulaştırma ve depolama sektörlerinde lise altı; inşaat ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde çıraklık, insan sağlığı ile eğitim sektörlerinde lisans, gayrimenkul faaliyetleri, finans ve sigorta faaliyetleri ile bilgi ve iletişim sektörlerinde ise genel lise eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	20,0%	0,0%	60,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	0,0%	84,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	15,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	36,4%	63,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	4,0%	76,0%	0,0%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	81,9%	18,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	25,0%	25,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,0%	84,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	15,8%
Genel Toplam	**16,9%**	**41,5%**	**18,3%**	**1,4%**	**2,8%**	**13,4%**	**5,6%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 45'te meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; hizmet ve satış elemanları, nitelik gerektirmeyen meslekler ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi lise altıdır. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunda talep edilen eğitim düzeyi ise genel lise olarak belirtilmiştir. Profesyonel meslek mensupları meslek grubunda ise lisans mezunu talebi ön plandadır. Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubunda meslek yüksek okulu mezunu talep edilmiştir.

Tablo 46: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Farketmez	25,0%	62,5%	62,5%	100,0%	0,0%
Lise altı	78,0%	28,8%	0,0%	89,8%	0,0%
Genel lise	42,3%	11,5%	7,7%	96,2%	3,8%
Çıraklık Eğitimi	95,8%	8,3%	0,0%	91,7%	0,0%
Lisans	15,8%	68,4%	42,1%	63,2%	21,1%
Meslek lisesi	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	75,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**62,0%**	**28,2%**	**12,0%**	**88,7%**	**3,5%**

Kaynak: İPA 2015

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işlerin için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları Tablo 46'da incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde işverenlerin tamamının İŞKUR'u tercih ettiği görülmektedir. Lise altı ve genel lise eğitim düzeylerinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak İŞKUR ve akraba-eş-dost kanalı aracılığıyla aramaktadır. Meslek lisesi düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri İnternet-Sosyal Medya ve İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. İlgili eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Kırıkkale genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) benzeşmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 47: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Çıraklık Eğitimi	91,6%	8,4%	0,0%
Lise altı	83,1%	10,2%	6,8%
Genel lise	96,2%	3,8%	0,0%
Meslek lisesi	100,0%	0,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%
Lisans	94,7%	5,3%	0,0%
Fark etmez	75,0%	0,0%	25,0%
Genel Toplam	**88,7%**	**7,1%**	**4,2%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 47 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça veya azaldıkça açık işin aranma süresi uzamaktadır veya kısalmaktadır şeklinde bir ifade kurulamayacaktır.

Kırıkkale'de tüm eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilmektedir.

Kırıkkale ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Tablo 48: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
İmalat	81,8%	10,9%	7,3%
İnşaat	50,0%	50,0%	0,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	97,6%	0,0%	2,4%
Ulaştırma Ve Depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	82,4%	11,8%	5,9%
Bilgi ve iletişim	100,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**88,7%**	**7,1%**	**4,2%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 48'de görüleceği üzere İmalat, İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde açık işlerin kapatılması diğer sektörlere göre daha uzun sürebilmektedir. Diğer sektörlerde ise açık işler 0-30 gün süre ile kapatılmaya çalışılmaktadır.

Tablo 49: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
0-4	87,0%	13,0%	0,0%
5-9	81,4%	14,9%	3,7%
10-14	100,0%	0,0%	0,0%
15-19	80,0%	0,0%	20,0%
20-24	100,0%	0,0%	0,0%
25+	90,0%	0,0%	10,0%
Genel Toplam	**88,7%**	**7,1%**	**4,2%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 49'da işyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 0-4 yaş arası işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 87'sinin 0-30, yüzde 13'ünün ise 31-89 gündür aradığı gözlemlenmiştir. 10-14 yaş arası işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı ve yüzde 100'ünün 30 gün ve daha kısa sürede aramakta olduğu görülmüştür. Açık işlerini karşılamakta zorlanan yaş grubu yüzde 20'lik oranla 90+ gündür eleman arayan 15-19 yaş grubudur.

Tablo 50: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	0,0%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	97,3%	0,0%	2,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	100,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	92,0%	8,0%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	90,8%	9,2%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	71,1%	15,8%	13,2%
Genel Toplam	**88,7%**	**7,1%**	**4,2%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 50'de meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin tümünün Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarından olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek grubu Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar olmuştur.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Kırıkkale ilindeki işyerlerinin yüzde 35,7'si eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Kırıkkale ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta oldukça sıkıntı çekmektedir.

Grafik 19: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

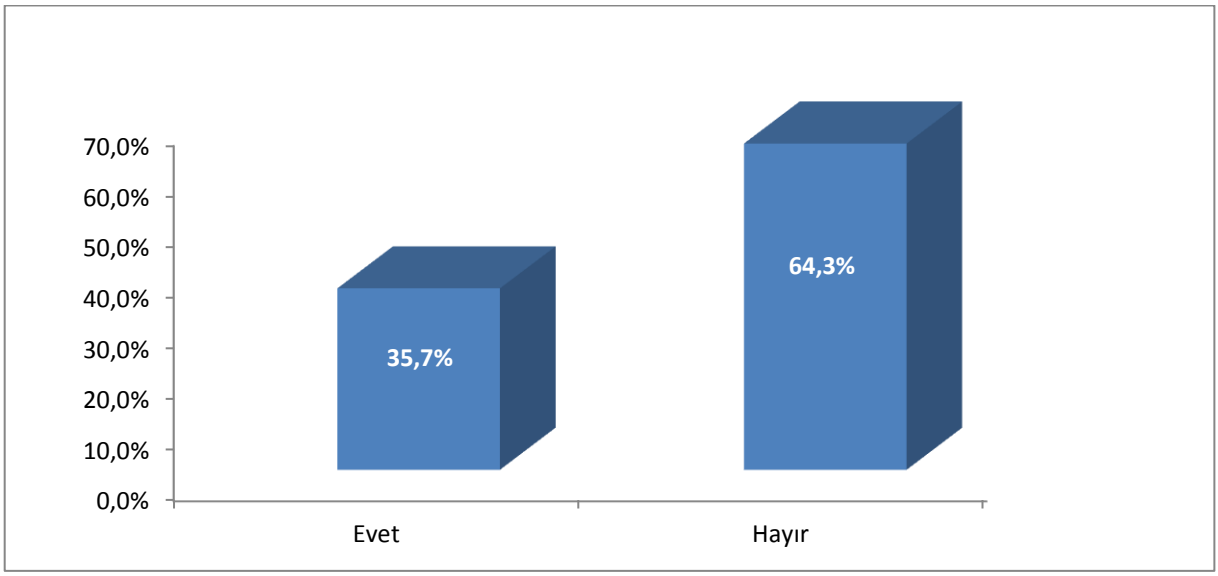

Kaynak: İPA 2015

Grafik 19 incelendiğinde İşyerlerinin yüzde 35,7'sinin aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Kırıkkale ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyumsuzluk olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmektedirler. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Kırıkkale ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; oransal olarak eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri Finans ve sigorta faaliyetleri ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründedir. Bu sektörleri sırası ile Bilgi ve İletişim ve İmalat sektörleri izlemektedir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde bulunan işyerlerinin yüzde 40'ından fazlası eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran oldukça yüksektir.

Tablo 51: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0	0,0%	1	1	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3	1	33,3%	2	2	100,0%
Bilgi ve iletişim	6	5	83,3%	6	4	66,7%
İmalat	52	38	73,1%	50	32	64,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11	9	81,8%	11	6	54,5%
Toptan ve perakende ticaret	98	44	44,9%	96	40	41,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13	10	75,0%	12	5	41,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0	0,0%	3	1	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18	9	50,0%	17	5	29,4%
Eğitim	31	10	32,3%	31	8	25,8%
İnşaat	77	24	30,6%	71	16	22,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	7	3	42,9%	6	1	16,7%
Ulaştırma ve depolama	32	8	25,8%	32	5	15,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17	5	29,4%	17	2	11,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	1	50,0%	1	0	0,0%
Genel Toplam	**382**	**167**	**43,6%**	**359**	**128**	**35,7%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 51'de 2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 23 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden yüzde 23,4 oranında olan 39 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumundan ayrılmıştır. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten her 4 işyerinden bir tanesi işgücü bulmakta artık güçlük yaşamamaktadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Kırıkkale'deki işyerlerinin yüzde 43,6'sının eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin yaklaşık her 5 tanesinden ikisi eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 7,9 puanlık bir azalışla yüzde 35,7 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 23,4 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla beraber işyeri sayısında yüzde 6 orana karşılık 23 işyerinin sayısında azalma gerçekleşmiştir.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok Finans ve sigorta faaliyetleri ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde olduğu görülmektedir. Bu sektörlerdeki temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinde 100 puanlık bir artış gerçekleşmiş ve yüzde 100 oranında temininde güçlük çektiğini belirtmiştir.

Kırıkkale'de geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı azalsa da Türkiye geneli oranının oldukça üzerindedir.

Kırıkkale'de 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 310 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği Tablo 52'de görülmüştür.

Tablo 52: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	93	22
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	70	38
Profesyonel Meslek Mensupları	57	25
Hizmet ve Satış Elemanları	54	37
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	24	4
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	8	11
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	5
Genel Toplam	**310**	**142**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 52'de temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 30'luk pay ve 93 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 22,6'lık pay ve 70 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, yüzde 18,4'lük pay ve 57 kişi ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise nitelik gerektirmeyen meslekler ayrı tutulmak üzere benzer bir sıralama söz konusudur. Nitelik gerektirmeyen mesleklerde elemen temininde güçlük çekilme durumunun açık işlere göre düşük olması bir kez daha mesleki ve teknik eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Kırıkkale ilindeki temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek grubuna göre sıralaması Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir.

Kırıkkale ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 20'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 20: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

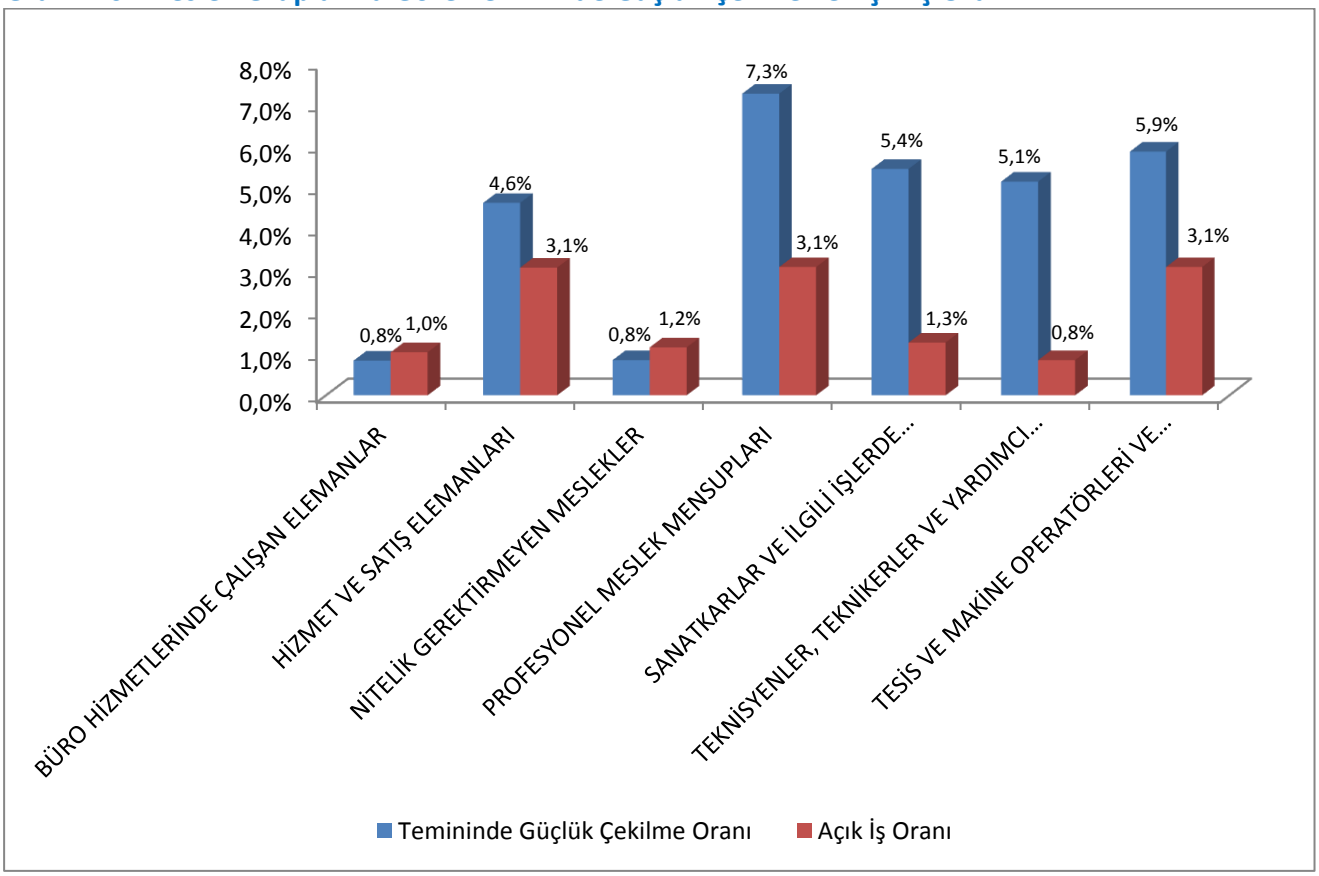

Kaynak: İPA 2015

Grafik 20 incelendiğinde 2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Kırıkkale'de Profesyonel Meslek Mensupları grubunda çalışanların yüzde 7,3'ünde temininde güçlük çekilmektedir. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubunda çalışanların yüzde 6 oranında temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. 2015 İPA'da ikinci sırayı yüzde 5,9 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu ve üçüncü sırayı ise yüzde 5,4 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grupları almaktadır. Burada dikkat çekici olan durum yüzde 4,6 ile beşinci sırada olan Hizmet ve Satış Elemanları meslekler grubunun 2014 yılı İPA çalışmasında yüzde 10,4 ile ilk sırada yer almasıdır.

Tablo 53: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Dağılım
CNC Torna Tezgahı Operatörü	5,5%
Makineci (Dikiş)	4,8%
Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	3,9%
Satış Danışmanı	2,9%
Garson (Servis Elemanı)	2,9%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	2,9%
Kasiyer	2,9%
Şoför-Yük Taşıma	2,9%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	2,6%
Gaz Altı Kaynakçısı	2,6%
Kompleci (Yuvarlak Örme Makinesi Operatörü)	2,3%
Diğer Değirmen İşçileri (Hububat, Baklagil ve İlgili Ürünler)	1,9%
Mobilya Montaj İşçisi	1,6%
Beton Transmikser Operatörü	1,6%
Aşçı	1,6%
Zihinsel Engelliler Oğretmeni-Özel Eğitim	1,6%
Muhabir	1,6%
Elektrikçi (Genel)	1,3%
Mobilya Döşeme İşçisi	1,3%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1,3%
Diğer	50,0%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 53'te 2015 yılı İPA çalışması kapsamında Kırıkkale'de eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler gösterilmiştir.

CNC Torna Tezgahı Operatörü mesleği yüzde 5,5'lik payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 5 tanesi ortaktır. Garson, Gaz Altı Kaynakçısı, Kompleci (Yuvarlak Örme Makinesi Operatörü), Satış Danışmanı, ve Kasiyer meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Kırıkkale işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 21: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

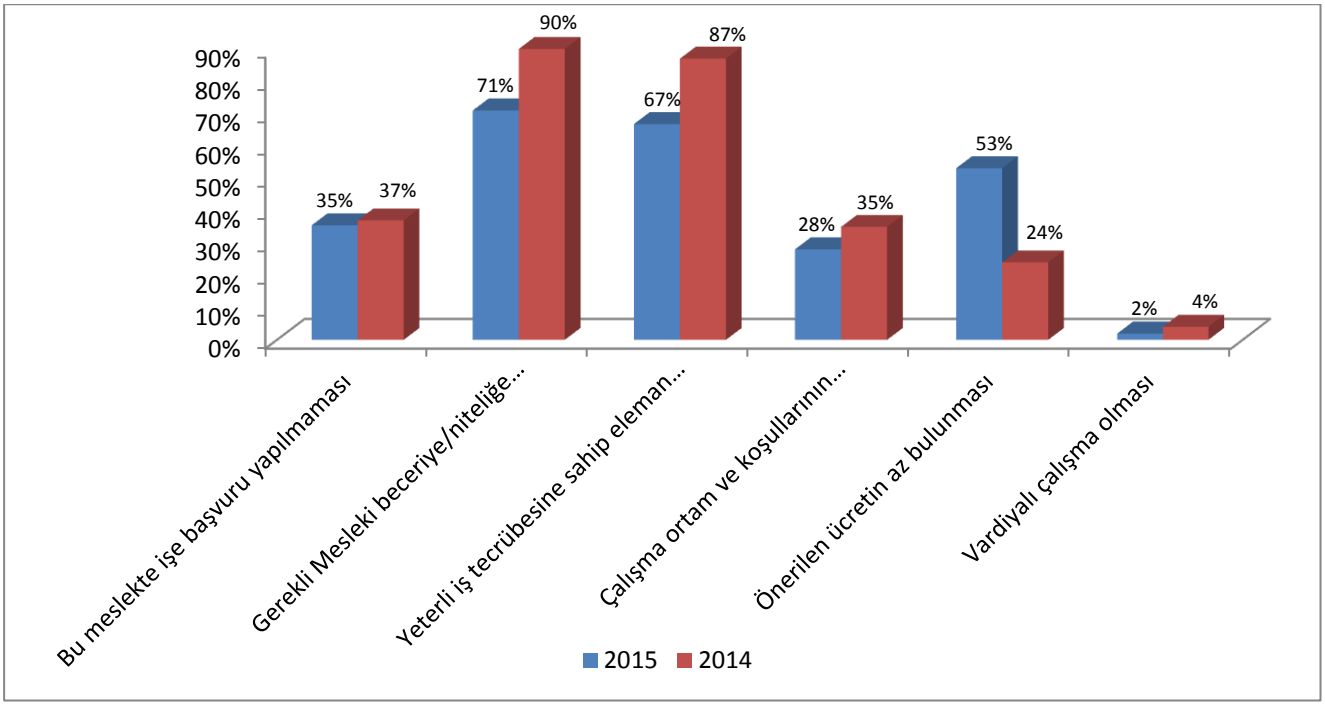

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 21'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Önerilen Ücretin Az Olması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 24'ü söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 29 puanlık bir artışla yüzde 53'ü işveren tarafından işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha çok işaretlenen nedenler ise geçtiğimiz yıla göre 20 puanlık azalışla yüzde 67 işveren tarafından işaretlenen "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve 19 puanlık azalışla yüzde 71 işveren tarafından işaretlenen "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedenleridir.

Bununla beraber 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 35'i "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" nedenini işaretlerken, bu yıl aynı neden 7 puanlık bir azalışla yüzde 28 oranında işaretlenmiştir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 22: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

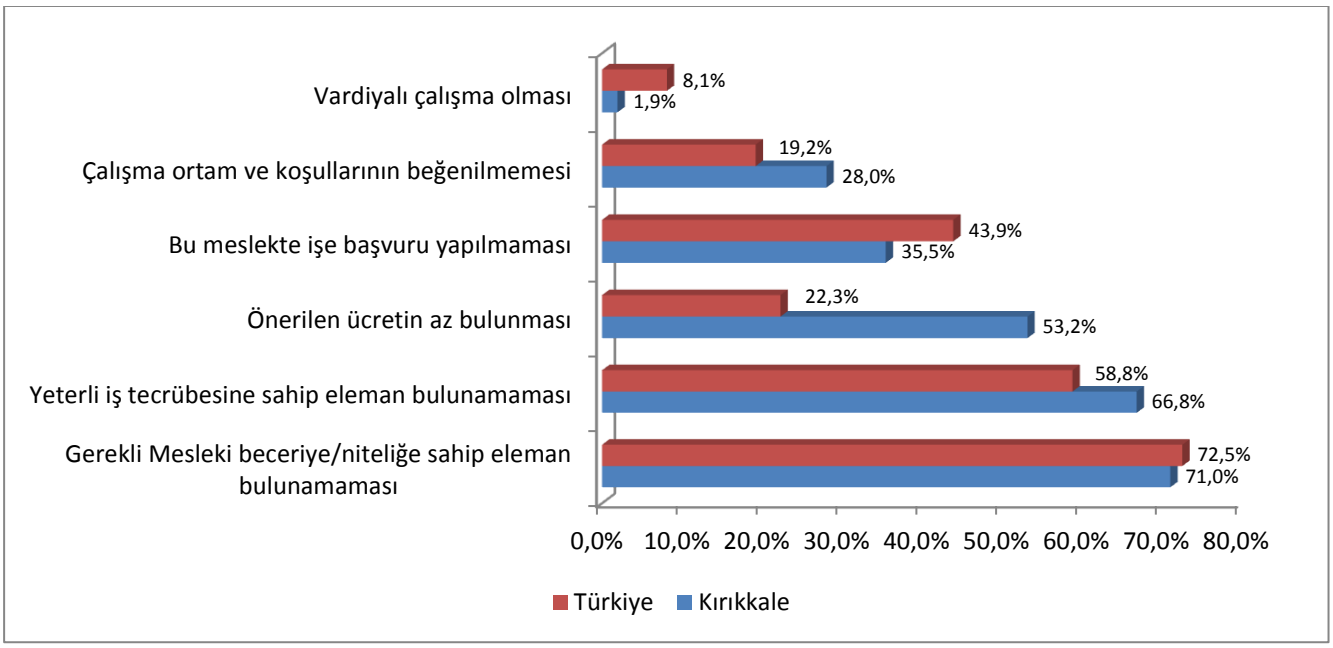

Kaynak: İPA 2015

Grafik 22'de işgücü temininde güçlük çekme nedenleri Kırıkkale ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk iki neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Kırıkkale'de işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Ancak neden sıralamasında Kırıkkale'yi Türkiye geneli sıralamasından ayıran iki neden vardır.

Bunlardan ilki 30,9 puanlık farkla “Önerilen Ücretin Az Bulunması” , ikincisi de 8,8 puanlık farkla “ Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi” nedenleridir. Söz konusu iki neden de Kırıkkale’deki işverenler tarafından temininde güçlük çekme nedeni olarak daha az işaretlenmiştir. Başka bir ifadeyle işverenler bu nedenleri işgücü temininde karşılaştıkları güçlükte etkin bir neden olarak değerlendirmemektedirler. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik 23: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

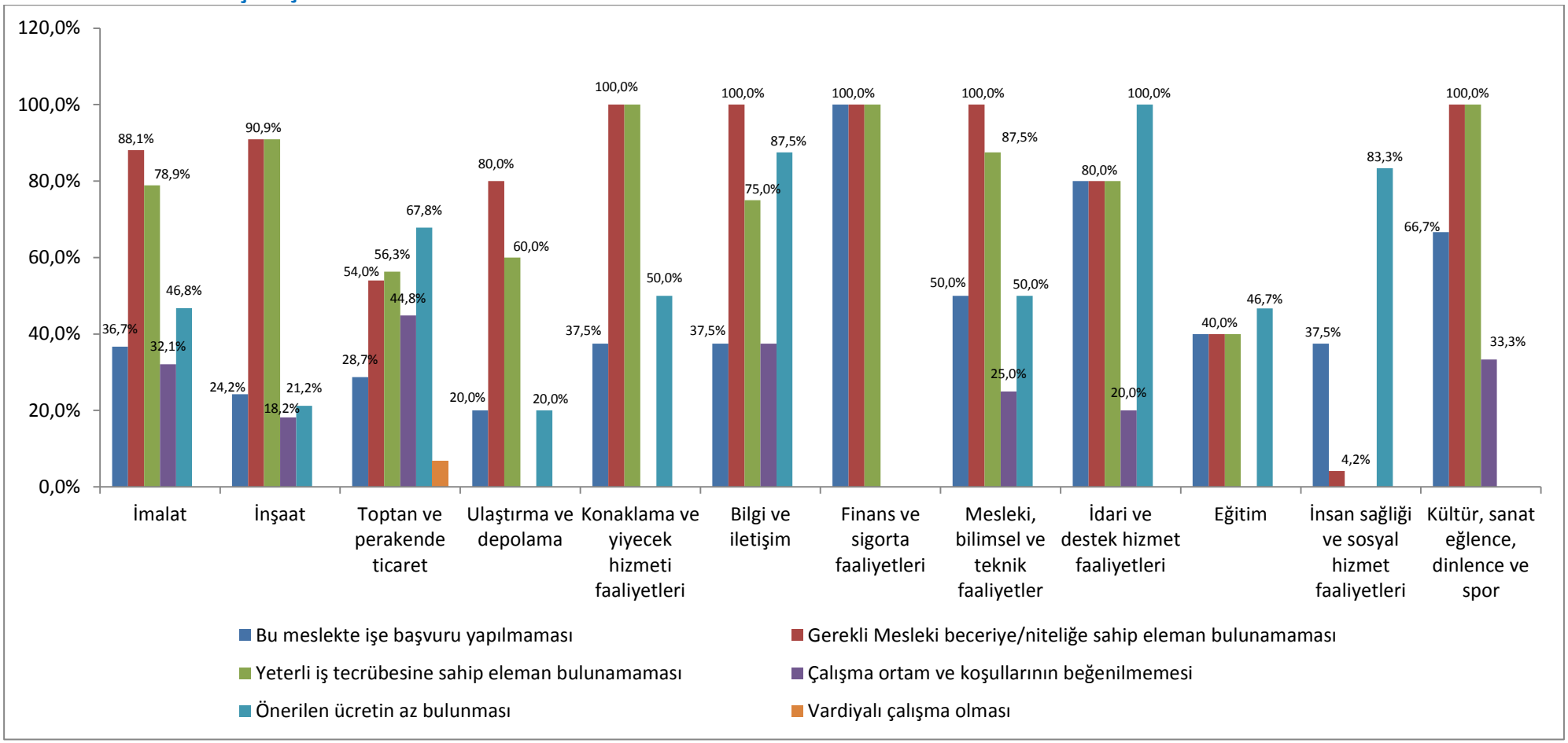

Kaynak: İPA 2015

Grafik 23'te temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; imalat, inşaat, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmetleri, bilgi ve iletişim, finans ve sigorta faaliyetleri ve kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor faaliyetleri sektörlerinde "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ilk sırada yer almaktadır. Bu yedi sektörden altısında "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni takip etmektedir. Toptan ve perakende ticareti sektöründe ise işgücü temininde güçlük çekme nedeni olarak ilk sırada "Önerilen Ücretin Az Bulunması" yer almaktadır. Daha sonra sırasıyla "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedenleri gelmektedir.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; "Önerilen Ücretin Az Bulunması", "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" ve "Vardiyalı Çalışma Olması" nedenlerinin, özellikle İnşaat sektöründe faaliyet gösteren işverenler açısından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yine "Vardiyalı Çalışma Olması" ve "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" nedenleri Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından hiç işaretlenmemiştir. Bunlarla beraber "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" nedeni ise bu nedeni güçlük bildiren sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde birbirine yakın oranlarda işgücü temininde bir güçlük nedeni olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 54: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	11,7%	100,0%	94,1%	17,6%	23,5%	0,0%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	13,3%	100,0%	100,0%	13,3%	66,7%	0,0%
REÇMECİ/REÇME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	16,7%	100,0%	100,0%	16,7%	83,3%	0,0%
SATIŞ DANIŞMANI	22,2%	77,8%	88,9%	44,4%	66,7%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	22,2%	66,7%	66,7%	33,3%	55,6%	11,1%
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	0,0%	77,8%	77,8%	0,0%	100,0%	0,0%
KASİYER	22,2%	77,8%	55,6%	66,7%	55,6%	22,2%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	44,4%	44,4%	33,3%	22,2%	77,8%	11,1%
TORNACI (TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ)	49,9%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	37,5%	100,0%	62,5%	50,0%	62,5%	0,0%
KOMPLECİ (YUVARLAK ÖRME MAKİNESİ OP.	28,6%	100,0%	100,0%	28,6%	71,4%	0,0%
DİĞER DEĞİRMEN İŞÇİLERİ	66,7%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ	39,9%	100,0%	100,0%	39,9%	20,2%	0,0%
BETON TRANSMİKSER OPERATÖRÜ	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	40,0%	0,0%
AŞÇI	40,0%	60,0%	40,0%	40,0%	0,0%	0,0%
ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	80,0%	0,0%
MUHABİR	60,0%	100,0%	60,0%	40,0%	100,0%	0,0%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	75,0%	100,0%	100,0%	75,0%	0,0%	0,0%
MOBİLYA DÖŞEME İŞÇİSİ	50,4%	100,0%	100,0%	49,6%	49,6%	0,0%
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	25,0%	25,0%	25,0%	75,0%	75,0%	50,0%

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tablo 54'te de görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan CNC Torna Tezgahı Operatörü mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olarak yansımıştır. Bununla beraber Makineci (Dikiş), Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü, Satış danışmanı, Garson (Servis Elemanı), Satış Temsilcisi / Plasiyer mesleklerinde eleman bulunamaması Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması nedenlerine bağlanmıştır İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir. Tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu sorunları çözebilecektir. Kırıkkale ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilme zorluğu yüzde 7,3 oranla profesyonel meslek grupları meslek grubundadır. Bu meslek grubunu yüzde 5,9'luk oranla Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile yüzde 5,4 oranla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gurubu takip etmektedir. Kırıkkale İlinin temininde güçlük çekilme oranı yüzde 4,5 iken açık iş oranı yüzde 2'dir.

Tablo 55: Meslek Grubuna Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Dağılımı

Meslek Grubu	TGÇM Oranı	Açık İş Oranı
Profesyonel Meslek Mensupları	7,3%	3,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	5,9%	3,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5,4%	1,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	5,1%	0,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	4,6%	3,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,8%	1,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,8%	1,2%
Genel Toplam	**4,5%**	**2,0%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 55'te görüleceği üzere Kırıkkale ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilme zorluğu yüzde 7,3 oranla Profesyonel Meslek Grupları meslek grubundadır. Bu meslek grubunu yüzde 5,9'luk oranla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile yüzde 5,4 oranla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gurubu takip etmektedir. Kırıkkale ilinin temininde güçlük çekilme oranı yüzde 4,5 iken açık iş oranı yüzde 2'dir.

Tablo 56: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri
Eleman Talebi	88,8%	92,8%
İEP	44,7%	48,5%
İşveren Danışmanlığı	88,8%	92,0%
Kısa Çalışma Ödeneği	0,8%	0,4%
Kurs	4,0%	6,3%
Mevzuat Danışmanlığı	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2015

Tablo 56'da İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri ile güçlük çekmeyen işyerlerinin tamamı Mevzuat Danışmanlığı hizmetinden faydalanmıştır. temininde güçlük çeken işyerleri ile güçlük çekmeyen işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden en az faydalandığı hizmet Kısa Çalışma Ödeneğidir.

Tablo 57: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	12	14	26
Toptan ve Perakende Ticaret	10	3	13
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri		4	4
İnşaat		4	4
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri		3	3
Ulaştırma ve Depolama		2	2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağ.		2	2
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1		1
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1		1
Bilgi Ve İletişim		1	1
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	1		1
Genel Toplam	**25**	**33**	**58**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 57'de Kırıkkale ilinde işyerlerinin yüzde 35,7'si eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 16,2'sinde vardiyalı çalışma yapıldığı gösterilmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 43,1'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha düşüktür. Vardiyalı çalışma yapılan yaklaşık olarak her 5 işyerinden 2'si eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, diğer hizmet faaliyetleri ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 76,9 ile imalat sektöründe yüzde 46,2'dir. Altı sektörde ise vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha düşüktür. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Grafik 24: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

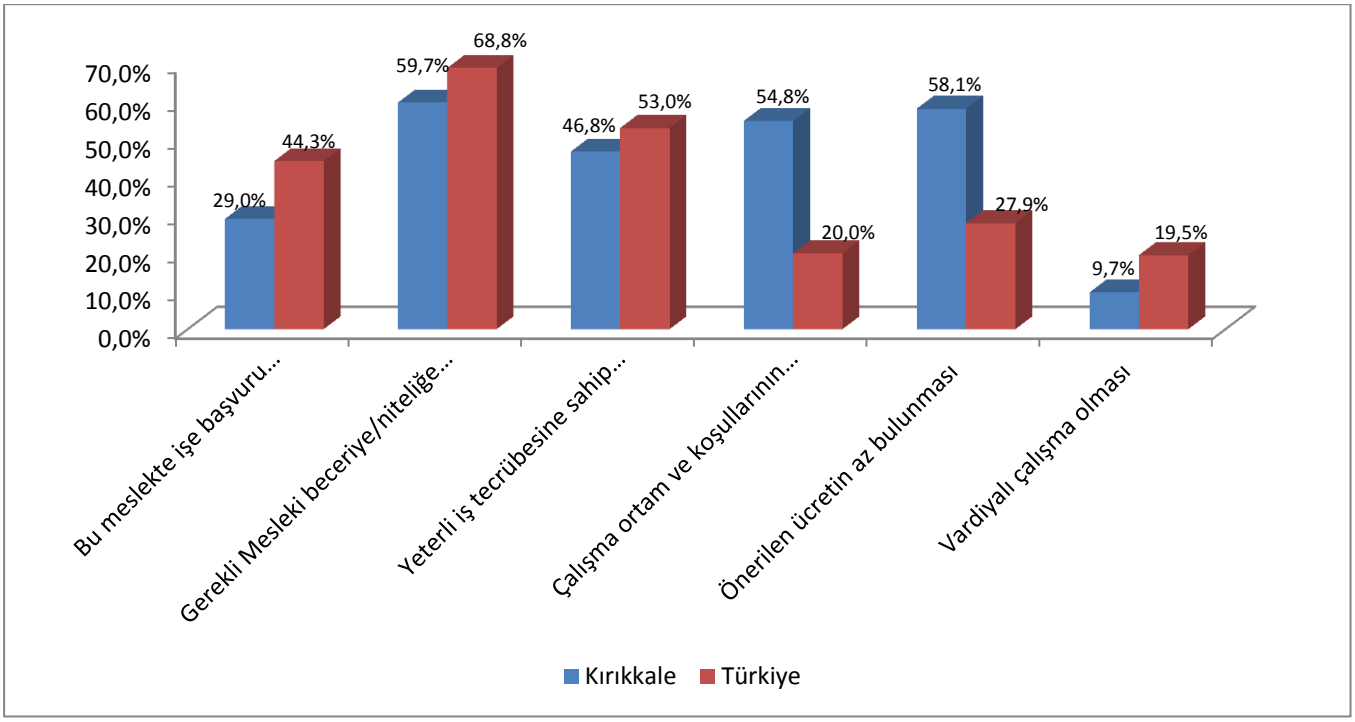

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 24'te sunulmuştur.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Önerilen Ücretin Az Bulunması ile İlgili Çalışma Ortam ve Koşullarının beğenilmemesi gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması en büyük problemdir.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Kırıkkale ile Türkiye geneli birbirine benzemektedir. Türkiye geneli ve Kırıkkale'de en düşük orana vardiyalı çalışma sahipken, Kırıkkale'de ise işveren merkezli seçenekler içerisinde vardiyalı çalışma ilk sıradadır.

Tablo 58: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
İmalat	11	4	15
İnşaat		1	1
Toptan ve perakende ticaret	1	1	2
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1		1
Genel Toplam	**13**	**6**	**19**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 58'de ihracat yapan işyerlerinin sektörel bazda eleman temininde güçlük çekme durumunu değerlendirdiğimizde Kırıkkale ilinde işyerlerinin yüzde 35,7'si eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 5,3'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 68,4'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 35'tir.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İhracat yapan her 3 işyerinden 2'si eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Kırıkkale'de ihracat yapan işyerlerinden sadece inşaat sektörün bulunanlar eleman temininde güçlük çekmez iken ihracat yapılan diğer sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Grafik 25: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

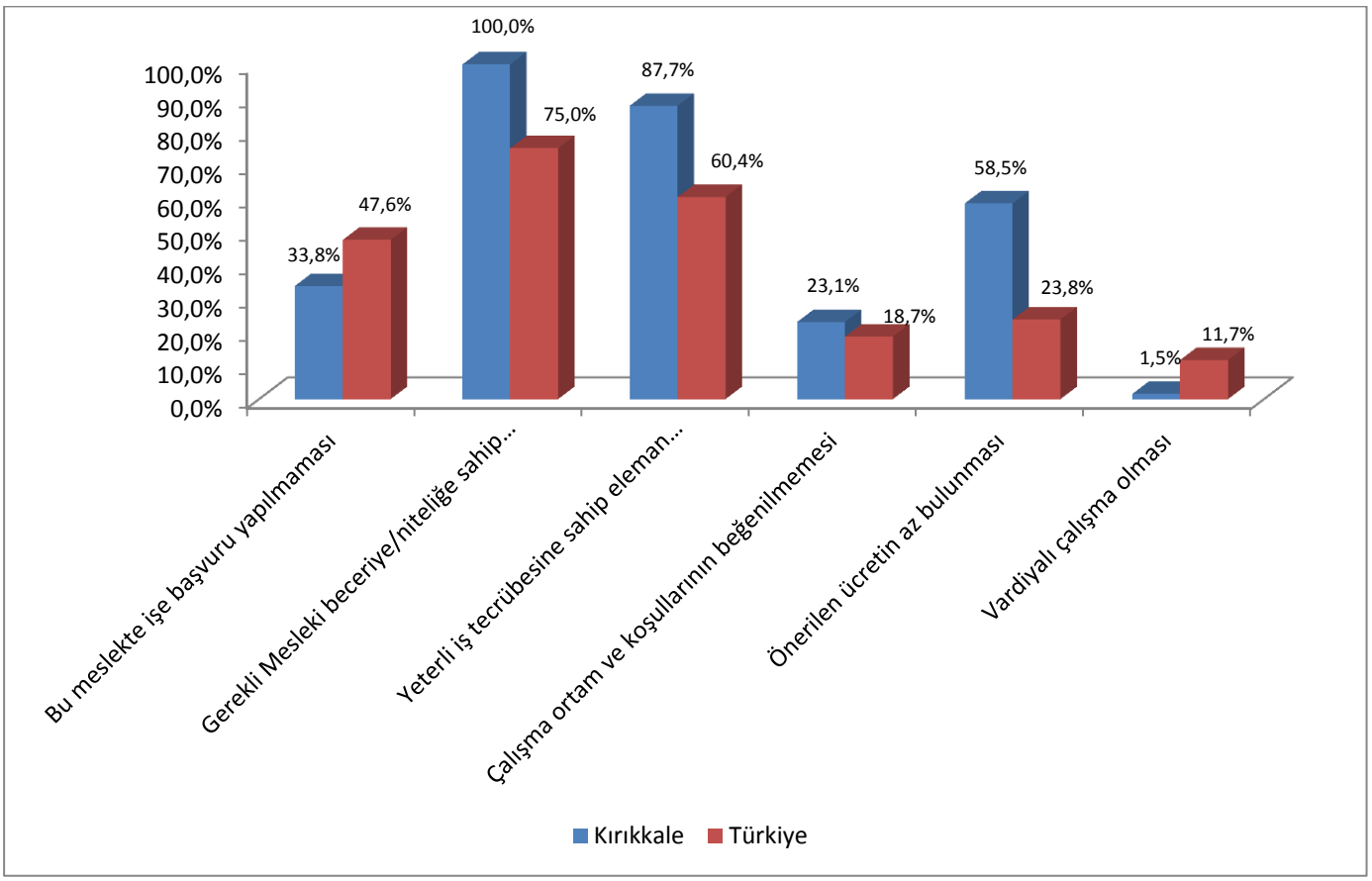

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 25'te sunulmuştur.

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile Önerilen ücretin az bulunması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Kırıkkale ili sıralaması birbirine yakındır.

Tablo 59: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	4	1	5
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1		1
İnşaat		1	1
Toptan ve perakende ticaret	3	3	6
Ulaştırma ve depolama		2	2
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri		1	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler		1	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	1	2
Eğitim	5	15	20
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	3	6
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1		1
Genel Toplam	**18**	**28**	**46**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 59'a bakarsak Kırıkkale'de işyerlerinin yüzde 35,7'si eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 12,8'inin part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 39,1'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha düşüktür. Part-time çalışanı olan yaklaşık her 5 işyerinden 2'si eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Kırıkkale'de inşaat, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörleri dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Grafik 26: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

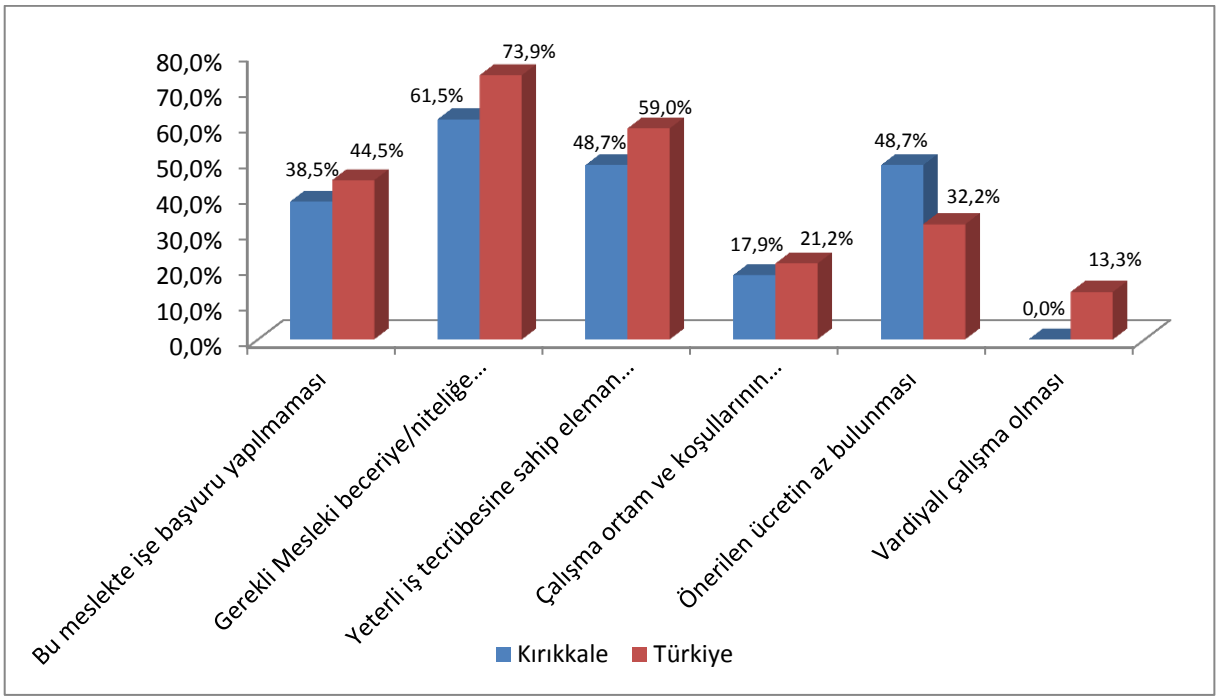

Kaynak: İPA 2015

Grafik 26'da Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile Önerilen ücretin az bulunması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Kırıkkale ile Türkiye geneli sıralaması birbirine yakındır. Kırıkkale ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde Önerilen Ücretin Düşük Bulunması oranı Türkiye geneline göre yüksektir. Part-time çalışma istenen işlerde çalışmak isteyenler için ücret problem teşkil etmektedir.

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

Tablo 60: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	2,6%
İhracat Yapan İşyerleri	2,7%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	1,1%
Genel Toplam	**5,6%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 60'da İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları gösterilmiştir.

Kırıkkale'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,6 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 2,7, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 1,1 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 5,6'dır. İhracat yapan işyerleri kapasitelerini yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri, İhracat Yapan İşyerleri ile Part-time çalışanı olan işyerlerinde Kırıkkale ili Türkiye ortalamasının altındadır.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Kırıkkale'de yüksek oranda istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Kırıkkale, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektör olmadığı görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 61: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim
Gayrimenkul faaliyetleri	7	33,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	30,0%
Bilgi ve iletişim	14	17,3%
İnşaat	106	16,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	22	10,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12	10,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3	7,9%
Toptan ve perakende ticaret	83	5,7%
Eğitim	22	4,2%
İmalat	88	4,2%
Ulaştırma ve depolama	18	3,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10	1,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	0,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	-1	-0,4%
Genel Toplam	**388**	**5,6%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 61'de Kırıkkale'de elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile madencilik ve taş ocakçılığı olmak üzere üç sektör, geneldeki artış beklentisine rağmen herhangi bir değişiklik beklemediği gösterilmiştir.

Bunun yanı sıra gayrimenkul faaliyetleri sektörü yüzde 33,3 oranında 7 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 30'luk bir oranla bu sektörü finans ve sigorta faaliyetleri sektörü takip etmektedir. İnşaat sektöründe yüzde 16,2'lik oranında 106 kişilik artış olmuştur. Çalışmanın uygulandığı dönemde mevsimsel şartların normale göre daha soğuk olması İnşaat sektörünü olumsuz etkilemiştir. Bu nedenle geleceğe dair daha pozitif bir bakış açısı oluşmuştur. İmalat sektörü yüzde 4,2 oranında istihdam artışı bekleyerek ilin bu sektörde de hacmini daha da genişletecek olduğunu göstermektedir.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Kırıkkale ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha yüksek olsa da artış beklentisi belirli sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Tablo 62: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	162	9,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	89	7,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	60	5,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yrd. Profesyonel Mes. Mensup.	16	3,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	23	2,9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	13	2,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	25	2,7%
Yöneticiler	0	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Genel Toplam	**388**	**5,6%**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 62'de Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda net istihdam değişimi olmayacak meslek grupları Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ile yöneticilerdir. Türkiye genelinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Kırıkkale'de meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 162 kişilik istihdam artışı beklentisiyle sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırası ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda yine sıralamanın değişmediği ve yüzde 9,5 oranında sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanların ilk sırada olduğu görülmektedir. Aynı şekilde takip eden sektörler de sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar yüzde 7,5 oranında, hizmet ve satış elemanları meslek grubu için ise yüzde 5,1 ile net istihdam oranında değişiklik beklenmekte, diğer bir anlamda bu ölçüde bir mevcut istihdam artışı beklenmektedir.

En düşük artışın beklendiği büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunda ise 13 kişilik artış yüzde 2,7'lik bir dilime tekabül etmektedir. Ayrıca nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları ile yöneticiler meslek grubunda hiçbir değişikliğin beklenmemesi ise dikkat çekicidir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir.

Tablo 63: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Taş ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı	Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü
Soğuk Demirci	Makineci (Dikiş)
Sıvacı	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)
Satış Danışmanı	Hırdavat Malzemeleri Satış Elemanı
Temizlik Görevlisi	Fen Bilgisi Öğretmeni-İlköğretim
Şoför-Yük Taşıma	PVC Doğramacı
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Kalite Kontrolörü-Kumaş
Elektrikçi (Genel)	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Reyon Görevlisi	Şantiye Şefi-İnşaat
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Mobilya Montaj İşçisi

Kaynak: İPA 2015

Tablo 63'te en fazla istihdam artışı beklenen meslekleri incelediğimizde İnşaat sektörüne ait mesleklerin ağırlığı dikkat çekicidir. İstihdam azalışı beklenen mesleklerin daha fazla eğitim gerektiren meslekler olması yine dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır. Toplam 96 farklı meslekte 432 kişilik istihdam artışı beklenirken, 28 farklı meslekte de 43 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 64: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Diğer Değirmen İşçileri	Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	Beton Transmikser Operatörü
Reyon Görevlisi	Makineci (Dikiş)	Sınıf Öğretmeni
Satış Danışmanı	Ütücü	Direksiyon Eğitmeni
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	Overlok Makinesi Operatörü	Kırtasiye ve Kitap Satış Elemanı
Sayaç Tamir İşçisi	Gaz Altı Kaynakçısı	Aşçı Yardımcısı
Garson (Servis Elemanı)	Ambalajcı (El ile)	Coğrafya Öğretmeni- Ortaöğretim
CNC Torna Tezgahı Operatörü	Ambalajcı (Makine İLE)	Felsefe Grubu Öğretmeni- Ortaöğretim
Kasiyer	Çelik Zincir İmal İşçisi	Resim-İş Öğretmeni- Ortaöğretim
Presçi (Mobilya)	Planya Tezgahı Operatörü (Metal İşçiliği)	Müzik Öğretmeni- Ortaöğretim

Kaynak: İPA 2015

Tablo 64'te ise net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk meslek Taş ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı olmasına rağmen vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde Diğer Değirmen İşçileri ile ihracat yapılan işyerlerinde ise Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü mesleği ön plana çıkmıştır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde yine farklılık göstererek Beton Transmikser Operatörü mesleği en fazla istihdam artışı beklenen meslek olmuştur.

Benzer şekilde net istihdam azalışı olan tüm meslekleri işyerleri özelliklerine göre sıralandığında vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde hiçbir meslekte istihdam azalışı olmamaktadır. İhracat yapan işyerlerinde Reçmeci/Reçme Makinesi Operatöründe, son olarak part-time çalışanı olan işyerlerinde ise sırasıyla; hırdavat malzemeleri satış elemanı, fen bilgisi öğretmeni-ilköğretim, temizlik görevlisi ile depo sorumlusu meslekleri azalışı beklenen mesleklerdir.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 65: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı	İstihdam Azalışı	İstihdam Değişmeyecek	Fikrim Yok
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	32,0%	6,0%	28,0%	34,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat	12,9%	2,9%	11,4%	72,9%
Toptan ve perakende ticaret	24,0%	3,1%	32,3%	40,6%
Ulaştırma ve depolama	28,1%	3,1%	18,8%	50,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17,6%	0,0%	29,4%	52,9%
Bilgi ve iletişim	66,7%	0,0%	16,7%	16,7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16,7%	8,3%	8,3%	66,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11,8%	0,0%	23,5%	64,7%
Eğitim	29,0%	9,7%	25,8%	35,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	9,1%	0,0%	45,5%	45,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Genel Toplam	**22,6%**	**3,9%**	**25,1%**	**48,4%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Kırıkkale'deki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 65'te görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Kırıkkale'deki işyerlerinin yaklaşık yüzde 48,4'ünün geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Kırıkkale'de işyerlerinin yaklaşık yüzde 25,1'i istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Kırıkkale ilinde yaklaşık her dört işyerinden biri geleceğe pozitif şekilde bakarak istihdamlarının artacağını tahmin ederken sadece yüzde 3,9'u istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam azalışı beklemektedir. Kırıkkale'deki işverenler geleceğe daha umutla bakmaktadırlar.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Kırıkkale'de en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 100 ile Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü iken en çok istihdam azalış Eğitim sektöründe yüzde 9,7 oranındadır. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise Madencilik ve taş ocakçılığı ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinden derlenen verilere göre bu sektörlerde ne artış ne de azalış beklenmemektedir ve hatta hiçbir değişiklik olmayacağı yönünde sonuçlar elde edilmiştir.

Bunun yanı sıra yüzde 100 gibi yüksek bir oranda su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörünün geleceği ile ilgili fikir beyan edilmediğine dair sonuç ortaya çıkmıştır.

Tablo 66: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı Bekleyen İşyeri	İstihdam Azalışı Bekleyen İşyeri	Fikrim Yok İşyeri	Değişmeyecek Olan İşyeri
İhracat Yapan İşyeri	21,0%	10,5%	42,1%	26,3%
Vardiya Yapan İşyeri	29,3%	0,0%	34,5%	36,2%
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	13,0%	6,5%	47,8%	32,6%

Kaynak: İPA 2015

Tablo 66'da Kırıkkale ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında hepsinin birbirinden farklı özellikler içerdiği görülmektedir. Vardiya yapan işyerleri ağırlıklı olarak istihdam artışı beklerken, ihracat çalışma yapılan işyerlerinde istihdam azalış beklentisi oldukça yüksektir. Part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 47,8'lik bir kesim fikri olmadığını beyan etmiştir. Kırıkkale ilinde vardiya yapan işyerlerinin istihdam artışı konusunda daha pozitif olduğu önceki tablolarda da dile getirilmiştir.

SONUÇ

Teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişmeler, uluslararası sermaye hareketleri ve ekonomik anlamda yaşanan küreselleşme, tüketim eğilimlerini, üretim ve çalışma koşullarını, organizasyon yapılarını, üretim modellerini, eğitim ve istihdam olanaklarını etkilemekte ve değiştirmektedir. Mevcut ortam koşullarında gerçekleştirilecek işgücü piyasası analizlerinin de, ihtiyaç duyulan tüm detayları kapsayacak derinlikte, yapılan değerlendirme ve ortaya konulan önerilerin uygulamaya dönüşümünü sağlayacak en doğru zamanda kullanıcılara sunulması zorunluluk halini almıştır.

Kırıkkale İli İşgücü Piyasası Araştırması Raporunun temel amacı; arz göstergeleri ve veri setleri ile talep göstergeleri ve veri setleri arasındaki ilişki ve bağlantıları tespit edip analize tabi tutarak il düzeyinde aktif istihdam politikalarının oluşturulmasına katkı sağlamaktır. Aktif istihdam politikaları yoluyla işsizliğin azaltılıp istihdamın arttırılması, işgücü piyasasında arz ve talep arasında mevcut dengesizliklerin ortadan kaldırılması ile yakından ilişkilidir. İşgücü Piyasası Araştırması Raporu ile özellikle işgücü talebine ilişkin elde edilen bulgular ve işgücü arzının yapısına ilişkin veriler ışığında işgücü piyasasındaki dengesizliklerin giderilmesine yönelik öneri ve değerlendirmelere ulaşılırken, il düzeyinde aktif işgücü politikaları için en temel veriler de sağlanmış olmaktadır.

Ancak İşgücü Piyasası Araştırması Raporu çerçevesinde gerek arz bileşenlerine ilişkin gerekse talep bileşenlerine ilişkin temin edilen, kullanılan ve derlenen verilerle ilgili bazı kısıtlar bulunmaktadır. 2012 ve 2013 yıllarında ilin işgücü piyasası analizi yapılırken arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler konusunda eldeki mevcut verilerin kullanımı yoluna gidilmiştir. Bu noktada özellikle işgücü piyasasına arz yönünden bakarken kullanılabilecek verilerin çoğunluğunun Kırıkkale ili özelinde değil; Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir ve Kırıkkale illerini kapsayan TR71 bölgesi genelinde mevcut olmasından kaynaklanan sıkıntılar yaşanmıştır. TR71 bölgesi içinde, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir ve Kırıkkale İlleri sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi, demografik yapısı ve coğrafi konumu bakımından birbirine benzer özellikler taşımakla birlikte, derlenen verilerin bölge bazında olması, ilin gerçek durumunun değerlendirilmesine tam olarak imkân sağlamamıştır.

Bu sebeple 2015 yılı araştırma raporu hazırlanırken arz bileşenlerine ilişkin veriler konusunda sadece bir kısım ekonomik göstergeye değinilmiş olup, bu verilere ek olarak İŞKUR veri tabanından elde edilen verilerinden faydalanılmıştır. Bu değişikliğin sonucu olarak da 2012 ve 2013 yıllarında hazırlanan raporlarda yer alan arka plan veri setlerinin üretilememesi sebebiyle bu çalışma kapsamında bir karşılaştırmaya tabii tutulamaması sonucu ortaya çıkmıştır.

Her ne kadar Kurumumuz verileri Kurumumuza başvuru yapan iş arayan verilerini ve Kurumumuzdan hizmet alan işveren verilerini içeriyor olsa da işgücü piyasasının tüm aktörlerine ulaşılamamış olması sebebiyle kısıtlı bir içeriğe sahiptir. Ayrıca Kurumumuz verilerinin işgücü piyasasının dinamizmi karşısında sürekli güncelleme ve ayıklamaya tabii tutulması bir zorunluluk halini almış olup tüm ekonomik ve sosyal taraflarca kabul edilebilir ve sağlıklı verilere kavuşmak için veri tabanımız ve teknolojik altyapımız konusunda da geliştirmeler yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

İşgücü piyasasının talep tarafında, verilerin derlenmesi amacıyla referans dönem içerisinde, tamamen bu amaca yönelik bir talep araştırması düzenlenmiş olmasına karşılık, bu araştırmada verilerin temin edilmesinde ve temin edilen verilerin değerlendirilmesinde önceki yıllarda yaşananlara çok benzer bazı kısıtlarla karşılaşılmıştır. Her ne kadar talep araştırması öngörülen zaman dilimi içerisinde tamamlanmış olsa da, en önemli kısıt, saha çalışması yoluyla verilerin toplanması aşamasında, araştırmanın temelini oluşturan ve Türkiye İstatistik Kurumu'ndan (TÜİK) çekilen firma listelerinden kaynaklanmıştır. TÜİK' in idari kayıtları esas alarak oluşturduğu listelerde yer alan bilgilerle, bir kısım işyerinin fiili durumları uyumsuzluk göstermektedir. Kurumumuzca yapılan bildirimlere rağmen söz konusu listelerde yer alan firma unvan ve adreslerinin hala güncel olmaması, bir yandan tamsayımlara ulaşma konusunda ek çalışmalar yapılmasına ve zaman kaybına yol açarken, bir yandan da hiçbir şekilde ulaşılamayan tamsayımlar sebebiyle, talep araştırmasında kullanılan formların yüzde 17,8'lik kısmının veri tabanına ''cevapsızlık formu'' olarak yansımasına sebep olmuş ve söz konusu firmalardan temin edilmesi planlanan verilere ulaşmak mümkün olamamıştır. Bu oranın 2014 yılı çalışmasındaki yüzde 8'lik orana çok yakın olarak gerçekleşmesi listelerle ilgili yaşanan sıkıntının süreklilik arz ettiği görüntüsü oluşturmaktadır.

Gerçekleştirilen talep araştırması neticesinde elde edilen verilerin sağlıklı olma düzeyi, bu aşamadan sonra gerçekleştirilen değerlendirme ve analiz çalışmalarına direkt olarak etkide bulunmaktadır. Talep veri setlerinin oluşturulması konusunda karşılaşılan kısıtlardan biri de; yine önceki çalışma dönemlerinde olduğu gibi yapılan saha çalışmaları esnasında, bir kısmı çalışmaya katılan kurum personelinden kaynaklı, bir kısmı da işverenden kaynaklı sebeplerle, sorulan sorulara tam olarak sağlıklı yanıtlar alınamamış olmasıdır. Bu sonuca, firmalar için düzenlenen formlarda yer alan bilgiler ile verilen cevapların karşılaştırılarak değerlendirmeye tabi tutulması neticesinde ulaşılmış olmasına karşılık, bu değerlendirmeyi veri setlerine yansıtacak bir ölçek bulunmamaktadır. Ayrıca saha çalışması sürecinde ve saha çalışmasının tamamlanması sonrasında koordinasyon ekibi tarafından saha çalışmasına katılan elemanlarla yapılan birebir görüşmeler ve değerlendirme toplantılarında da yine ölçülebilir olmamakla beraber benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

İŞKUR tarafından tüm ülkeyi kapsayacak şekilde düzenlenen İşgücü Piyasası Talep Araştırmaları, Cumhuriyet tarihinde eşi görülmemiş çapta büyük ve önemli araştırmalardır. Bu çalışmaların ölçeğinin büyüklüğü takdire şayan olmakla birlikte, işgücü piyasası açısından yapılacak analizler neticesinde ortaya konulacak sonuç ve çözüm önerilerinin gerçekçi olabilme ölçütü, analizin kapsamının genişliği ve ne kadar derinlemesine uygulandığı ile yakından ilintilidir. Bu çerçevede gerçekleştirilen analizlerin saha çalışması aşamasının, işgücü piyasasının tüm taraflarını kapsayacak şekilde uygulanması önem arz etmektedir. Gerek 2012,2013 ve 2014 yıllarında gerekse 2015 yılında gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırmalarının saha çalışmaları sadece ''talep'' boyutuyla sınırlı kalmış olup, ''arz'' boyutuna ilişkin olarak, işverenlere uygulanan yüz yüze görüşme yönteminin uygulanmamış olması sebebiyle, ne çalışanlardan ne de işsizlerden elde edilmiş herhangi bir veri seti oluşturulabilmiştir.

2015 yılı talep araştırmasının veri setlerine ilişkin bir diğer kısıt ise yine 2012, 2013 ve 2014 yılı raporlarında olduğu gibi işyeri büyüklükleri ile ilgili olarak karşımıza çıkmaktadır. Araştırma 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Ancak süreç içerisinde çeşitli gerekçelerle bir kısım işyerinin 1-9 kişi arasında kişi çalıştıran işyerlerine dönüştüğü görülmüştür. Bu noktada 2014 yılı raporunda yapılan iki farklı değerlendirmeyi tekrarlamakta fayda vardır. Birinci olarak; 1-9 kişi aralığına düşen işyeri sayısının oldukça yüksek olmasıyla ilgilidir.

Bu açıdan bakıldığında, verilerin derlenmesi ve bunun sonucunda yapılan analizlerde, toplam istihdam içindeki paylarının yüksekliğine karşılık, 1-9 arası kişi çalıştıran işyerlerinin sadece bir kısmı çalışma kapsamında yer alabilmiştir. İkinci olarak ise; bir kısım işyerinin 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyeri konumundan 1-9 kişi arasında kişi çalıştıran işyerine dönüşmesi gibi, 1-9 kişi arasında kişi çalıştıran işyerlerinin de gelişim göstererek 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyeri konumuna geçmesi ihtimali karşımıza çıkmaktadır. Ancak talep araştırması kapsamında elde edilen verilerle bu ihtimalin gerçekleşme düzeyini ölçme imkânı bulunmamaktadır. Burada işyeri büyüklüklerinin alınan listelere idari kayıtlarda yer alan boyutuyla yansımış olması önemli bir etkendir.

Bir diğer kısıt ise işgücü piyasasının genel sorunlarından biri olan kayıt dışı çalışma ile ilgilidir. Kayıt dışı çalışma Türkiye genelinde bir sorun olarak karşımıza çıkmakta olup, TR71 Bölgesi için kayıt dışılık oranları Türkiye ortalamasının da üstünde seyretmektedir. Kayıt dışı çalışma ve çalıştırma olgusu toplumun tüm kesimleri tarafından bilinen bir olgu olmakla beraber, işverenlerin kamu kurum/kuruluşları ile yaptıkları ortak çalışmalarda kayıt dışı çalıştırdıkları personellere ilişkin bilgileri paylaşmama yönünde bir yaklaşım sergiledikleri söylenebilir. Bu değerlendirme ışığında, işgücü piyasası talep araştırması kapsamında yapılan saha çalışması esnasında ulaşılan işverenlerin de sadece kayıtlı çalışanlarına ilişkin veri ve bilgileri paylaştığı düşünülmektedir. Koordinasyon ekibinin saha elemanları ile yaptığı görüşmelerden alınan geri bildirimler de bu görüşü kuvvetlendirmektedir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında işverenlere uygulanan bilgi formlarının içeriğinde yıllar itibariye geliştirmeye yönelik olarak çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda akademik çevrelerle gerçekleştirilen toplantılar ve çalıştaylar neticesinde, oluşturulan komisyon tarafından 2015 yılı İşveren Bilgi Formunda çerçeve yapı korunmakla birlikte önemli değişikliklere gidilmiştir. Bu değişiklikler neticesinde üretilen veri setlerinde de değişiklikler gerçekleşmiş ve sonuç itibariyle yapılan analizler de önceki raporlara göre ciddi farklılıklar göstermiştir. Arz veri setlerinde ve İşyeri Bilgi Formunda ortaya çıkan bu farklılıklar kendini kitabın adında da göstermiş olup, 2012 ve 2013 yıllarında İşgücü Piyasası Analizi Raporu olan isim 2014 yılında olduğu gibi 2015 yılında da İşgücü Piyasası Talep Araştırma Raporu haline dönüşmüştür.

İstihdam ile istihdam edilen nüfusun eğitim düzeyi arasında önemli bir ilişki bulunmaktadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun eğitim düzeyinin düşük olması bir yandan işgücü piyasasına dâhil olmayı zorlaştırdığı gibi, diğer yandan da işgücü piyasasına girenlerin oldukça düşük ücretlere razı olması ve kayıt dışı istihdam gibi sıkıntıları beraberinde getirmektedir. Bu aşamada, daha önce yapılan çalışmalarda da ortaya konulan bir analizi, geçerliliğini koruyor olması sebebiyle paylaşmak gerekliliği bulunmaktadır. İşgücü piyasalarının sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için eğitim ve istihdam arasında ilişkide herhangi bir kopukluk yaşanmaması gerekmektedir. Bu açıdan bakıldığında, gerek Kırıkkale İli gerekse Türkiye genelinde eğitim sürecini tamamlayarak herhangi bir okuldan mezun olanların, bir başka ifadeyle; işgücü piyasasına arz tarafından dâhil olmak isteyenlerin, bilgi ve becerilerinin yeterli düzeyde olmadığı ve davranışlarının piyasanın taleplerini karşılamaktan oldukça uzak olduğu görülmektedir. Bir taraftan öğrencilere verilen eğitimler işgücü piyasasında talep edilen nitelikleri karşılayamazken, diğer taraftan ekonomi, işgücü piyasasında eğitimli işsizlere uygun işler yaratamamaktadır.

Eğitim ve istihdam arasındaki kopuklukların yerel düzeyde en alt seviyelere düşürülebilmesi kurumlar arasında sağlanacak üst düzeyde işbirlikleri ile sağlanabilecektir. Bu çerçevede bir işbirliğine ulaşabilmek için; Kırıkkale Valisi Başkanlığında, Belediye Başkanı, İl Özel İdaresi Genel Sekreteri, İl Milli Eğitim Müdürü, İl Bilim, Sanayi ve Teknoloji Müdürü, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü, İl Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı, İşçi Konfederasyonlarından birer temsilci, İşveren Konfederasyonlarından birer temsilci, Sakatlar Konfederasyonundan bir temsilci, İl Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği Başkanı, ilde bulunan yükseköğretim kurumlarının çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümü veya mesleki teknik eğitim bölümlerinden valinin belirleyeceği bir öğretim üyesi, İl Gümrük ve Ticaret Müdürü ve Kalkınma Ajansı temsilcisinden oluşan ve üç ayda bir olağan toplanan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu (İİMEK) oluşturulmuştur. İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu (İİMEK), mesleki ve teknik eğitim ile işgücü piyasası arasında kurumsal bir bağ oluşturması ve işbirliğine dayalı bir yönetim mekanizması sağlaması açısından önem arz etmekte olup, bu kurulların, yapılacak çalışmalar ve alınacak kararlar yoluyla etkinliklerini daha üst düzeylere taşıması gerekmektedir.

İşgücü piyasası araştırması kapsamında açık işler için yapılan bildirimlerin cinsiyet dağılımının incelenmesi bazı değerlendirmeler yapmamıza imkân sağlamaktadır. İşverenler, bildirim yaptıkları açık işler için talep ettikleri kadın çalışanların yüzde 12' lik kısmının genel lise düzeyinde olmasını istemektedirler. Bu eğitim seviyesi için erkeklerin oranı sadece yüzde 4,8'dir. Erkek ve kadın çalışan talepleri için benzer bir durum meslek yüksekokulu eğitim düzeylerinde de görülmektedir. İşverenler talep ettikleri kadın çalışanların yüzde 4'ünün meslek yüksekokulu seviyesinde eğitim almış olmasını isterken erkeklerde bu oran yüzde 4,8 seviyesindedir. Lisans eğitim seviyesi için ise kadınlarda oran yüzde 40 iken erkeklerde yüzde 1,6 seviyesindedir. Bu durumda, eğitim seviyesi yükseldikçe, kadınların işgücü piyasasına dâhil olmalarının daha kolay gerçekleşebildiğini söyleyebiliriz. 2015 yılı çalışmasında yaş grupları açısından bir değerlendirme yapılmamış olmasına karşılık önceki dönem çalışmalarında yer alan verilerle edinilen mevcut veriler birlikte değerlendirildiğinde, kadınların ve gençlerin işgücüne katılımlarının ve istihdam olanaklarının artması, işsizlik oranlarının ise azalması amacıyla, bu kesimler için özel önlemler alınması gerekmektedir. Bu önlemler il düzeyinde belirlenecek istihdam politikalarının yanında Kurumumuzca düzenlenecek eğitim ve programları da kapsamalıdır. Sonuç itibariyle; düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin öncelikli hedef kitlesi kadınlar ve genç nüfus olmalıdır.

Kırıkkale ilinde yer alan işyerlerinin kuruluş yıllarına göre sektörel dağılımı incelendiğinde toplam işyerlerinin yüzde 43,1 ile yarısından az bir kısmının 10 yılın altında bir geçmişe sahip olduğu göze çarpmaktadır. Bu işyerlerinin yüzde 26,3'ü 5-9 yıl ve yüzde 16,8'i ise sadece 0-4 yıl önce kurulmuştur. 10 ila 19 yıl arası geçmişe sahip işyerlerinin oranı ise yüzde 31,9 olup, bu işyerlerinden yüzde 18,2'si 10-14 yıl arası, yüzde 13,7'si ise 15-19 yıl arası geçmişe sahiptir. 20 ila 24 yıllık bir geçmişe sahip işyeri sayısı ise toplam işyerlerinin yüzde 12'lik bir kısmını temsil ederken 25 ve üzeri yıllık geçmişe sahip işyeri sayısının oranı ise yüzde 13,1'dir. Bu verilerden yola çıkılarak Kırıkkale ili için genç işyeri sayısının fazla oluşu girişimciliğin ve yatırımların olumlu yönde ilerlemesi şeklinde değerlendirilebilir. Ancak diğer taraftan 25 yıl ve üzeri bir geçmişe sahip işyerlerinin sayısının oldukça az olması da işgücü piyasasında köklü firmaların yeterince yer bulamadığı görüntüsü sergilemektedir.

Gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması sonucunda, işgücü talebi açısından, imalat sektörü ve toptan ve perakende ticaret sektörünün önde geldiği ve en fazla açık iş ile temininde güçlük çekilen mesleklerin bu sektörlerde olduğu görülmektedir. Kırıkkale ili için en fazla açık işin Garson (Servis Elemanı) mesleğinde olduğu görülmektedir Diğer açık iş bulunan meslekler ise

sırasıyla, Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü),Gaz Altı Kaynakçısı, Satış Danışmanı ile Beden İşçisi (Genel) meslekleridir. Bu sonuçlara bağlı olarak, düzenlenmesi planlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin, bahsi geçen sektörlerdeki ve mesleklerdeki eleman ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak düzenlenmesi fayda sağlayacaktır. Buna karşılık olarak; kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor, su temini- kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde ise açık işler ve temininde güçlük çekilen meslekler açısından bir hareketlilik görülmemektedir. Dolayısıyla işgücü yetiştirme faaliyetleri planlanırken bu sektörlerdeki durağanlığın da göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Kırıkkale ili genelinde kadınlarda en çok açık iş bildirimi yapılan meslekler sırasıyla; Ebe, Temizlik Görevlisi, Yoğun Bakım Hemşiresi, Garson (Servis Elemanı) ile Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi meslekleridir. Erkeklerde en çok açık iş bildirimi yapılan meslekler sırasıyla; Gaz Altı Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı), Beden İşçisi (Genel),Diğer Değirmen İşçileri (Hububat, Baklagil ve İlgili Ürünler) ile Doğal Gaz Tesisatçısı meslekleridir. İşverenlerin açık iş bildirimi için cinsiyet tercihi yapılmaksızın en fazla ‘’fark etmez’’ seçeneğine yöneldiği meslekler ise Kompleci (Yuvarlak Komple Makinesi Operatörü), Satış Danışmanı, Yem Dolum ve Paketleme Makinesi Operatörü, Kasiyer ile Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü meslekleridir. Bu durum söz konusu meslek itibariyle kadın çalışanların istihdama katılımı açısından olumlu bir görüntü yaratmaktadır. Genel itibariyle açık işlerin mesleklere ve cinsiyete göre dağılımı açısından yapılan değerlendirme neticesinde açık işlerin yüzde 17,6’lık kısmı için kadın çalışan tercih edildiği, yüzde 43,7’ lik kısmı için erkek çalışan tercih yapıldığı ve açık işlerin yüzde 38,7’lik kısmı için ise cinsiyet bildiriminde bulunulmaksızın ‘’fark etmez’’ şeklinde bir tercih yapıldığı görülmektedir. İşverenler tarafından birçok meslek için fark etmez seçeneğinin belirtilmesi genel anlamda işgücü piyasamızda yeterince yer alamayan kadın çalışanlar açısından işin gerektirdiği özelliklere sahip olmaları durumunda istihdamının arttırılması yönünde değerlendirilebilecektir.

İşgücü Piyasası Analizinin en temel göstergesi açık iş oranıdır. İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında açık iş; araştırmanın saha uygulaması sürecinde ziyaret edilen işyerlerinde işverenlerin “fiilen” ihtiyaç duydukları meslekleri ifade etmektedir. Açık iş yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak olan pozisyonları tanımlar. İşverenler bu pozisyonları ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. Açık iş oranı; toplam açık iş sayısı ile mevcut istihdamın birlikte değerlendirilmesi sonucunda ulaşılan bir orandır. Bu noktadan hareketle en fazla açık iş bulunan sektör ile açık iş oranı en yüksek sektör farklı olabilmektedir.

Kırıkkale İli için açık iş oranı en yüksek sektör Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü olup bu sektörü Gayrimenkul faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Toptan ve perakende ticaret sektörü izlemektedir. Toptan ve perakende ticaret sektörü dışında bu sektörler en fazla istihdama sahip sektörler olmamasına karşılık, açık iş oranlarının yüksekliği bu sektörlerdeki gelişimin bir göstergesi olarak değerlendirilebileceği gibi çeşitli gerekçelerle personel sirkülasyonunun bu sektörlerde fazla olmasının da bir sonucu olabilir. Bir diğer neden de çalışan sayılarının az olması sebebi ile küçük hareketliliklerin bile oransal anlamda yüksek ifade edilmesine sebep olabileceğidir.

Sektörlere göre açık iş oranı tablosu verilerine göre 2014 yılında Mersin İli geneli için geçerli açık iş oranı yüzde 2,8 iken 2015 yılında bu oran yüzde 2’ ye gerilemiştir. Sektörel bazda en büyük gerileme konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yaşanmıştır. 2014 yılında bu sektör için açık iş oranı yüzde 8,2 olarak hesaplanmışken 2015 yılı için bu sektörden açık iş alınamamıştır.

Kırıkkale ilindeki açık işlerin yüzde 5,6'sı için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Yüzde 41,5'lik kısmı için lise altı eğitim düzeyinin işverenler tarafından yeterli bulunduğu görülmüştür. İşverenlerin bu yaklaşımlarında, talep ettikleri elemanlarda eğitim düzeyinden ziyade fiziki ve bedensel yeterlilik ile mesleğe ilişkin yeterli bilgi gibi özellikleri aramaları etken olmaktadır. Aslında eğitim durumuna göre açık iş dağılım oranları arasında yer alan fark etmez ve lise altı eğitim düzeyinin toplamı yüzde 47,1'lik seviyesiyle çok çarpıcı olmakla birlikte en çok açık iş bulunan meslek sıralamaları ile söz konusu oranlar paralellik göstermekte ve örtüşmektedir. Bu durum kendini mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenlerinde de göstermektedir. Kırıkkale ilinde işverenler eleman temininde güçlük çekme nedeni olarak ilk sırada gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamamasını belirtirken ikinci sırada yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelmektedir.

Kırıkkale ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin başında CNC Torna Tezgahı Operatörü mesleği gelmektedir. Bu mesleğin dışında; Makineci (Dikiş), Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü, Satış Danışmanı, Garson (Servis Elemanı), Satış Temsilcisi / Plasiyer, Kasiyer ile Şoför-Yük Taşıma meslekleri de temininde güçlük çekilen meslekler arasındadır. İşgücü yetiştirme faaliyetleri planlanırken çalışma sonucunda temininde güçlük çekilen mesleklere ilişkin elde edilen verilerin değerlendirilmesi ve rapor sonuçlarının göz önünde bulundurulması işgücü arzları ile işgücü taleplerinin eşleştirmeleri açısından olumlu sonuçlar doğuracaktır. Ancak bu anlamda yapılacak çalışmalar neticesinde yıllık işgücü eğitim planları oluşturulurken, Kurumun söz konusu mesleklerde düzenlediği eğitimlerden mezun olanlar ve/veya Kurum veri tabanında kayıtlı bu mesleğe sahip elemanların da değerlendirmeye tabii tutulması gerekmektedir.

Temininde güçlük çekilen meslekler, açık işler ile birlikte değerlendirildiğinde açık işler ile temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik olduğu, en fazla açık iş olan meslekler ile temininde güçlük çekilen mesleklerin büyük oranda aynı olduğu görülmektedir. Söz konusu mesleklere bakıldığında birçoğunun ara eleman kategorisinde olduğu görülmekte olup, ara eleman bulunması noktasında önemli sıkıntılar olduğu söylenebilir. Bu meslekler analize tabii tutulduğunda, açık veya temininde güçlük çekilenlerin, yüksek nitelik ve yüksek eğitim düzeyi gerektirmeyen, düşük maliyetlerle ve kısa vadelerde yetiştirilebilecek elemanlar olduğu da görülmektedir. Bu verilere ve değerlendirme rağmen bu mesleklerin temininde neden güçlük çekildiğine ilişkin hem işveren hem de işçiler ve işsizler tarafından temin edilecek bilgilere ihtiyaç vardır.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında düzenlenen bilgi formları işveren, işveren vekili veya yetkililer tarafından doldurulmuştur. Bu noktadan hareketle temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında işverenler büyük çoğunlukla işgücünden kaynaklı nedenleri sorun olarak gösterirken önerilen ücretin düşüklüğü ile çalışma sürelerinin uzunluğu, vardiyalı çalışma olması gibi işyerinden kaynaklı nedenleri çok fazla sorun olarak görmemişlerdir. Bu veriler ışığında mesleksizlik sorunu ile işgücü piyasasının gerektirdiği eğitim düzeyi, nitelik ve becerilere sahip olmama durumu bir kez daha ortaya konulmakla birlikte, yüksek nitelik ve yüksek eğitim düzeyi gerektirmeyen, düşük maliyetlerle ve kısa vadelerde yetiştirilebilecek elemanların temininde yaşanan güçlükler konusunda işverenden ve piyasa koşullarından kaynaklanan nedenlerin, tablolara yansıyan düşük oranlardan bağımsız olarak ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

İşgücü piyasasında işverenlerin mevcut açık işlerini karşılamak için kullandıkları çeşitli arama kanalları bulunmaktadır. 2015 yılı işgücü piyasası araştırması saha çalışması kapsamında işverenlere kullanmakta oldukları arama kanalları konusunda da sorular yöneltilmiş ve belirli veri setlerine ulaşılmıştır. Bu veri setlerine göre Kırıkkale ilinde işverenlerin genel olarak kullanmakta oldukları arama kanalları arasında İŞKUR aracılığı yüzde 88,7 oranıyla ön plana çıkmaktadır. Bu arama kanalını takiben yüzde 62'lik oranı ile geleneksel bir arama kanalı olan ve işverenlerin hali hazırda aktif olarak kullanmaya devam ettikleri akraba-eş dost kanalı yer almaktadır. Gazete-ilan vb. kanallar yüzde 28,2 oranında internet sosyal medya ise yüzde 12 oranında tercihler arasında bulunmaktadır. Kırıkkale ili itibariyle özel istihdam bürolarının yaygın olmaması tabloya da yansımış olup yüzde 1,6'lık bir oranda bu arama kanalının tercih edildiği belirtilmiştir.

Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre dağılımı konusunda işverenlerin lisansüstü dışında tüm eğitim düzeyleri için İŞKUR aracılığı kanalını tercih ettiği belirtilmiştir. Ancak bu oran lisans eğitim seviyesinde yüzde 63,2'ye kadar düşmektedir. Genel ortalamanın yüzde 88,7 olduğu düşünüldüğünde bu oranlar ciddi bir sapmaya işaret etmektedir.

Açık işler için kullanılan arama kanalları konusu eğitim düzeyinin yanında firmanın ihracat yapıp yapmaması, part-time çalışma yapıp yapmadığı ve vardiyalı çalışma yapıp yapmadığı gibi değişkenlere göre de değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda işverenlerin beyanlarına göre ihracat yapan firmaların da ağırlıklı olarak İnternet-Sosyal Medya aracılığı kanalını kullandığı, part-time çalışma yapan firmalarının ağırlıklı olarak Gazete-İlan vb. aracılığı kanalını kullandığı ve vardiyalı çalışma yapan firmaların ise ağırlıklı olarak İŞKUR aracılığı kanalını kullandıkları sonucu ortaya çıkmaktadır. Ancak farklı değişkenler kullanılarak gerçekleştirilen tüm veri setleri sonucunda İŞKUR aracılığının hemen hemen her düzeyde arama kanalı olarak tercih ediliyor görünmesi, gerek işgücü piyasasına hâkimiyet, gerek Kurum faaliyetlerinin sonuçları gerekse piyasaya etki oranları açısından değerlendirildiğinde tartışmaya açık bir konudur. Veri setlerinin bu sonuçları yansıtıyor olmasında saha çalışmasına katılan Kurum personelinin iş ve meslek danışmanı olmalarından kaynaklı, ''çalışmalarının etkinliğini'' araştırma raporuna yansıtma çabasının yanı sıra işverenlerin saha çalışması yapan elemanların İŞKUR personeli olmasından kaynaklı ''iyi niyetli'' ama tam anlamıyla mevcut durumu işaret etmeyen bildirimlerinin etkili olduğu değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmeler ölçülebilir olmamakla beraber belirtilen gerekçelerle arama kanalları konusunda yapılan çalışma daha fazla detaylandırmaya ve belki de verilerin temin edilmesinde yöntem değişikliğine gidilmesine muhtaçtır.

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında işverenlerden dönemler itibariyle edinilen istihdam artış ve azalış beklentilerinin analize tabi tutulması, işgücü piyasasının geleceğine yönelik bir fikir sahibi olmamızı mümkün kılmaktadır. Kırıkkale için araştırma sonucunda elde elden Net İstihdam Değişim Oranları (NİDO) pozitif olarak gerçekleşmiştir. Bu sonuçtan yola çıkıldığında, Nisan 2016 sonu itibariyle işverenlerin geleceğe yönelik beklentilerinin olumlu olduğu söylenebilir. İşverenlerin geleceğe yönelik beklentilerinin olumlu olması, işgücü piyasasında talep yaratmaları sonucunu doğuracaktır. Bu aşamada dikkatle üzerinde durulması gereken konu, ortaya çıkan veya çıkacak olan talebin işgücü arzıyla en doğru şekilde eşleştirilmesidir. Eşleştirmenin doğru gerçekleşmesi yolunda kamu istihdam kurumu olarak İŞKUR'un faaliyetlerinin yanında üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve işveren temsilcileri ile yapılacak işbirlikleri de önem arz etmektedir.

İşgücü piyasasında istihdam artışını sınırlayan faktörleri belirlemek ve bunları ortadan kaldırmak için gerekli ekonomik ve sosyal tedbirlerin eğitim alanındaki tedbirlerle birlikte uygulanması gerekmektedir. Ancak bu şekilde işgücü piyasalarının toplam iş yaratma kapasiteleri artacak, istihdamda genişleme sağlanabilecek ve işsizliğin çözümü anlamında önemli mesafeler kat edilebilecektir. Ayrıca, aktif işgücü programlarının işgücü piyasası analizleri doğrultusunda etkin bir biçimde uygulanması ve yaygınlaştırılması, işsizliğin işgücü piyasası üzerindeki etkilerini nötralize etme yolunda önemli bir değişkendir. Gerçek anlamda aktif bir işgücü piyasası oluşturabilmek için; mevcut işgücünün becerilerinin arttırılması, işsizlere yeni beceri ve nitelikler kazandırılması, genç işsizlerin işgücü piyasasında deneyim kazanmalarını sağlayacak işbaşı eğitim programları ve benzeri uygulamalar geliştirilmesi ile çalışma ortam ve koşullarının uygun hale getirilmesi ön plana çıkan tedbirlerdir.

Dünyada gelişen teknolojilere bağlı olarak bilgi ve iletişim alanlarında yaşanan hızlı değişimler ve ekonomik yapının küreselleşmesiyle birlikte birçok sektörde ve meslek dalında, farklı periyodlarda, dinamik dönüşümler ortaya çıkmaktadır. Bu durum bir yandan, yapılan işlerin niteliği, işverenlerin beklentileri ve çalışanların özellikleri üzerinde değişim ve gelişim baskısı oluştururken, diğer yandan, yapısal değişikliklerin zamanlaması, beklentilerin karşılanması ve insan kaynaklarının yeni koşullara uyumlulaştırılması konularında en doğru reaksiyonların verilmesini sağlayacak yeni yaklaşımlar geliştirilmesi ihtiyacını doğurmaktadır. İşgücü piyasasının işgücü talebi de ekonomik ve teknolojik gelişmelere paralel olarak dinamik bir şekilde değişim göstermekte olup, işverenlerde yüksek vasıflı bir işgücü profili beklentisi oluşmaktadır. Bu durumda gelişen koşullara uygun şekilde işgücü arzı oluşturabilmek için, işgücünün niteliklerinin sürekli öğrenme yöntemi ile yenilenmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir. Geliştirilecek istihdam stratejileri yoluyla, değişen piyasa koşullarına, yeni teknolojik altyapılara ve üretim modellerine karşı oluşturulacak uyum yetenekleri, hem mevcut hem de potansiyel işgücünün istihdam edilebilme imkânını arttıracaktır.

İşgücü Piyasası Araştırma Raporu, sonuç kısmında değinilen tüm kısıtlara, ölçülebilir olmamakla birlikte çalışma veri setleri dışında göstergelere dayalı değerlendirmelere rağmen, işgücü piyasasındaki ihtiyaçlar, arz ve talep eşleşmesinde yaşanan sorunlar ve ulaşılması gereken hedef kitleler açısından birçok veri seti, gerçekçi değerlendirme ve hayata geçirilebilir öneriyi içermektedir. İşgücü arz ve talebinin eşleştirilmesi konusunda olumlu sonuçlar alınabilmesi; hazırlanmış olan rapor, yapılan analizler ve değerlendirmeler ışığında il düzeyinde oluşturulacak istihdam politikaları ve kurum düzeyinde gerçekleştirilecek işgücü yetiştirme faaliyetleri ve tüm ekonomik ve sosyal tarafların katılımını sağlayacak mekanizmalar ile mümkün olabilecektir.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

2

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I-MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336
IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460

KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924
VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	**88.722**	**4.090**	**92.812**
Örnekleme Yapılan İller	**10+ Örneklem İşyeri Sayısı**	**2-9 İşyeri Sayısı**	**Toplam**
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	**33.101**	**6.121**	**39.222**
Genel Toplam	**121.823**	**10.211**	**132.034**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri

arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ssizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin

gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2015/1.DÖNEM							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Nisan 2016 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Nisan 2016
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1	6	-	-	-	-	-
İmalat	50	2.080	55	32	88	2,6%	4,2%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	1	38	-	-	-	-	-
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3	37	-	1	-	-	-
İnşaat	71	659	4	16	106	0,6%	16,2%
Toptan ve Perakende Ticaret	96	1466	42	40	83	2,8%	5,7%
Ulaştırma ve Depolama	32	408	9	5	18	1,9%	3,80%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	17	215	-	5	22	-	10,2%
Bilgi ve İletişim	6	81	2	4	14	2,4%	17,3%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	10	2	1	3	16,7%	30,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	2	21	2	-	7	8,7%	33,3%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	12	118	1	5	12	0,8%	10,2%
İdari ve Destek Hizmetleri	17	546	-	2	10	-	1,8%
Eğitim	31	519	8	8	22	1,5%	4,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	6	367	17	6	1	4,4%	0,3%
Kültür, Sanat ve Spor	2	38	-	2	3	-	-
Diğer Hizmetler	6	272	-	1	-1	-	-0,4%
Genel Toplam	**359**	**6906**	**142**	**128**	**388**	**2,0%**	**5,6%**

Kaynak: İPA 2014

EK:5 Kırıkkale İli 2 ile 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Kırıkkale ilinde 32 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 26 tanesi için soru kağıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 27 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Kırıkkale ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 27 işyerine soru kağıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin 9 tanesi Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Tablo 67: 2 ile 9 Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret	9	14	7	21
Finans ve sigorta faaliyetleri	4	9	1	10
İmalat	3	12	0	12
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	10	3	13
Eğitim	2	13	8	21
Ulaştırma ve depolama	2	4	0	4
Gayrimenkul faaliyetleri	1	5	0	5
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	1	2	3
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	1	0	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	1	1	2
Toplam	**27**	**70**	**22**	**92**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 10 sektörde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 92 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yüzde 24'ü kadın, yüzde 76'sı erkektir. En fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe, en fazla çalışan Toptan ve Perakende Ticaret ve Eğitim sektöründedir.

27 işyerinden 1 tanesinde 1 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. Açık işi olan tek meslek ise Garson (Servis Elemanı) (1 kişi) şeklindedir.

Toplamda 13 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen meslekler Garson (Servis Elemanı) (4 Kişi), Satış Danışmanı (2 kişi) ve Sigortacılık Meslek Elemanı (2 Kişi)şeklindedir.

Temininde güçlük çekilen meslekte temininde güçlük çekilme nedenine bakıldığında yüzde 85 ile gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamamasından ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından ve yüzde 69 önerilen ücretin az bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir.

Kırıkkale ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra yüzde 4 oranında artacağı beklenmektedir. Kantin Garsonu (3 kişi) mesleği en fazla istihdam artışı meslektir.

Ayrıntılı bilgi için iletişim:

- **Avni ZENGİN**

İş ve Meslek Danışmanı

Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü,

İşgücü Piyasası İzleme ve Değerlendirme Servisi

Tel: 0 318 224 28 59/127 Faks: 0 318 224 09 01

E-posta: avni.zengin@iskur.gov.tr

- **İsa GÖK**

İş ve Meslek Danışmanı

Kırıkkale Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü,

İşgücü Piyasası İzleme ve Değerlendirme Servisi

Tel: 0 318 224 28 59/135 Faks: 0 318 224 09 01

E-posta: isa.gok@iskur.gov.tr